

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Korekta sprawozdania z realizacji Priorytetów komponentu regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Rodzaj sprawozdania			
A. Sprawozdanie okresowe			
B. Sprawozdanie roczne		X	
C. Sprawozdanie końcowe			
2. Okres sprawozdawczy		Rok 2010	
3.	Numer Priorytetu PO KL	VI, VII, VIII, IX	
4.	Nazwa Instytucji Pośredniczącej	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego	
5.	Dane osoby sporządzającej sprawozdanie:	w części rzeczowej	w części finansowej
	Imię i nazwisko	Priorytet VI: Dorota Wysmyk	Priorytet VI: Dorota Wysmyk
		Priorytet VII: Sylwia Kramarz - Ratajczak	Priorytet VII: Sylwia Kramarz - Ratajczak
		Priorytet VIII: Aneta Agdan	Priorytet VIII: Aneta Agdan
Priorytet IX: Aleksandra Kilanowska		Priorytet IX: Aleksandra Kilanowska	
Nr telefonu	071 776 98 20 071 776 96 12 071 776 96 14 071 776 96 20	071 776 98 20 071 776 96 12 071 776 96 14 071 776 96 20	
Adres poczty elektronicznej	dorota.wysmyk@umwd.pl sylwia.kramarz@umwd.pl aneta.agdan@umwd.pl aleksandra.kilanowska@umwd.pl	dorota.wysmyk@umwd.pl sylwia.kramarz@umwd.pl aneta.agdan@umwd.pl aleksandra.kilanowska@umwd.pl	

II. PRZEBIEG REALIZACJI PRIORYTETU

1. Analiza stopnia osiągnięcia oczekiwanych efektów oraz wartości docelowych wskaźników w podziale na cele szczegółowe

PRIORYTET VI

Biorąc pod uwagę stopień realizacji głównych wskaźników oraz dotychczasowe wykorzystanie środków należy przyjąć, iż realizacja zadań w obszarze zatrudnienia nie odbiega od założonego planu. Projekty w ramach Priorytetu VI przyczyniają się do osiągnięcia następujących celów szczegółowych Priorytetu:

Cel szczegółowy 1- Zwiększenie zasięgu oddziaływania Aktywnej Polityki Rynku Pracy:

Wskaźniki produktu:

Liczba osób, które zostały objęte Indywidualnym Planem Działania - stopień realizacji wskaźnika na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 20,94%. Niski stopień realizacji wskaźnika dotyczy Działania 6.1 i Działania 6.2. Należy jednak zaznaczyć dynamikę w stosunku do roku 2009. W bieżącym okresie sprawozdawczym Indywidualnym Planem Działania zostały objęte 3.292 osoby tj. o około 15 punktów procentowych więcej niż w 2009 roku. W ramach Działania 6.1 –stopień realizacji wskaźnika osiągnięty kumulatywnie wynosi 21,74%, co świadczy o niskim stopniu realizacji wartości docelowej. Jednocześnie w stosunku do 2009 r. odnotowano znaczny przyrost tego wskaźnika, tj. o 17,10 punktów procentowych (wartość z roku 2009 wynosiła 4,64% więc wskaźnik wzrósł pięciokrotnie). Niski poziom realizacji wskaźnika w odniesieniu do wartości docelowej wynika z faktu, iż

forma wsparcia w postaci Indywidualnego Planu Działania nie cieszy się popularnością wśród wnioskodawców, którzy chętniej wykorzystują inne instrumenty. Środki zaradcze, które powinny być podjęte dotyczą zdaniem IP2 rozwiązań na poziomie systemowym. Biorąc jednak pod uwagę połowę okresu programowania oraz dotychczasowe doświadczenia, IP2 jest zdania, że wartość docelowa wskaźnika do 2013 roku jest niemożliwa do osiągnięcia. Natomiast w ramach Poddziałania 6.1.3 w PD na rok 2010 wprowadzono kryterium dostępu: „dla co najmniej 10% uczestników projektów, którzy rozpoczęli udział w projekcie w 2010 roku, zostanie opracowany indywidualny plan działania, o którym mowa w art. 2 pkt. 10a ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy”. Podobne kryterium wprowadzono w PD na rok 2011. Jednocześnie zaplanowano kryterium strategiczne w konkursach Poddziałania 6.1.1, które ma promować projekty przewidujące objęcie wszystkich uczestników Indywidualnym Planem Działania. Wysoka wartość docelowa tego wskaźnika wymagałaby objęcia wsparciem w postaci IPD znacznie większej ilości osób niż jest to możliwe przy dostępnej corocznie alokacji. W ramach Działania 6.2 - stopień realizacji wskaźnika wynosi 13,32% i w stosunku do ubiegłego roku wzrósł o 9,05 punktów procentowych. Forma wsparcia w postaci IPD w Działaniu 6.2 nie cieszy się zainteresowaniem projektodawców. Niemniej jednak, IP co roku wymaga realizacji kompleksowego wsparcia w projektach na rzecz osób chcących rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, wraz z pogłębioną analizą predyspozycji zawodowych podczas etapu rekrutacji, zatem projekty zapewniają odpowiednie pod względem merytorycznym wsparcie dla uczestników mimo braku realizacji IPD.

Wskaźniki rezultatu:

Odsetek kluczowych pracowników PSZ, którzy zakończyli udział w szkoleniach w systemie pozaszkolnym, istotnych z punktu widzenia regionalnego rynku pracy – do końca bieżącego okresu sprawozdawczego osiągnięto wskaźnik na poziomie 30,95%, nastąpił znaczny wzrost w stosunku do wartości wskaźnika osiągniętego w roku 2009 (16,25%). Pomimo wartości wskaźnika produktu **Liczba kluczowych pracowników PSZ**, który kształtuje się na zadawalającym poziomie oraz dynamiki wskaźnika rezultatu, realizacja wartości docelowej wydaje się być zagrożona. W województwie dolnośląskim znacząco wzrosła liczba kluczowych pracowników PSZ w stosunku do roku 2006, osiągając na koniec okresu sprawozdawczego wartość 811 osób, co ma wpływ na osiągniętą wartość powyższego wskaźnika rezultatu.

Cel szczegółowy 2 - Zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób młodych:

Wskaźniki produktu:

Liczba osób w wieku 15-24 lat, które zakończyły udział w projekcie: - od początku realizacji Programu do końca okresu sprawozdawczego wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 10.424, co stanowi 61,14% wartości docelowej wskaźnika do końca 2013. Poziom realizacji wskaźnika jest zadowalający w Działaniu 6.1 i Działaniu 6.3, natomiast zakładane wartości nie są możliwe do osiągnięcia w Działaniu 6.2. Celem zwiększenia udziału osób w wieku 15-24 lata w projektach Działania 6.2 Plan działania na 2011 rok przewiduje kryterium dostępu, według którego grupę docelową stanowią m.in. wyłącznie osoby w tym przedziale wiekowym. Jednocześnie zdaniem IP2 przy obecnym tempie realizacji wskaźnika wartości docelowe nie są możliwe do osiągnięcia.

Liczba osób w wieku 15-24 lata zamieszkujących obszary wiejskie, które zakończyły udział w projekcie: - od początku realizacji Programu do końca okresu sprawozdawczego wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 4.432, co stanowi 113,93% wartości docelowej wskaźnika do końca 2013. Poziom realizacji wskaźnika jest zadowalający w Działaniu 6.1 i Działaniu 6.3, natomiast zakładane wartości są realizowane na niskim poziomie w Działaniu 6.2, dla którego stopień realizacji wynosi 9,41% i wzrósł w stosunku do ubiegłego roku o 3,62 punkty procentowe. Kryteria strategiczne premiujące projekty skierowane do osób zamieszkujących na terenie konkretnych powiatów przyczyniły się do wzrostu tego wskaźnika, niemniej jednak zdaniem IP2 wartość docelowa jest zbyt wysoka w stosunku do dostępnej każdego roku alokacji. Niski poziom realizacji wskaźnika ma bezpośrednie powiązanie z przyczynami niskich wartości wskaźnika **Liczba osób w wieku 15-24 lat, które zakończyły udział w projekcie** w ramach Działania 6.2. Celem zwiększenia udziału tych osób w projektach Działania 6.2, Plan działania na rok 2011 przewiduje kryterium strategiczne promujące osoby, które uczą się, pracują lub zamieszkują w powiatach o niskim lub bardzo niskim wskaźniku przedsiębiorczości i wysokiej stopie bezrobocia, co częściowo przełoży się na wyższy stopień realizacji wskaźnika.

Liczba osób w wieku 15-24, które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej: - od początku realizacji Programu do końca okresu sprawozdawczego wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 715, co stanowi 41,94% wartości docelowej wskaźnika do końca 2013. W bieżącym okresie sprawozdawczym obserwuje się znaczącą dynamikę tego wskaźnika (o 19,12 punktów procentowych), niemniej jednak mogą być problemy z osiągnięciem wartości docelowej wskaźnika na poziomie Priorytetu. W ocenie Instytucji Pośredniczącej nie ma zagrożenia realizacji wskaźnika w Działaniu 6.1, natomiast zakładane wartości są realizowane na niskim poziomie w Działaniu 6.2., dla którego stopień realizacji wynosi 9,68% i wzrósł w stosunku do ubiegłego roku o 7,22 punkty procentowe. Pomimo wprowadzenia w roku 2010 kryterium strategicznego promującego udział tej grupy docelowej

w projektach oraz kryterium dostępu w roku 2011 zdaniem IP2 wartość docelowa, podobnie jak pozostałe wartości innych wskaźników tego Działania, jest bardzo przeszacowana.

Wskaźniki rezultatu:

% osób bezrobotnych, które otrzymały wsparcie w ramach Priorytetu w okresie pierwszych 100 dni od dnia zarejestrowania w urzędzie pracy w grupie osób młodych (15-24 lata) - wartość docelowa wskaźnika do 2013 roku zgodnie z SzOP wynosi 100%. Do końca bieżącego okresu sprawozdawczego osiągnięto wskaźnik na poziomie 2,52%. Ze względu na specyfikę tej grupy docelowej PUP mają kłopot z zapewnieniem wsparcia w postaci instrumentów rynku pracy osobom z tej grupy, osoby są obejmowane usługami rynku pracy. Zagadnienie było szerzej omawiane w sprawozdaniu przy opisie wskaźnika *Liczba osób w wieku 15-24 lat, które zakończyły udział w projekcie*.

Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej (15-24 lata) - wartość docelowa wskaźnika do 2013 roku wynosi 1.875. Do końca bieżącego okresu sprawozdawczego utworzono 718 miejsc pracy a więc osiągnięto wskaźnik na poziomie 38,29%. Problemy wynikające ze specyfiki tej grupy docelowej zostały umieszczone powyżej (przy opisie wskaźnika *Liczba osób, które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej* oraz *Liczba osób, które zakończyły udział w projekcie*).

Cel szczegółowy 3 – Zmniejszenie bezrobocia wśród osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (kobiety, osoby długotrwale bezrobotne, osoby niepełnosprawne, osoby bezrobotne zamieszkujące na obszarach wiejskich):

Wskaźniki produktu:

Liczba osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej: - od początku realizacji Programu do końca okresu sprawozdawczego wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 3.642, co stanowi 128,92% wartości docelowej wskaźnika. W odniesieniu do podgrupy osób długotrwale bezrobotnych oraz osób z terenów wiejskich wskaźnik został nadwykonany natomiast w odniesieniu do liczby osób niepełnosprawnych stopień realizacji wskaźnika w ujęciu kumulatywnym wynosi 39,91% i jest realizowany wyłącznie w Działaniu 6.1. W ramach Działania 6.2 stopień realizacji wskaźnika w ujęciu kumulatywnym wynosi 0%. Do końca okresu sprawozdawczego 18 osób niepełnosprawnych zakończyło udział w projektach (4,65% wartości docelowej wskaźnika) niemniej jednak nie otrzymały środków na podjęcie działalności gospodarczej. Mając na uwadze, iż w roku 2010 wyodrębniono w ramach Działania 6.2 alokację przeznaczoną na projekty skierowane wyłącznie do osób niepełnosprawnych, stopień realizacji wskaźnika wzrośnie. Jeden projekt wyłoniony do dofinansowania przewiduje udzielenie wsparcia 20 osobom niepełnosprawnym. W odniesieniu do wartości docelowej, która wynosi 73 osoby, realizacja projektu spowoduje realny wzrost wskaźnika do 27%. Plan działania na rok 2011 przewiduje alokację o 1 milion mniejszą niż w roku 2010 na projekty skierowane do osób niepełnosprawnych. Celem wzrostu wartości stopnia realizacji wskaźnika zdaniem IP2 należałoby zwiększyć alokację na konkurs przy jednoczesnym założeniu, iż projektodawcy w ramach dostępnych środków będą udzielać środków na rozwój przedsiębiorczości w wysokości niższej niż dopuszczalna maksymalna wartość i tym samym wsparciem zostanie objęta większa liczba osób. Przy założeniu obydwu wariantów wartość docelowa wskaźnika byłaby możliwa do osiągnięcia.

Liczba projektów wspierających rozwój inicjatyw lokalnych:

Stopień realizacji wskaźnika wynosi 119,51% w stosunku do wartości docelowej. Duże zainteresowanie projektami dotyczącymi Działania 6.3 oraz uwagi ze strony beneficjentów odnośnie niskiej alokacji przewidzianej na konkursy w ramach tego Działania, sugerują iż wartość docelowa wskaźnika określona w SzOP została ustalona na poziomie niższym niż wskazuje na to zainteresowanie beneficjentów. Wskaźnik *Liczba projektów wspierających rozwój inicjatyw lokalnych* osiągnięty na poziomie 119,51% przewyższa poziom kontraktacji 2007-2013 wynoszący 28,26%. Instytucja Pośrednicząca będzie dążyła, aby część pozostałej alokacji została wykorzystana na formy wsparcia, na które występuje duże zapotrzebowanie grup docelowych w ramach innych Działań/Poddziałań i/lub na projekty innowacyjne.

Cel szczegółowy 4 – Zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób starszych:

Wskaźniki produktu:

Liczba osób w wieku 50-64 lata, które zakończyły udział w projekcie: - od początku realizacji Programu do końca okresu sprawozdawczego wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 5.580, co stanowi 48,58% wartości docelowej wskaźnika do końca 2013. Zakładane wartości są realizowane na niskim poziomie w Działaniu 6.2, dla którego stopień realizacji wskaźnika wynosi 3,63% i w stosunku do ubiegłego okresu sprawozdawczego wzrósł o 1,77 punktów procentowych. Pomimo wprowadzonego kryterium strategicznego, promującego osoby po 45 roku życia, zdaniem IP2 wartość docelowa wskaźnika jest niemożliwa do osiągnięcia przy obecnym poziomie alokacji.

Natomiast w ramach Działania 6.3 stopień realizacji wskaźnika wynosi 269,28% i jest nadwykonaniem w stosunku do wartości docelowej.

Liczba osób w wieku 50-64 lata, które otrzymały środki na podjęcie działalności: - od początku realizacji Programu do końca okresu sprawozdawczego wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 591, co stanowi 73,51% wartości docelowej wskaźnika do końca 2013. Zakładane wartości są realizowane głównie dzięki projektom Działania 6.1 (104,10%), natomiast w Działaniu 6.2 osiągnięto wartości znacznie poniżej zakładanych. Dla tego działania stopień realizacji wskaźnika wynosi 12,31% i wzrósł w stosunku do ubiegłego roku o 11,19 punktów procentowych. Powyższy przyrost wynika z promowania w projektach osób po 45 roku życia, niemniej jednak zdaniem IP2 wartość docelowa przy obecnym poziomie alokacji nie jest możliwa do osiągnięcia. Jednocześnie rozbieżność pomiędzy wskaźnikiem „Liczba osób wieku 50-64 lata, które zakończyły udział w projektach” (2.040 osób) a wskaźnikiem „Liczba osób wieku 50-64 lata, które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej” (268 osób) stoi w sprzeczności z założeniem, że około 80% uczestników projektów, otrzyma środki na rozwój przedsiębiorczości. Przy takim założeniu, rozbieżność pomiędzy wartościami docelowymi obu wskaźników jest niezasadna.

Wskaźnik rezultatu:

Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej przekazanych osobom w wieku 50-64 lata) - do końca bieżącego okresu sprawozdawczego utworzono 594 miejsc pracy a więc osiągnięto wskaźnik na poziomie 67,19%. Wskaźnik ten jest realizowany głównie dzięki projektom Działania 6.1 a problemy wynikające ze specyfiki tej grupy docelowej zostały umieszczone powyżej (przy opisie wskaźnika *Liczba osób, które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej* oraz *Liczba osób, które zakończyły udział w projekcie*).

W 2010 roku na zlecenie IP2 zostało przeprowadzone **badanie ewaluacyjne** pod tytułem „*Ocena trafności doboru i efektywności programów aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach Poddziałania 6.1.1 PO KL w odniesieniu do sytuacji zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia w województwie dolnośląskim*”. Badanie zostało wykonane przez firmę *Biostat* z Rybnika. W ramach badania dokonano oceny trafności doboru przez Projektodawców poszczególnych form wsparcia, analizy skuteczności realizowanych działań, zidentyfikowano podstawy wyboru uczestników do projektów. Analiza przeprowadzonego badania ewaluacyjnego potwierdza konieczność objęcia wsparciem osób młodych, osób powyżej 45 roku życia, a także osób niepełnosprawnych. Wyniki badania potwierdzają niższy stopień realizacji wskaźników dotyczących tych grup. Przeprowadzone badanie wskazuje, iż najpopularniejsze formy wsparcia to programy aktywizacji zawodowej, a w szczególności szkolenia, kursy i staże. Raport z badania zawiera informacje o nikłym zainteresowaniu Beneficjentów formą wsparcia w postaci subsydiowanego zatrudnienia. Udział kobiet w formach wsparcia oferowanych w Poddziałaniu 6.1.1 jest dominujący i według raportu wynosi ponad 90%. Najczęstszą przyczyną rezygnacji uczestników z projektów jest podjęcie zatrudnienia a badanie ewaluacyjne przeprowadzone na próbie wykazało, że 52% osób, które ukończyły udział w projekcie uzyskały zatrudnienie, co najmniej na 6 miesięcy po ukończeniu tegoż udziału.

W oparciu o zrealizowane badanie sformułowano najważniejsze wnioski i rekomendacje, takie jak: zwiększenie ilości realizowanych programów w powiatach o wysokiej stopie bezrobocia, zwiększenie znaczenia innowacyjnych form wsparcia we wnioskach o dofinansowanie; zwiększenie liczby uczestników w grupach młodych, po 45 roku życia oraz z terenów wiejskich; zwiększenie nacisku na wykorzystanie formy wsparcia w postaci subsydiowanego zatrudnienia, wnikliwa analiza wniosków o dofinansowanie pod kątem przeprowadzenia badań i analiz rynku pracy przez Beneficjentów, a także zwiększenie wśród potencjalnych uczestników poziomu zainteresowania projektami aktywizacji zawodowej.

PRIORYTET VII

Cel szczegółowy 1: „Poprawa dostępu do rynku pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym”

Liczba klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zakończyli udział w projektach dotyczących aktywnej integracji –wartość wskaźnika osiągnięta od początku realizacji Działania kształtuje się na poziomie 8.239 osób, w tym 2.783 osoby z terenów wiejskich, co stanowi odpowiednio 21,89 % i 24,80 % wartości docelowej wskaźnika do końca 2013 r. Można zauważyć znaczący przyrost przedmiotowego wskaźnika w odniesieniu do wartości osiągniętych w ubiegłym roku, ponieważ na koniec 2009 r. został on osiągnięty na poziomie 4.294 osób, w tym 1.908 osób z terenów wiejskich (wzrost o 3945 osób, w tym 875 osób z terenów wiejskich w stosunku do 2009 r.).

Odsetek klientów instytucji pomocy społecznej będących w wieku aktywności zawodowej i nie pracujących, którzy w ramach Priorytetu zostali objęci działaniami aktywnej integracji - wartość wskaźnika

rezultatu osiągnięta do końca okresu sprawozdawczego wynosi 17,29%, co oznacza, iż w 2010 wskaźnik został osiągnięty w województwie dolnośląskim na poziomie wyższym od zakładanych wartości docelowych.

Liczba klientów instytucji pomocy społecznej objętych kontraktami socjalnymi w ramach realizowanych projektów - osiągnięta wartość wskaźnika od początku realizacji Działania wynosi 10.784 osób, co stanowi 42,97 % wartości docelowej wskaźnika do końca 2013 r.. Można zauważyć znaczący przyrost przedmiotowego wskaźnika w odniesieniu do wartości osiągniętych w ubiegłym roku, ponieważ na koniec 2009 r. został on osiągnięty na poziomie 5.917 osób (wzrost o 4.867 osób w stosunku do 2009 r.).

Odsetek klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zostali objęci kontraktami socjalnymi - wartość wskaźnika rezultatu osiągnięta do końca okresu sprawozdawczego wynosi 12,92%, co oznacza, iż w 2010 roku wskaźnik został osiągnięty w województwie dolnośląskim na poziomie wyższym od zakładanych wartości docelowych.

Mimo obserwacji tendencji wzrostowej wskaźników dotyczących klientów instytucji pomocy społecznej szacuje się, że planowane wartości docelowe nie zostaną osiągnięte do końca 2013 r. (propozycję obniżenia wartości docelowych niniejszych wskaźników IP zgłaszała w ramach śródkresowego przeglądu wskaźników). Jest to związane głównie z faktem, iż sukcesywnie na przestrzeni lat liczba klientów pomocy społecznej zmniejsza się (począwszy od 2004 r. liczba osób korzystających ze świadczeń społecznych zmalała o ponad 20%).

Innymi przyczynami, które mają wpływ na niższą od zakładanej realizację wskaźników są:

- rezygnacje osób z udziału w projekcie przed jego zakończeniem
- osoby powracające do projektu

Znaczącą barierą związaną z przyrostem wskazanych wyżej wskaźników jest również fakt, iż podobnie jak w latach poprzednich, nie wszystkie OPS-y przystąpiły do realizacji projektu w 2010 roku, z kolei te, które zaaplikowały, nie kontraktowały całych dostępnych dla nich alokacji (ok. 20 % beneficjentów spośród uprawnionych nie przystąpiło do realizacji projektów systemowych).

Odpowiedzią na ten problem ma być przede wszystkim rozwiązanie opracowane przez IP, przy udziale IW(IP2) i DOPS polegające na zmianie zasady przydzielania środków na realizację projektów systemowych. Planując podział środków na rok 2011 uwzględniono zapotrzebowanie zgłaszane tylko przez tych beneficjentów, którzy deklarują swój udział w realizacji projektów systemowych w 2011 r., a nie jak dotychczas wszystkich jednostek, które są uprawnione do składania wniosków o dofinansowanie. Skuteczność wprowadzonego rozwiązania potwierdza fakt, iż zgłoszone zapotrzebowania przekroczyły dostępne alokacje w Poddziałaniach 7.1.1 i 7.1.2 na 2011 rok, co miejmy nadzieję przełoży się po raz pierwszy na wyczerpanie alokacji na dany rok oraz wpłynie znacząco na przyrost wskaźników.

Związek pomiędzy zdolnościami absorbcyjnymi beneficjentów i osiągniętym poziomem wskaźników został również dostrzeżony w ramach badania ewaluacyjnego, zrealizowanego na zlecenie IW(IP2), pt.: „Ocena realizacji projektów systemowych w województwie dolnośląskim w ramach Poddziałania 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej i 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie, Działania 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Priorytetu VII Promocja integracji społecznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 -2013”. Bezpośrednim uzasadnieniem badania była zdiagnozowana nieaktywność aplikacyjna części podmiotów uprawnionych do aplikowania w kolejnych latach (2008-2009) naboru wniosków o dofinansowanie (39 instytucji pomocy społecznej, spośród 195 uprawnionych do składania wniosków, nie wykazało się żadną inicjatywą aplikacyjną). Jak wykazały wyniki uzyskane w ramach badania, na sprawną realizację celów zaplanowanych dla Poddziałania 7.1.1 oraz 7.1.2, w tym podniesienie poziomu wskaźników Liczba klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zakończyli udział w projektach dotyczących aktywnej integracji oraz Liczba klientów instytucji pomocy społecznej objętych kontraktami socjalnymi w ramach realizowanych projektów będzie miało wpływ zwiększenie aktywności aplikacyjnej i możliwości absorpcyjnych beneficjentów w/w Poddziałania.

Biorąc pod uwagę wyniki i rekomendacje z niniejszego badania oraz własne doświadczenia, działania IW(IP2) w 2011 roku w zakresie projektów systemowych w Poddziałaniach 7.1.1 i 7.1.2 będą skupiały się głównie na:

- zorganizowaniu spotkania informacyjno-szkoleniowego dla potencjalnych beneficjentów systemowych w zakresie promowania realizacji poszczególnych instrumentów aktywnej integracji;
- promowaniu wybranych już realizowanych projektów systemowych w ramach dobrych praktyk;
- wystąpieniu do wszystkich gmin (wójtów, burmistrzów, prezydentów) z informacją o możliwości aplikowania na 2012 r., szczególnie uwzględniając te jednostki, które do tej pory nie uczestniczyły w realizacji projektów;

- przeprowadzeniu szkolenia informacyjno-szkoleniowego przygotowującego OPS/PCPR do aplikowania o środki na 2012 r.;
- przeprowadzeniu indywidualnych konsultacji w zakresie przygotowania wniosku o dofinansowanie z potencjalnym beneficjentem w szczególności z tymi którzy nie aplikowali jeszcze o środki;
- przygotowaniu instruktażu wypełniania wniosku o dofinansowanie w 2012 r.

Cel szczegółowy 2: „Wzmocnienie i poszerzenie zakresu działań sektora ekonomii społecznej”

Liczba instytucji wspierających ekonomię społeczną, które otrzymały wsparcie w ramach Działania - od początku realizacji Działania wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 5, co stanowi 250 % wartości docelowej wskaźnika do osiągnięcia do końca 2013 (przy 21,22 % wykorzystaniu alokacji 2007-2013 na podstawie zakontraktowanych środków dla Działania).

W następnych okresach sprawozdawczych nie planuje się znaczącego wzrostu wskaźnika, a działania w tym zakresie będą skupiały się głównie na umocnieniu sektora ekonomii społecznej w poszczególnych subregionach na Dolnym Śląsku. Rolą konkursu nr I/7.2.2/A/10 ogłoszonego w 2010 roku było utrzymanie sprawdzonej koncepcji wprowadzonej w 2009 r. poprzez wyłonienie do dofinansowania projektów zapewniających kontynuację wsparcia udzielanego podmiotom ekonomii społecznej przez instytucje otoczenia sektora ekonomii społecznej. Kryterium strategiczne premiowało projekty realizowane przez podmioty, pełniące rolę instytucji otoczenia sektora ekonomii społecznej, które zasięgiem swojego działania obejmują obszar co najmniej jednego z 4 subregionów województwa.

Liczba inicjatyw z zakresu ekonomii społecznej wspartych z EFS - od początku realizacji Działania wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 235, co stanowi 1382,35 % wartości docelowej wskaźnika. Zwiększyła się dynamika jego wzrostu, w związku z obejmowaniem wsparciem coraz to większej liczby podmiotów ekonomii społecznej, przez powstałe na Dolnym Śląsku Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej.

Nadwykonanie niniejszego wskaźnika świadczy o dużej aktywności powstałych Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej, których zadaniem jest kompleksowe obejmowanie wsparciem jak największej liczby podmiotów ekonomii społecznej z Dolnego Śląska. Pomimo przekroczenia wartości docelowej wskaźnika, w opinii IP, dalsze wspieranie podmiotów (inicjatyw z zakresu ekonomii społecznej) w ramach utworzonych ośrodków wsparcia ekonomii społecznej jest ważne i celowe z punktu widzenia potrzeb regionu.

Liczba osób, które otrzymały wsparcie w ramach instytucji ekonomii społecznej - od początku realizacji Działania wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 1634, co stanowi 113,39 % wartości docelowej wskaźnika zaplanowanego do osiągnięcia do końca 2013 r.. Zgodnie z opinią IW (IP2) nadwykonanie wskaźnika liczba osób, które otrzymały wsparcie w ramach instytucji ekonomii społecznej świadczy między innymi o dużej aktywności powstałych Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej, których zadaniem jest także kompleksowe obejmowanie wsparciem w postaci doradztwa, czy też szkoleń osób fizycznych z Dolnego Śląska chcących prowadzić działalność w trzecim sektorze. Ponadto w ramach Poddziałania 7.2.1 podpisywane są umowy o dofinansowanie z beneficjentami będącymi podmiotami ekonomii społecznej, którzy oferują różnorodne wsparcie w ramach realizowanych projektów właśnie dla osób fizycznych.

PRIORYTET VIII

Projekty w ramach **Priorytetu VIII** przyczyniają się do osiągnięcia następujących celów szczegółowych Priorytetu:

Cel szczegółowy 1: „Rozwój wykwalifikowanej i zdolnej do adaptacji siły roboczej”

Realizację powyższego celu obrazują wartości osiągniętych wskaźników produktu i rezultatu (opisano wyłącznie wskaźniki w przypadku których występuje nadwykonanie lub niski stopień wykonania).

Wskaźniki produktu:

Jednym ze wskaźników produktu obrazującym wykonanie celu szczegółowego 1 jest „**Liczba przedsiębiorstw, które zostały objęte wsparciem w zakresie projektów szkoleniowych (projekty o charakterze regionalnym)**”. Do końca okresu sprawozdawczego objęto wsparciem 1 531 przedsiębiorstw, co stanowi 13,65% realizacji wskaźnika. Jest to blisko 10-krotny wzrost poziomu wskaźnika w odniesieniu do sprawozdania rocznego za 2009 r., kiedy wskaźnik wykazywał wartość 1,51%. Wskaźnik monitorowany jest tylko w projektach objętych pomocą publiczną, w których wykazywane są liczby mikro, małych, średnich i dużych przedsiębiorstw objętych tą pomocą. Zdaniem IP2 i IP mimo wzrostu liczby przedsiębiorstw, które zostały objęte wsparciem w zakresie projektów szkoleniowych, nie będzie możliwe osiągnięcie planowanej wielkości wskaźnika na poziomie 11 214 przedsiębiorstw na koniec 2013 r. Poziom docelowy tego wskaźnika został przeszacowany. Często z jednego przedsiębiorstwa obejmowanych wsparciem jest od kilku do kilkuset osób, a przedsiębiorstwo jest tylko raz

wykazywane w sprawozdaniu. Tempo wzrostu wskaźnika jest zbyt wolne, aby w przypadku kontynuacji tego trendu osiągnąć jego wartość docelową. Potwierdziły się prognozy IP i IP2 zawarte w sprawozdaniu okresowym za I półrocze 2010 r., dotyczące realnego zagrożenia nieosiągnięcia zaplanowanego w Planie działania na 2010 rok poziomu wskaźnika i braku możliwości jego pełnego nadrobienia do końca 2010 r. Osiągnięty na koniec 2010 r. poziom prawie 14% w stosunku do planowanego na koniec okresu programowania nie jest satysfakcjonujący, dlatego w roku 2010 i na rok 2011 została zwiększona alokacja na projekty objęte pomocą publiczną, co rokuje na dalszy wzrost liczby przedsiębiorstw objętych wsparciem, jednak nie gwarantuje osiągnięcia planowanych na koniec 2013 r. wartości docelowych. Problem przeszacowania (w opinii IP i IP2) wartości docelowej wskaźnika był przekazany do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Szacuje się docelowo ponad 2,5-krotny wzrost wskaźnika liczby przedsiębiorstw z 1 531 do 4 120, czyli o 7 094 mniej niż pierwotnie planowana liczba przedsiębiorstw: 11 214. IP i IP2 podtrzymują potrzebę zmniejszenia planowanej wielkości docelowej wskaźnika w związku z przeszacowaniem liczby przedsiębiorstw, które mają być objęte wsparciem.

Kolejnym wskaźnikiem produktu obrazującym wykonanie celu szczegółowego 1 jest **„Liczba pracujących osób dorosłych, które zakończyły udział w projektach szkoleniowych, w tym liczba osób w wieku powyżej 50. roku życia”**. Na koniec 2010 r. 16 938 osób zakończyło udział w projektach szkoleniowych, w tym 2 279 osób powyżej 50. roku życia, co stanowi odpowiednio 120,24 % oraz 79,32% wartości wskaźnika zaplanowanego na koniec okresu programowania. W związku z powyższym, w okresie sprawozdawczym wartość docelowa wskaźnika została przekroczona o 2 851 osób, które zakończyły udział w projektach szkoleniowych. Natomiast poziom wskaźnika w odniesieniu do liczby osób powyżej 50. roku życia, które zakończyły udział w projektach, znacznie się poprawił i osiągnięcie wartości docelowej nie jest zagrożone. Mimo osiągnięcia wartości docelowej wskaźnika wsparcie na rzecz podnoszenia kwalifikacji osób pracujących (z własnej inicjatywy osób szkolonych) będzie kontynuowane ze względu na potrzeby regionalne w tym zakresie.

W okresie sprawozdawczym nastąpił intensywny wzrost wartości wskaźnika produktu **„Liczba przedsiębiorstw, których pracownicy zakończyli udział w szkoleniach”** - ponad 12 – krotnie (1387) w porównaniu do wartości wykazanej w sprawozdaniu rocznym za 2009 r. (110).

Na realizację celu szczegółowego 1 mają wpływ również projekty realizowane w Działaniu 8.2.

„Liczba osób, które były objęte wsparciem w zakresie rozpoczynania własnej działalności gospodarczej typu spin off lub spin out” – przy osiągniętym poziomie 62,12% kontraktacji na lata 2007 – 2013 do 31 grudnia 2010 r. zrealizowano 1 787,67% (1305 osób) stopnia realizacji wartości docelowej wskaźnika (dla porównania na koniec 2009 r. wskaźnik osiągnął wartość 176 osób, co stanowiło 241% stopnia realizacji wartości docelowej). Tak wysoki przyrost roczny wskaźnika wynika z dużego zainteresowania tą formą wsparcia. W związku z wysoką realizacją wskaźnika i brakiem zagrożenia jego realizacji, w zaplanowanych konkursach na 2011 rok przeniesiono ten typ projektów z konkursu na projekty standardowe do konkursu na projekty współpracy ponadnarodowej, aby wzbogacić merytorycznie oferowane w projektach wsparcie.

„Liczba osób, które ukończyły udział w stażach lub szkoleniach praktycznych w podziale na:

- **pracowników przedsiębiorstw w jednostkach naukowych** – z 22 osób w 2009 r. do 48 w 2010 r.,
- **pracowników naukowych w przedsiębiorstwach”** – z 23 osób w 2009 r. do 38 w 2010 r.

Przy rozliczeniu alokacji 2007-2013 na poziomie 21,29% zrealizowano 126,67% (57 osób) w odniesieniu do wartości docelowej wskaźnika, w podziale na:

- *pracowników przedsiębiorstw w jednostkach naukowych* – 218,18% (48 osób),
- *pracowników naukowych w przedsiębiorstwach* – 39,13% (9 osób).

Nierównowaga w osiągnięciu obydwu podwskaźników, skłoniła IP do odpowiedniego sformułowania wymogów konkursowych w 2011 roku, aby tę nierównowagę zniwelować i osiągnąć wyższą wartość drugiego podwskaźnika.

Pomimo tego, że poziom realizacji podwskaźnika „(...) *pracowników naukowych w przedsiębiorstwach*” jest niski, IP nie widzi zagrożenia jego realizacji, ponieważ od września 2010 roku realizowany jest projekt, który zakłada ukończenie stażu przez 30 pracowników naukowych w przedsiębiorstwach do 31 sierpnia 2012 roku, co znacznie wpłynie na stopień jego realizacji.

Wskaźnik rezultatu:

„Odsetek przedsiębiorstw, których pracownicy zakończyli udział w szkoleniach w ramach Priorytetu - w ogólnej liczbie aktywnych przedsiębiorstw (projekty o charakterze regionalnym)” –do końca okresu sprawozdawczego osiągnięto wartość wskaźnika na poziomie 1,03%. W 2010 r. odnotowano przyrost wskaźnika w odniesieniu do prawidłowych wartości osiągniętych w 2009 roku (0,082%), zatem sukcesywnie jego wartość wzrasta.

Cel szczegółowy 2: „Poprawa funkcjonowania systemu przewidywania i zarządzania zmianą gospodarczą”

Wskaźnik produktu:

„**Liczba podmiotów, którym udzielono wsparcia w zakresie skutecznego przewidywania i zarządzania zmianą**”. W okresie sprawozdawczym osiągnięto liczbę 50 podmiotów i tym samym odnotowano przekroczenie wartości docelowej wskaźnika do poziomu 125% w porównaniu z zerowym poziomem wykonania na koniec 2009 r. Również na skutek interwencji IP i IP2 w sprawie właściwego sposobu pomiaru wskaźnika przez beneficjentów w projektach realizowanych w Poddziałaniu 8.1.2 w 1. typie wsparcia, poziom wskaźnika gwałtownie wzrósł.

Wskaźnik rezultatu:

„**Relacja liczby pracowników zagrożonych negatywnymi skutkami restrukturyzacji objętych działaniami szybkiego reagowania w stosunku do liczby pracowników objętych zwolnieniami grupowymi, zgłaszanymi do urzędów pracy**”- do końca okresu sprawozdawczego osiągnięto wartość wskaźnika na poziomie 10,67%. W bieżącym okresie sprawozdawczym po raz pierwszy odnotowano wzrost jego wartości. Zgodnie z prognozami IP2, zawartymi w sprawozdaniu okresowym za I półrocze 2010 r., wpływ na jego wysoki poziom, miał wskaźnik produktu **“Liczba pracowników zagrożonych negatywnymi skutkami procesów restrukturyzacji w przedsiębiorstwach, którzy zostali objęci działaniami szybkiego reagowania”**, którego wartość - w bieżącym okresie sprawozdawczym - wzrosła do 307 osób. Zdaniem IP2 poziom realizacji wskaźnika ulegnie zwiększeniu w przyszłym okresie sprawozdawczym, m.in. dzięki projektom obejmującym typ 2. wsparcia z SzOP (Poddziałanie 8.1.2). Ze złożonych do dnia 31.12.2010, ale niezatwierdzonych, wniosków o płatność wynika, że wskaźnik ten może wzrosnąć do ponad 800 pracowników i zostać wykonany na poziomie przekraczającym ponad 50%, co daje szansę na osiągnięcie planowanego poziomu wskaźnika do końca 2013 r. Wskaźnik, osiągnięty na poziomie 18,73% jest zbliżony do poziomu wykorzystania alokacji na podstawie rozliczonych środków (wynoszącego 18,86 %) i zważywszy na początkową fazę realizacji projektów outplacementowych jest to poziom zadowalający.

W okresie objętym sprawozdaniem nie zostało przeprowadzone ani zakończone badanie ewaluacyjne dotyczące wskaźników dla Priorytetu VIII.

PRIORYTET IX

Cel szczegółowy 1 „Zmniejszenie nierówności w upowszechnieniu edukacji, szczególnie pomiędzy obszarami wiejskimi i miejskimi”

Realizację powyższego celu obrazują wartości osiągniętych wskaźników produktu i rezultatu. Do tych pierwszych zaliczyć należy **Liczbę ośrodków wychowania przedszkolnego, które uzyskały wsparcie w ramach Priorytetu**. Na koniec roku 2010 stwierdzono nadwykonanie wskaźnika:- wsparciem objęto 152 ośrodki wychowania przedszkolnego. Powyższe stanowi 127,73 % poziomu zaplanowanego do osiągnięcia do końca 2013. Odnosząc się do poprzedniego okresu sprawozdawczego należy stwierdzić, iż tylko w roku 2010 stwierdzono wzrost wartości wskaźnika o ponad 30 %.

Kolejnym wskaźnikiem produktu obrazującym wykonanie celu szczegółowego 1 jest **Liczba osób dorosłych w wieku 25-64 lata, które uczestniczyły w formalnym kształceniu ustawicznym w ramach Priorytetu**. W bieżącym okresie sprawozdawczym 534 osoby dorosłe w wieku 25-64 lata uczestniczyły w formalnym kształceniu ustawicznym w ramach Działania, jednak stopień realizacji wskaźnika wyniósł zaledwie 5,23% wartości zaplanowanej w okresie programowania 2007-2013. W 2010 roku po raz pierwszy odnotowano jego przyrost. Cechująca go jednak powolna dynamika wzrostu stanowi zagrożenie dla osiągnięcia określonej w SzOP wartości docelowej. Nieduże zainteresowanie beneficjentów realizacją projektów z zakresu kształcenia ustawicznego w formach szkolnych w latach 2007-2009 (wartość wskaźnika produktu i rezultatu wykazana na koniec 2009 roku na poziomie zerowym), jak również niechęć do realizacji powyższego wsparcia zagraża realizacji wskaźnika określonego dla tego Działania. W okresie sprawozdawczym kontynuowano działania informacyjno - promocyjne. W celu poprawy powyższej sytuacji, IP w *Planie działania na rok 2010* wprowadziła premiiowane 10-ma punktami kryterium strategiczne przyznawane w przypadku, gdy: „(...) w ramach projektu przewidziano kształcenie w formach szkolnych osób dorosłych, których miejscem zamieszkania(...) jest Dolny Śląsk, zainteresowanych uzupełnieniem lub podwyższeniem swojego wykształcenia i kwalifikacji”, czego efektem było odnotowanie w bieżącym okresie sprawozdawczym pierwszego wzrostu wartości tego wskaźnika. W *Planie działania na rok 2011* przewidziano kryterium dostępu (tj. obowiązkową realizację pierwszego typu projektu w Działaniu 9.3) oraz kwotę alokacji 15 mln PLN (czyli blisko dwukrotnie więcej niżeli w konkursie w 2010 r.), co pozwoli na podpisanie większej ilości umów. Tutejsza IP przewiduje jednak, że wartość docelowa tego wskaźnika,

pomimo podejmowanych działań, nie zostanie osiągnięta. Podsumowując dotychczasowe działania, należy stwierdzić, iż cel szczegółowy osiągnięto na poziomie niższym niż poziom kontraktacji z następujących przyczyn:

- 3 umowy z konkursów ogłoszonych w 2008 r. dotyczyły projektów informacyjno-promocyjnych;
- występujący problem niekwalifikowalności działań we wnioskach o dofinansowanie, które wpłynęły w odpowiedzi na konkurs ogłoszony w 2009 roku (nie przyjęte do dofinansowania z powodu niezgodności z SzOP);
- niewielkie zainteresowanie beneficjentów tą formą wsparcia wpływa na niski poziom kontraktacji dla tego Działania. Na 434 aplikacje, które w 2010 roku wpłynęły w odpowiedzi na wszystkie ogłoszone w ramach Priorytetu IX konkursy, tylko 12 dotyczyło *formalnego kształcenia ustawicznego*, stanowiąc tym samym zaledwie 2,76 % wszystkich wniosków, które wpłynęły do IP. Finalnie 6 wniosków uzyskało dofinansowanie w ramach przewidzianej alokacji.

W opinii IP PO KL przyczyny trudności w osiągnięciu wartości docelowej tego wskaźnika (jak również odpowiadającego mu wskaźnika rezultatu), związane są głównie z merytorycznym zakresem omawianych form wsparcia Działania 9.3, nieodpowiadającym na potrzeby mieszkańców regionu. Należy się spodziewać, że włączenie do Działania 9.3 form kursowych, cieszących się ogromnym zainteresowaniem i zapotrzebowaniem wśród uczestników, poprawi sytuację w tym zakresie, o ile osiągnięte wartości będą wliczane do omawianego wskaźnika. Pomimo nieustannie podejmowanych starań o podniesienie jego wartości, IP PO KL uznaje zmiانę zakresu wsparcia Działania 9.3 za jedyne rozwiązanie umożliwiające osiągnięcie wartości docelowej.

Trzecim - ostatnim wskaźnikiem produktu w ramach celu szczegółowego 1 jest ***Liczba oddolnych inicjatyw społecznych podejmowanych w ramach Priorytetu***. W ramach Działania 9.5 podjęto się realizacji 261 „małych grantów”, co stanowi 190,51% wartości docelowej wskaźnika przewidzianej na cały okres programowania. Z uwagi na niesłabnące zainteresowanie beneficjentów przedmiotowym wsparciem, wynikające z potrzeb środowisk lokalnych na obszarach wiejskich, a także na niewykorzystaną alokację przewidzianą na to Działanie, IP PO KL przewiduje ogłaszanie kolejnych naborów.

Pierwszym z trzech wskaźników rezultatu obrazującym realizację celu szczegółowego 1 jest ***Odsetek dzieci w wieku 3 – 5 lat uczestniczących w różnych formach edukacji przedszkolnej w ramach Priorytetu na obszarach wiejskich w stosunku do ogólnej liczby dzieci w tej grupie***. Osiągnięta wartość wskaźnika w 2010 roku wynosi 12,98%, przewyższając w sposób znaczący poziom przewidziany na lata 2007-2013 (6%).

Kolejnym wskaźnikiem rezultatu jest ***Odsetek osób w wieku 25-64 lata, które uczestniczyły w formalnym kształceniu ustawicznym (w ramach systemu oświaty) w stosunku do całkowitej liczby osób w tej grupie wiekowej***. W bieżącym okresie sprawozdawczym po raz pierwszy odnotowano wzrost jego wartości, która ukształtowała się na poziomie zaledwie 0,03 %. IP PO KL przewiduje, iż osiągnięcie 1 % przewidzianego na koniec okresu programowania jest poważnie zagrożone. Przyczyny tak niskiego poziomu osiągnięcia tegoż rezultatu są jednakże z przytoczonymi przy wskaźniku produktu *Liczba osób dorosłych w wieku 25-64 lat...*,

Cel szczegółowy 2 „Zmniejszanie nierówności w jakości usług edukacyjnych, szczególnie pomiędzy obszarami wiejskimi i miejskimi (w zakresie kształcenia ogólnego)”

Jedynym wskaźnikiem produktu obrazującym realizację celu szczegółowego 2 jest ***Liczba szkół (podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne), które zrealizowały projekty rozwojowe w ramach Priorytetu***. Do dnia 31 grudnia br. aż 564 podmioty wzięły udział w niniejszym przedsięwzięciu, co stanowi 74,01 % wykonania docelowej wartości określonej w SzOP dla województwa dolnośląskiego. Na wynik ten wpływa zarówno realizacja projektów wyłonionych w trybie konkursowym, jak i uczestnictwo szkół w ramach projektu systemowego „*Dolnośląska szkoła liderem jakościowych zmian w polskim systemie edukacji*”. Do końca okresu objętego sprawozdaniem pomyślnie objęto wsparciem 344 podmioty z obszarów miejskich, przekraczając tym samym wartość docelową określoną na poziomie 331 uczestników (103,93%). W przypadku szkół realizujących programy rozwojowe na obszarach wiejskich sytuacja wygląda zgoła odmiennie, gdyż wartość docelowa wskaźnika ukształtowała się na poziomie 51,04%. Dostrzegana dysproporcja jest wynikiem składania przez organ prowadzący szkoły z obszarów wiejskich wniosków słabiej opracowanych, czego konsekwencją jest częstsze ich odrzucane zarówno na etapie oceny formalnej, jak i merytorycznej. Dążąc do wyeliminowania popełnianych przez aplikujące podmioty błędów, w 2010 roku zorganizowano spotkanie informacyjne dla potencjalnych projektodawców. W ramach konkursu ogłaszanego w bieżącym okresie sprawozdawczym wprowadzono kryterium strategiczne przyznające dodatkowe punkty za realizację programów rozwojowych w szkołach i/lub placówkach oświatowych zlokalizowanych na obszarach wiejskich, a w *Planie działania na 2011* punkty przyznawane będą za realizację projektów w szkołach i/lub placówkach oświatowych zlokalizowanych na obszarach gmin wiejskich, a także

miejsko– wiejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców, zakładającą wykorzystanie sprzętu ICT zakupionego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2004-2006.

Wskaźnikiem rezultatu w ramach celu strategicznego 2 jest **Odsetek szkół (podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne), które zrealizowały projekty rozwojowe w ramach Priorytetu, w podziale na: obszary miejskie i wiejskie.** W okresie objętym sprawozdaniem odnotowano jego wzrost o kilka punktów procentowych. Podobnie jak w przypadku wskaźnika produktu za niepokojące należy uznać osiągnięcie poziomu określonego dla szkół wdrażających programy rozwojowe na obszarach wiejskich.

Cel szczegółowy 3 „Podniesienie atrakcyjności i jakości kształcenia zawodowego”

Wskaźnikami produktu realizującymi cel szczegółowy 3 są **Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które wdrożyły programy rozwojowe** oraz **Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które współpracowały z przedsiębiorstwami w zakresie wdrażania programów rozwojowych.** Ich wartość w bieżącym okresie sprawozdawczym ukształtowała się odpowiednio na poziomie: 260 i 232 placówek. Oznacza to, że w 2010 roku IP odnotowała nadwykonanie powyższych wskaźników, które osiągnęły poziom odpowiednio 128,71% oraz 152,63% wartości docelowej przewidzianej na 2013 rok. Wzrost powyższych wskaźników nastąpił głównie w wyniku zmiany metodologii wyliczania wskaźnika produktu. Zgodnie z *Podręcznikiem wskaźników PO KL*, każda szkoła powinna być liczona nie jako zespół, lecz jako odrębna jednostka.

Ostatnim wskaźnikiem produktu przypisanym do celu szczegółowego 3 jest **Liczba uczniów w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, którzy zakończyli udział w stażach i praktykach w ramach Priorytetu.** Na koniec okresu sprawozdawczego jego wartość ukształtowała się na poziomie 542 osób, realizując tym samym w zaledwie 1% wartość docelową określoną na bardzo wysokim poziomie 51 672. W stosunku do 2009 roku liczba uczestników blisko potroiła się, jednakże zbyt powolna dynamika przyrostu wskaźnika wskazuje, że osiągnięcie wartości docelowej należy uznać za poważnie zagrożoną. Wskaźnik na poziomie 542 uczniów został osiągnięty dotychczas w wyniku wydatkowania alokacji przez projekty wyłonione do realizacji w ramach konkursu w 2008 roku. Przy zachowaniu dotychczasowej tendencji przyrostu wskaźnika (542 odbytych staży i praktyk w projektach o łącznej wartości ponad 16 mln PLN), można oszacować, że w ramach całej alokacji przewidzianej na Działanie 9.2 (ponad 139 mln PLN) i przy zachowaniu trybu konkursowego w tym Działaniu, w 2013 roku wskaźnik osiągnąłby wartość ok. 4562 staży, realizując wartość docelową wskaźnika jedynie na poziomie 8,8%. Mając powyższe na uwadze, podjęta została decyzja o zmianie trybu realizacji Działania z konkursowego na systemowy. Ostatnie realizowane projekty konkursowe kończą się bowiem w 2011 r. i wskaźnik będzie możliwy do realizacji głównie dzięki dwóm projektom systemowym „*Modernizacja kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku I*” i „*Modernizacja kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku II*”. Zgodnie z zaktualizowanym wnioskiem o dofinansowanie beneficjent pierwszego wskazanego projektu przeprowadzi staże w I kwartale 2011 r. W ramach pierwszego projektu zaplanowana wartość wskaźnika na 2011 rok wynosząca 574 (projekt kończy się z dniem 31 maja 2011 r.), nie wpłynie znacząco na osiągnięcie jego wartości docelowej. Drugi projekt systemowy realizowany w ramach Działania 9.2, będzie dążyć do maksymalizacji realizacji opisywanego wskaźnika w projekcie (planowane 29 305 osób). Łącznie, w wyniku podjętych działań liczba zrealizowanych staży powinna osiągnąć poziom około 30 421. Pomimo jednak podejmowanych starań osiągnięcie wartości docelowej na poziomie 51 642 wydaje się być niemożliwe.

Cel szczegółowy 4 „Wzmocnienie rozwoju zawodowego i podnoszenie kwalifikacji nauczycieli na obszarach wiejskich”

Wskaźnikiem produktu realizującym cel szczegółowy 4 jest **Liczba nauczycieli, którzy uczestniczyli w doskonaleniu zawodowym w krótkich formach w tym nauczyciele na obszarach wiejskich oraz nauczyciele kształcenia zawodowego.** W bieżącym okresie sprawozdawczym 1712 nauczycieli uczestniczyło w doskonaleniu zawodowym w krótkich formach. Stopień realizacji wskaźnika wyniósł 44,82%, z czego wsparciem objęto 317 nauczycieli z obszarów wiejskich (11,12%) oraz 69 nauczycieli kształcenia zawodowego (14,53%). Wartość wskaźnika głównego na takim poziomie jest zadowalająca. Zagrożone jest jednak osiągnięcie wartości docelowych podwskaźników. Duży wpływ na niski poziom wykonania podwskaźnika, jakim jest wsparcie dla nauczycieli z obszarów wiejskich, ma fakt, że ośrodki kształcenia zlokalizowane są w miastach i konieczność dojazdów zniechęca potencjalnych odbiorców projektów do wzięcia udziału w tej formie wsparcia. Aby poprawić osiągnięte wartości dla Działania 9.4, w przygotowanym *Planie działania na 2011 rok* przewidziano ogłoszenie konkursu, który umożliwi objęcie wsparciem jedynie tych dwóch grup w ramach krótkich form doskonalenia zawodowego. Wskaźnikiem rezultatu korespondującym z powyższym wskaźnikiem jest **Odsetek nauczycieli, którzy podnieśli swoje kompetencje w wyniku doskonalenia zawodowego w krótkich formach w relacji do**

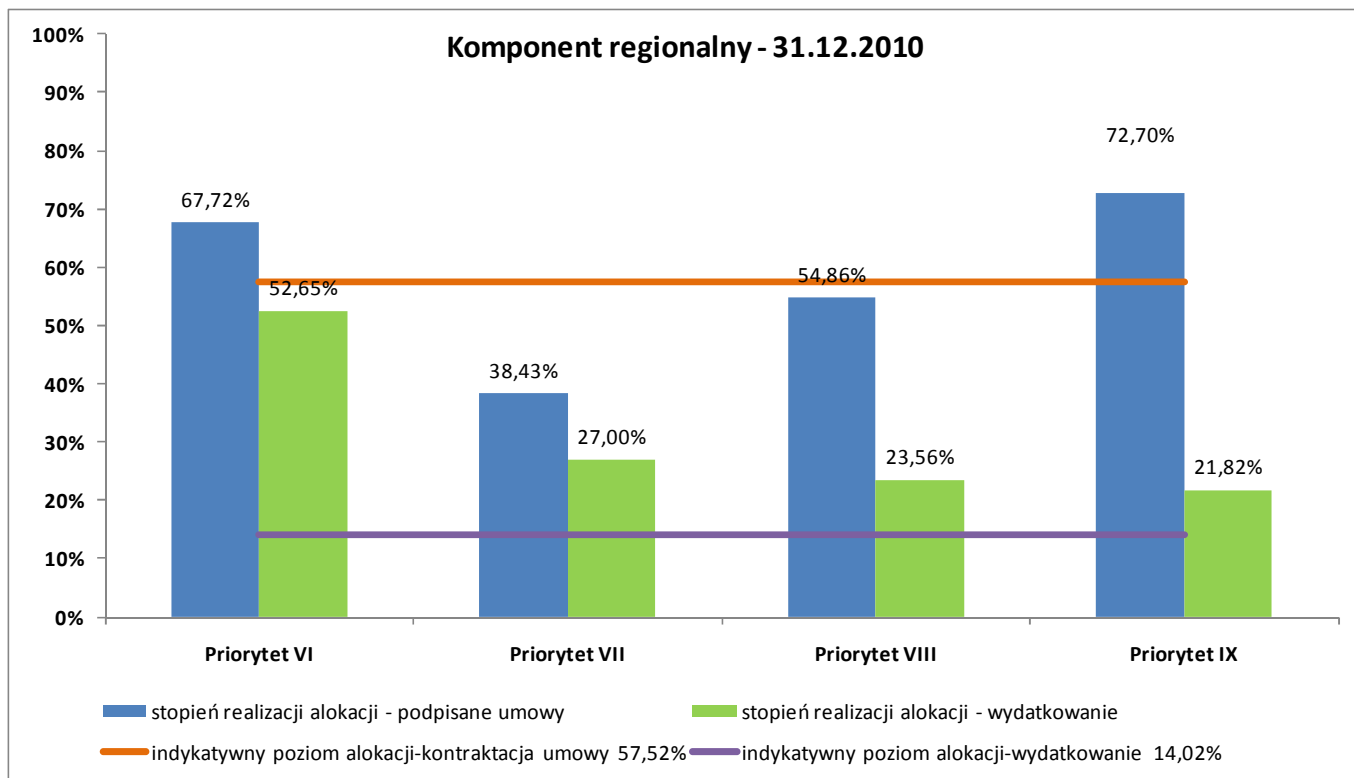
ogólnej liczby nauczycieli, w tym: nauczyciele na obszarach wiejskich oraz nauczyciele kształcenia zawodowego. Osiągnięte wartości w 2010 roku kształtują się odpowiednio na poziomie: 3,75%, 3,44% (obszary wiejskie) oraz 1,56% (kształcenie zawodowe). Wobec wartości docelowych określonych w dokumencie *Program Operacyjnym Kapitał Ludzki* (odpowiednio 11%, 33% oraz 8%) osiągnięty poziom należy uznać za zadowalający, aczkolwiek w opinii IP w odniesieniu do monitorowanych podgrup (nauczycieli zawodu oraz z obszarów wiejskich) mogą wystąpić trudności w ich osiągnięciu. Prognoza wykonania powyższego wskaźnika będzie możliwa na koniec 2011 roku, kiedy to znane będą wyniki naboru w ramach konkursu, w którym beneficjenci będą zobowiązani do uwzględnienia wyłącznie tych dwóch grup docelowych w swoich projektach. Jednocześnie gwoli wyjaśnienia należy zauważyć, że w przypadku podwskaźnika dotyczącego odsetka nauczycieli z obszarów wiejskich odnotowano spadek wartości wskaźnika w stosunku do wartości osiągniętych na koniec 2009 r. (z 4,28% do 3,44%). Powyższe jest wynikiem zastosowania innego źródła danych do jego wyliczenia. W sprawozdaniu za 2009 rok IP posłużyła się danymi z publikacji GUS- *Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2008/2009*. Do wyliczenia wartości podwskaźnika „nauczyciele na obszarach wiejskich” posłużyła tablica zalecana przez ówczesnie obowiązujący *Podręcznik wskaźników PO KL*, tj. tab: *Nauczyciele wg województw, stopnia awansu zawodowego oraz w podziale na miasto i wieś*. Zgodnie z danymi łączna liczba dolnośląskich nauczycieli na wsi wyniosła 6 566,76. Obecnie z danych MEN wynika, że liczba ta kształtuje się na poziomie 9 209.

W okresie objętym sprawozdaniem nie zostało przeprowadzone ani zakończone badanie ewaluacyjne dotyczące wskaźników dla Priorytetu IX.

2. Analiza stanu realizacji Priorytetu w okresie objętym sprawozdaniem

INFORMACJE OGÓLNE:

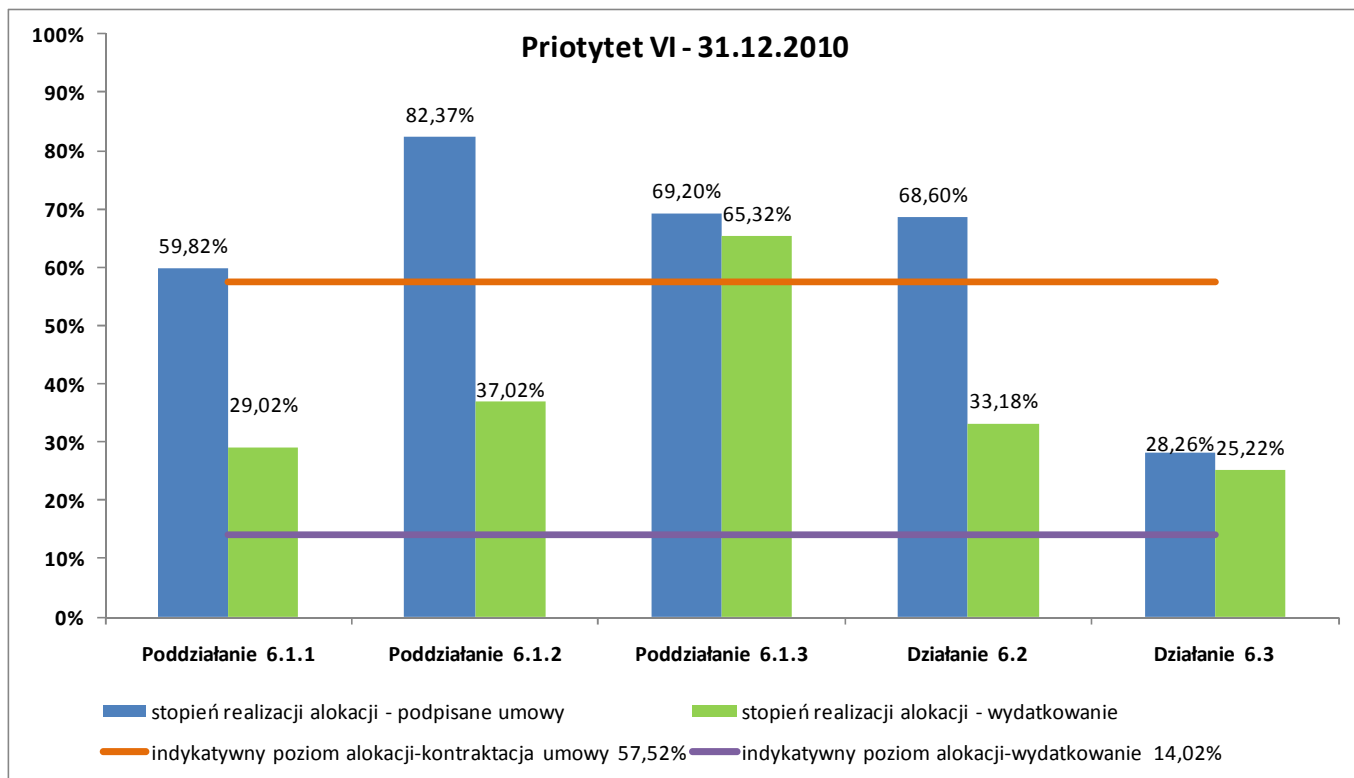
W celu dokonania oceny poziomu wykorzystania alokacji 2007-2013, stopień zakontraktowanych oraz rozliczonych środków do końca 2010 roku został porównany do wartości alokacji indykatywnej, która powinna zostać zakontraktowana/wydatkowana do końca 2010 roku. Przyjmując, zasadę wynikającą z indykatywnego podziału alokacji, kontraktacja w danym roku powinna wynosić nie mniej niż 14,02% alokacji na lata 2007-2013. W związku z tym należy przyjąć, iż do końca 2010 roku kontraktacja narastająca (przy uwzględnieniu 4 lat wdrażania PO KL) powinna kształtować się na poziomie 57,52% alokacji 2007-2013. Z kolei, osiągnięty poziom rozliczonych środków został odniesiony do poziomu alokacji indykatywnej, która powinna zostać rozliczona do końca 2010 roku. Zgodnie z zasadą N+3 do końca 2010 roku powinna zostać rozliczona transza środków odpowiadająca alokacji indykatywnej z 2007 roku. Oznacza to, iż do końca 2010 roku rozliczone środki powinny kształtować się na poziomie nie niższym niż 14,02% alokacji 2007-2013.

PRIORYTET VI

- **Postęp finansowy**

W ramach Priorytetu VI od początku realizacji PO KL do końca 2010 roku w województwie dolnośląskim zawarto 214 umów, w tym 123 umowy w ramach Działania 6.1, 42 umowy w ramach Działania 6.2 oraz 49 umów w ramach Działania 6.3. Łączna wartość zakontraktowanych środków w Priorytecie VI wynosi 415 mln PLN. Wartość środków publicznych zakontraktowanych w ramach podpisanych umów wynosi 414 mln, co stanowi 67,72% alokacji przewidzianej dla Priorytetu VI na cały okres programowania (2007-2013). W bieżącym okresie sprawozdawczym zawarto 62 umowy na łączną wartość środków publicznych 60 mln PLN, w tym podjęto 1 uchwałę dotyczącą projektu systemowego na kwotę 247 tys. PLN. Wartość wydatków poniesionych ze środków publicznych, w ramach 1.371 zatwierdzonych oraz wprowadzonych do KSI SIMIK 07-13 wniosków o płatność wynosi 322 mln PLN, co w 52,65% wykorzystuje alokację przewidzianą dla Priorytetu na cały okres programowania (2007-2013). W bieżącym okresie sprawozdawczym rozliczono 622 wnioski o płatność o wartości środków publicznych 160 mln PLN. Do końca bieżącego okresu sprawozdawczego rozliczono 77,75% środków publicznych zakontraktowanych w ramach Priorytetu VI.

Stan wdrażania Priorytetu VI w opinii Instytucji Pośredniczącej jest dobry.

Indykatorywny poziom kontraktacji na koniec 2010 roku wynosi 57,52% (wyznaczony na podstawie indykatorywnego podziału alokacji na lata, zawartego w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL), zaś osiągnięta wartość dla Priorytetu VI na koniec okresu objętego sprawozdaniem wyniosła 67,72%, tym samym przewyższa wyznaczony pułap. Indykatorywny poziom wydatkowania (rozliczenia środków PO KL we wnioskach beneficjentów o płatność) na koniec 2010 roku wynosi 14,02% (wyznaczony na podstawie indykatorywnego podziału alokacji na lata, zawartego w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL jako poziom niezbędny do prawidłowego zachowania zasady $n+2/(n+3)$), zaś osiągnięta wartość dla Priorytetu VI na koniec okresu objętego sprawozdaniem wyniosła 52,65%.

Tempo kontraktacji i wydatkowania ma odzwierciedlenie w wartościach osiąganych wskaźników i świadczy o przełożeniu wykorzystanych środków na liczbę podmiotów lub osób, którym udzielono wsparcia.

Poziom zakontraktowanych środków w Działaniu 6.1 (tj. 68,17%) w odniesieniu do alokacji 2007-2013 przekracza indykatorywną wartość 57,52%. Poziom rozliczonych środków w Działaniu 6.1, (tj. 57,37%) przekracza indykatorywny poziom minimum 14,02%.

Po przeanalizowaniu trendu w realizacji zasady N+3 przygotowanego przez IP w grudniu 2010 roku, IP2 stwierdza, iż koniecznym jest niewielkie przyspieszenie tempa rozliczania w projektach Poddziałania 6.1.1.

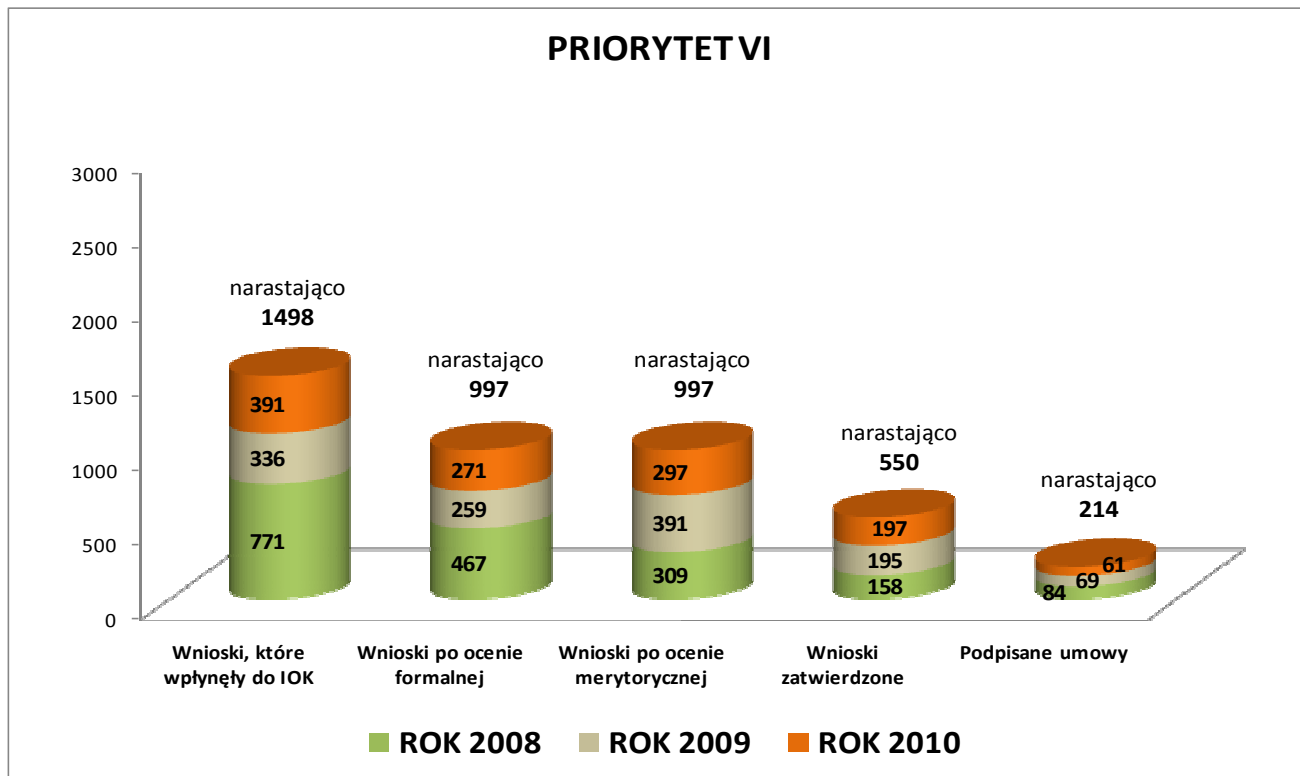
W odniesieniu do Działania 6.2 poziom kontraktacji (tj. 68,60%) przekracza indykatorywną granicę 57,52%. Podobnie, wykorzystanie alokacji, na poziomie 33,18% nie stanowi zagrożenia dla realizacji zasady N+3 i przewyższa indykatorywny poziom 14,02%. Zadowalający poziom kontraktacji i wykorzystania alokacji nie ma odzwierciedlenia w stopniu realizacji wskaźników względem wartości docelowych, które są niewspółmiernie wysokie względem wartości możliwych do osiągnięcia.

W Działaniu 6.3 kontraktacja na poziomie 28,26% nie przekracza indykatorywnej alokacji w wysokości 57,52%. Jednocześnie wydatkowanie na poziomie 25,22% przewyższa indykatorywne minimum 14,02%. Środki Działania 6.3, które nie są w pełni wykorzystywane na potrzeby małych grantów, będą również przeznaczane na dofinansowanie projektów innowacyjnych, co powinno się przyczynić do zwiększenia wykorzystania środków w Działaniu. Po przeanalizowaniu stopnia realizacji wskaźników IP2 stwierdza, iż w większości z nich występuje nadwykonanie wartości docelowej. Pozwala to sądzić, że poziom kontraktacji na poziomie poniżej minimum indykatorywnego pozwolił osiągnąć wartości docelowe. Tym samym należy uznać, iż wartości docelowe oszacowano na zbyt niskim poziomie względem alokacji 2007-2013. Instytucja Pośrednicząca będzie dążyła do osiągnięcia najwyższego z możliwych poziomów kontraktacji w Działaniu 6.3 natomiast pozostała alokacja zostanie wykorzystana na formy wsparcia, na które występuje duże zapotrzebowanie grup docelowych w ramach innych Działań/Poddziałań (w szczególności Działanie 6.2) i/lub na projekty innowacyjne.

- **Przebieg procesu wnioskowania**

W Priorytecie VI w roku 2010 ogłoszono 10 konkursów, w tym 1 konkurs na projekty innowacyjne oraz 1 na projekty ponadnarodowe. Wśród konkursów w Poddziałaniu 6.1.1 oraz Działaniu 6.2 odbyły się konkursy wspierające przygotowanie regionu do EURO 2012. W ramach Działania 6.2 ogłoszono konkurs, w ramach którego wsparcie kierowane było osób niepełnosprawnych zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą w 2010 roku.

Wzorem lat ubiegłych w Poddziałaniu 6.1.1 największym zainteresowaniem Projektodawców cieszyły się projekty polegające na organizacji warsztatów oraz szkoleń z technik aktywnego poszukiwania pracy oraz programów aktywizacji zawodowej obejmujących przede wszystkim szkolenia prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych. W dalszym ciągu występuje brak zainteresowania ze strony Projektodawców względem projektów ukierunkowanych na zastosowanie Indywidualnych Planów Działań, wspierania wolontariatu, inicjatyw mobilności geograficznej oraz wsparcia szkoleniowo-doradcze pracownika, który uzyskał zatrudnienie w ramach projektu. Jak wynika to z analizy stopnia realizacji wskaźników w Działaniu 6.1, najniższą wartość odnotowano względem liczby osób, które zostały objęte IPD. W ramach przyjętych rozwiązań Plan działania na 2011 rok przewiduje kompleksowość programów realizacji zawodowej z formami wsparcia, które nie cieszą się zainteresowaniem Projektodawców. Kryteria strategiczne zakładają również promowanie projektów przewidujących IPD dla wszystkich uczestników oraz wspierających inicjatywy na rzecz podnoszenia mobilności geograficznej.

W Poddziałaniu 6.1.2 zainteresowaniem projektodawców cieszą się formy wsparcia polegające na dofinansowaniu zatrudnienia doradców zawodowych i pośredników pracy oraz dofinansowaniu studiów podyplomowych. Relatywnie najmniej realizowanych jest projektów badawczych ukierunkowanych na rynek pracy, ponieważ projekty badawcze są realizowane głównie w projektach systemowych.

W Działaniu 6.2 dobiegają końca projekty lat ubiegłych nie objęte kryterium kompleksowości, natomiast pozostałe projekty wyłonione do dofinansowania w kolejnych latach zakładają kompleksowość wszystkich dostępnych w ramach Działania 6.2 form wsparcia.

W Działaniu 6.3 zainteresowaniem Projektodawców cieszyły się projekty ukierunkowane na działania o charakterze szkoleniowym w kontekście poprawy zdolności do zatrudnienia. Brak jest zainteresowania Projektodawców tworzeniem inicjatyw lokalnych opartych na działaniach zmierzających do rozwoju dialogu i współpracy na rzecz wspierania aktywizacji zawodowej na obszarach wiejskich. Inicjatywy oddolne często są deklaratywne na etapie aplikowania, niemniej jednak brak jest projektów ukierunkowanych na kontynuację i budowanie bardziej aktywnych i szeroko pojętych aktywności lokalnych.

- **Realizacja projektów systemowych IP2**

„Doradztwo na odległość – badanie alternatywnej formy poradnictwa zawodowego” - okres realizacji projektu: 01.08.2008 r. - 30.09.2009 r., wartość projektu: 159 902,00 PLN. Wniosek o płatność końcową został zatwierdzony 2 lutego 2010 r.

Założono i osiągnięto następujące rezultaty:

- opracowanie raportów z badań ilościowych (1 raport) i jakościowych (1 raport),
- wydanie i rozpowszechnienie publikacji zawierającej raporty badań z wnioskami, komentarzami specjalistów oraz ich rekomendacjami (250 szt.),
- konferencja wojewódzka promująca wyniki badań z wystąpieniami specjalistów w zakresie poradnictwa zawodowego i nowoczesnych technik komunikacji,
- wzrost wiedzy doradców zawodowych na temat poradnictwa na odległość, a tym samym wsparcie ich w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych,
- zdobycie przez doradców zawodowych wiedzy o możliwościach i warunkach technicznych realizacji usługi poradnictwa na odległość,
- wzrost wiedzy na temat potrzeb w zakresie promocji poradnictwa zawodowego,
- promocja usługi poradnictwa zawodowego na odległość,
- określenie grup docelowych oraz form usługi poradnictwa na odległość.

Łącznie zostały zatwierdzone, w ramach 4 wniosków o płatność, wydatki w wysokości 135 028,42 PLN, co stanowi 84,44% wartości projektu.

„Bariery i szanse wsparcia i obsługi tzw. trudnego klienta instytucji rynku pracy na terenie Dolnego Śląska” – okres realizacji projektu: 01.09.2008 – 30.06.2010 r., wartość projektu: 306 017,20 PLN. Wniosek o płatność końcową został zatwierdzony 13 sierpnia 2010 r.

W trakcie realizacji założono i osiągnięto następujące rezultaty:

- raport z badań jakościowych i ilościowych,
- konferencja podsumowująca projekt i upowszechniająca wyniki badań z udziałem regionalnych i lokalnych instytucji rynku pracy,
- dostarczenie informacji i wiedzy w obszarze kompetencji doradcy zawodowego,
- dostarczenie informacji zwiększających świadomość doradców zawodowych związanych z barierami, na jakie napotykają osoby bezrobotne podejmujące próbę zmiany swojej sytuacji społeczno-zawodowej,
- dostarczenie aktualnej wiedzy związanej z postrzeganiem osób długotrwale bezrobotnych przez pracodawców, co w efekcie powinno skutkować doбором właściwych metod przy pracy z osobami będącymi w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.

Łącznie zostały zatwierdzone, w ramach 7 wniosków o płatność, wydatki w wysokości 290 699,31 PLN, co stanowi 94,99% wartości projektu.

„Obserwatorium Dolnośląskiego Rynku Pracy i Edukacji” okres realizacji projektu: 01.10.2009 – 28.02.2013 r., wartość projektu: 5 020 910,27 PLN.

5 listopada 2010 r. odbyło się spotkanie/seminarium mające na celu nawiązanie współpracy oraz wypracowanie rozwiązań usprawniających gromadzenie i wymianę informacji pomiędzy instytucjami działającymi na regionalnym rynku pracy. W spotkaniu brali udział przedstawiciele organizacji zrzeszających pracodawców, działających na rzecz aktywności gospodarczej, integracji środowiska przedsiębiorców na terenie Dolnego Śląska. Opublikowano i rozprowadzono 100 egzemplarzy 3 i 4 numeru Informatora Dolnośląskiego Rynku Pracy i Edukacji. Utworzono i aktualizowano Platformę Informacyjną (www.obserwatorium.dwup.pl). Firmy realizujące badania „Sytuacja na dolnośląskim rynku pracy - badanie zapotrzebowania na zawody, kwalifikacje i umiejętności” oraz „Analiza potencjału dolnośląskich powiatów i gmin w zakresie rynku pracy i edukacji” przedstawiły raporty częściowe z badań.

W projekcie wystąpiły opóźnienia w realizacji badań z uwagi na wydłużoną i skomplikowaną procedurę zamówień publicznych oraz zmiany w ustawie Prawo Zamówień Publicznych, a także czasochłonną ocenę dużej ilości ofert, które wpłynęły w odpowiedzi na ogłoszenie o przetargu.

Beneficjent w okresie objętym sprawozdaniem dwukrotnie dokonał zmian we wniosku o dofinansowanie w zakresie budżetu projektu. Z uwagi na oszczędności w projekcie wynikające głównie z realizacji procedur zamówień publicznych (ceny wynikające ze złożonych ofert były niższe niż zaplanowane w projekcie), zmniejszono wartość

projektu do kwoty 5 020 910,27 PLN i wprowadzono dodatkowe badanie „Konsekwencje otwarcia niemieckiego rynku pracy dla pracowników i pracodawców z Dolnego Śląska”.

W okresie sprawozdawczym ogłoszono i rozstrzygnięto przetargi na przeprowadzenie badań i analiz oraz opracowanie raportów nt. "Analiza potencjału powiatów i gmin dolnośląskich na rynku pracy i edukacji" oraz "Badanie rynku edukacji wyższej i kształcenia ustawicznego na terenie Dolnego Śląska", a także na zamieszczenie ogłoszeń w prasie i wynajem sali konferencyjnej.

Łącznie do końca okresu sprawozdawczego, w ramach 4 wniosków o płatność zostały zatwierdzone wydatki w wysokości 220 580,85 PLN co stanowi 4,39% wartości projektu.

„Wdrażanie i promocja usługi poradnictwa zawodowego na odległość”

Okres realizacji projektu: 01.10.2010 r. - 31.01.2012 r., wartość projektu: 247 359,00 PLN.

Celem projektu jest wdrożenie i promocja usług poradnictwa zawodowego na odległość świadczonych przez doradców zawodowych DWUP na terenie Dolnego Śląska.

W ramach realizacji projektu utworzono portal internetowy (www.poradnictwonaodleglosc.dwup.pl) wspierający świadczenie usług przez doradców zawodowych.

Szkoleniem „Komunikacja przez telefon” objęto 10 doradców zawodowych (7 kobiet i 3 mężczyzn).

Ogłoszono i rozstrzygnięto przetarg na przeprowadzenie szkolenia dla 10 doradców zawodowych (uczestników projektu) z zakresu technik komunikacji przez telefon.

W okresie sprawozdawczym nie rozliczono wniosku o płatność.

• Analiza struktury uczestników

Z analizy danych zawartych w załącznikach sprawozdawczych wynika, że w Priorytecie VI kobiety stanowią zdecydowaną większość uczestników projektów. Jednocześnie status uczestnika na rynku pracy to najczęściej osoba bezrobotna, także z przewagą kobiet. Najwięcej uczestników charakteryzuje się wykształceniem ponadmaturalnym. Grupami niedoreprezentowanymi są osoby młode 15-24 lata, osoby w wieku starszym 50-64 lata oraz osoby niepełnosprawne.

Z danych zawartych w załącznikach 2-6 wynika, że w Działaniu 6.1 kobiety stanowią zdecydowaną większość uczestników projektów. Jednocześnie status uczestnika na rynku pracy to najczęściej osoba bezrobotna, także z przewagą kobiet. Mniejszy odsetek uczestników stanowią osoby nieaktywne zawodowo oraz zatrudnione (w tym w administracji publicznej). Zdecydowanie niedoreprezentowana jest grupa osób niepełnosprawnych. Najwięcej uczestników charakteryzuje się wykształceniem ponadgimnazjalnym, ze zdecydowaną przewagą kobiet. Stosunkowo najmniejszą grupę stanowią uczestnicy z wykształceniem pomaturalnym. Na podobnych średnich poziomach kształtuje się udział osób z wykształceniem wyższym oraz podstawowym, gimnazjalnym i niższym. Uwzględniając stopień realizacji wskaźników oraz wyniki badania ewaluacyjnego, grupą niedoreprezentowaną są osoby młode 15-24 lata oraz osoby w wieku starszym 50-64 lata.

W Działaniu 6.2 na podstawie liczby osób, które zakończyły udział w projektach, stwierdza się, iż przewaga kobiet jest nieznaczna. Najliczniejszą grupą ze względu na status są osoby nieaktywne zawodowo, w których przeważają kobiety. Kolejną grupą ze względu na status, są osoby bezrobotne z nieznaczną przewagą kobiet, jednak w przypadku osób długotrwale bezrobotnych przeważają mężczyźni. Wśród osób zatrudnionych w niewielkim stopniu przeważają kobiety. Zdecydowanie niedoreprezentowanymi grupami są osoby niepełnosprawne, osoby w wieku 15-24 lata oraz osoby w wieku 50-64 lata. W przypadku osób 15-24 lata przeważają mężczyźni, podobnie jak w przypadku osób w wieku starszym (50-64 lata). Zdecydowaną większość uczestników Działania 6.2 stanowią osoby z wykształceniem wyższym z przewagą kobiet, następnie pomaturalnym także z przewagą kobiet, kolejno - ponadgimnazjalnym z przewagą mężczyzn, a najmniej liczną grupę stanowią osoby z wykształceniem niższym z przewagą mężczyzn.

W Działaniu 6.3 na podstawie liczby osób, które zakończyły udział w projektach, stwierdza się, iż uczestnikami w projektach są w większości kobiety. Najliczniejszą grupą w Działaniu 6.3 są osoby bezrobotne z przewagą kobiet, kolejno - osoby zatrudnione z przewagą kobiet i nieaktywne zawodowo również z przewagą kobiet. Uczestnicy to głównie osoby z terenów wiejskich.

We wszystkich Działaniach/Poddziałaniach Priorytetu VI PO KL praktycznie nie występują osoby należące do kategorii migranci lub mniejszości narodowe i etniczne, poza 1 kobietą w Działaniu 6.1 (mniejszość narodowa i etniczna) i 1 kobietą w Działaniu 6.2 (migrant).

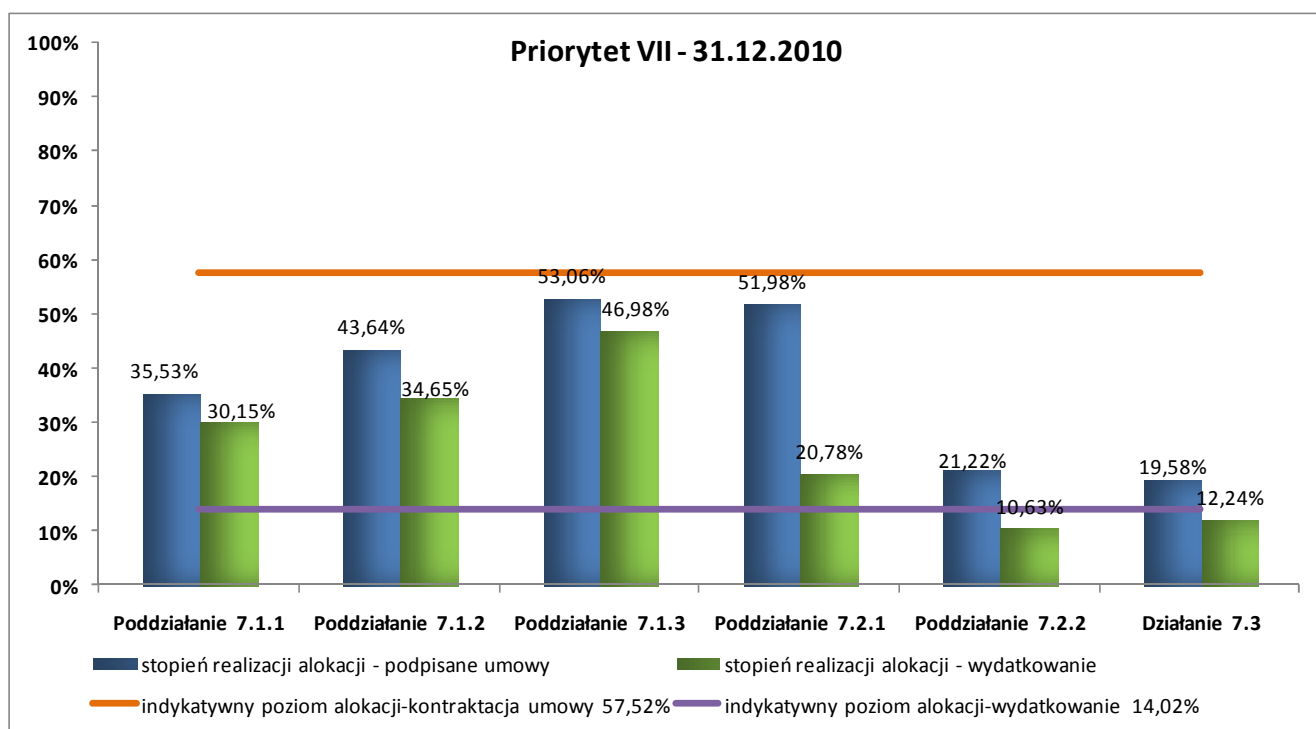
PRIORYTET VII

• Postęp finansowy

W ramach Priorytetu VII od początku realizacji PO KL do końca 2010 roku w województwie dolnośląskim zawarto 333 umowy, w tym 164 umowy w ramach Działania 7.1, 46 umów w ramach Działania 7.2 oraz 123 umowy w ramach Działania 7.3. Łączna wartość zakontraktowanych środków w Priorytecie VII oraz jednocześnie wartość środków publicznych zakontraktowanych w ramach podpisanych umów wynosi ponad 161 mln PLN, co stanowi 38,43 % alokacji przewidzianej dla Priorytetu VII na cały okres programowania (2007-2013).

Wartość wydatków poniesionych ze środków publicznych w ramach zatwierdzonych oraz wprowadzonych do KSI wniosków o płatność wynosi ponad 113 mln PLN, co stanowi 27 % wartości alokacji zaplanowanej na lata 2007-2013. Do końca bieżącego okresu sprawozdawczego rozliczono 70,25 % środków publicznych zakontraktowanych w ramach Priorytetu VII.

Dane finansowe w ramach Priorytetu VII uwzględniają 7 rozwiązanych umów ramowych w Poddziałaniu 7.1.1. Rozwiązanie niniejszych umów oznacza rezygnację beneficjentów systemowych (ośrodków pomocy społecznej) z dalszej realizacji projektów, jednak wydatki poniesione w ramach tych umów są kwalifikowalne, rozwiązanie umowy nie skutkuje zwrotem środków, a wartości zakontraktowanych i rozliczonych środków w przypadku tych projektów powinny zostać uwzględnione w ramach danych finansowych liczonych narastająco. Rozwiązanie przedmiotowych umów należy traktować jako zakończenie realizacji projektu.

Biorąc pod uwagę indykatorywny poziom kontraktacji, jaki powinien zostać osiągnięty do końca 2010 roku, należy przyjąć, iż realizacja Priorytetu VII pod względem zakontraktowanych środków odbiega od zaplanowanego poziomu. Niemniej jednak, oceniając kompleksowo realizację Priorytetu VII w województwie dolnośląskim, należy stwierdzić, iż dotychczasowe działania podejmowane w tym Priorytecie mają duże znaczenie dla rozwoju obszaru integracji społecznej w regionie. Realizacja projektów w ramach PO KL pozwala instytucjom publicznym, takim jak OPS-y i PCPR-y na oferowanie swoim klientom wsparcia posiadającego zupełnie inny wymiar niż dotychczas. Stosowanie instrumentów aktywnej integracji społecznej i zawodowej (przez szkolenia podnoszące kwalifikacje, szkolenia miękkie pozwalające na podniesienie własnej wartości i wiary we własne siły, staże u pracodawców, prace interwencyjne, kontrakty socjalne) które oferuje PO KL, daje szansę trudnym klientom, jakimi bez wątpienia są osoby korzystające z opieki społecznej, na wyjście z wykluczenia społecznego i podniesienie standardu życia, w przeciwieństwie do pomocy polegającej głównie na zasiłkach socjalnych mających charakter pasywny. Zauważalne efekty wsparcia w ramach PO KL obserwowane są również w zakresie podnoszenia kwalifikacji pracowników socjalnych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej (OPS i PCPR), którzy biorą udział w

projekcie systemowym realizowanym przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej. W przypadku liczby instytucji wspierających ekonomię społeczną, które otrzymały wsparcie w ramach Priorytetu VII PO KL, utworzono 5 instytucji, przy początkowo założonej wartości docelowej 2. Dzięki temu, w każdym subregionie Województwa Dolnośląskiego, powstało po 1 silnym ośrodku, który ma za zadanie wspieranie innych podmiotów w zakresie realizacji zadań w obszarze ekonomii społecznej. Na obecnym etapie wdrażania PO KL należy stwierdzić, iż działania podejmowane w ramach projektów przyczyniają się do rozwoju obszaru ekonomii społecznej na Dolnym Śląsku.

Należy zwrócić uwagę, iż wykorzystanie instrumentów aktywnej integracji jest obecnie szczególnie ważne i cenne, biorąc pod uwagę statystyki dotyczące osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na Dolnym Śląsku. Nadal występuje potrzeba prowadzenia intensywnych działań zmierzających do zmniejszenia obszaru wykluczenia społecznego w kontekście osób długotrwale bezrobotnych. Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w 2009 r. wyniósł 23% (nieco poniżej średniej krajowej, która wyniosła 26%). Podobne działania będą prowadzone również w stosunku do osób niepełnosprawnych. Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych na dolnośląskim rynku pracy w 2009 r. wyniósł 19,8% (przy średniej krajowej 20%), przy czym w stosunku do 2008 roku zatrudnienie osób niepełnosprawnych w województwie spadło o 1,5 punktu procentowego..

Osiągnięty poziom wykorzystania alokacji 2007-2013, który wynosi 39,59 % dla całego **Działania 7.1** na obecnym etapie wdrażania Programu jest niższy od zakładanego (indykatoryny poziom kontraktacji na koniec 2010 roku to 57,52%). Niższa kontraktacja w Poddziałaniach 7.1.1 i 7.1.2 w stosunku do alokacji przewidzianej dla ww. Poddziałania na lata 2007-2010 jest wynikiem m.in. tego, że nie wszyscy uprawnieni Beneficjenci aplikowali o dostępne środki (w tym ci, którzy zaaplikowali nie kontraktowali całych dostępnych dla nich alokacji).

W celu zwiększenia kontraktacji IW (IP2) i IP przeprowadziły realokację środków niewykorzystanych z lat 2007-2009 w ramach Poddziałania 7.1.1 i 7.1.2.

IW (IP2) podjęła również szereg kroków mających na celu podniesienie liczby złożonych wniosków o dofinansowanie i realizowanych projektów systemowych, polegających głównie na intensywnych działaniach promocyjno-informacyjnych skierowanych do beneficjentów systemowych. Spotkania informacyjne przeprowadzone na początku 2010 r. zaowocowały 133 wnioskami o dofinansowanie w ramach Poddziałania 7.1.1 (na 169 uprawnionych beneficjentów) oraz 29 wnioskami o dofinansowanie w Poddziałaniu 7.1.2, co oznacza, iż wszystkie 29 pcp-r-y zaaplikowały w I półroczu 2010 r. o przyznanie im środków.

Ponadto IW (IP2) od stycznia 2010 r. wdraża sukcesywnie rekomendacje zawarte w badaniu ewaluacyjnym pt: „Ocena realizacji projektów systemowych w województwie dolnośląskim w ramach Poddziałania 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej i 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie, Działania 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Priorytetu VII Promocja integracji społecznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013”.m in polegające na:

- działaniach informacyjnych mobilizujących OPS/PCPR do lepszego przygotowania wniosków;
- zaplanowaniu i realizacji szkoleń dla potencjalnych beneficjentów systemowych o charakterze technicznym/warsztatowym z zakresu finansowej części wniosku;
- umieszczaniu na stronie internetowej pytań i odpowiedzi dotyczących tematyki aplikowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych OPS/PCPR;
- przeprowadzaniu indywidualnych konsultacji w zakresie przygotowania wniosku o dofinansowanie;
- organizacji targów oraz publikacji dobrych praktyk wśród których przedstawiane były również projekty systemowe;
- przygotowaniu instruktażu wypełniania wniosku o dofinansowanie z uwzględnieniem minimalnych uchybień, które nie będą rzutowały na jego wartość merytoryczną. Instruktaż będzie obowiązywał w czasie naboru na 2011 r;
- wysyłaniu przy naborze 2011 do wszystkich potencjalnych jednostek zaproszeń do udziału w realizacji projektów systemowych z wymogami i kryteriami jakie będą musiały jednostki spełnić.

Dzięki podjętym działaniom, na 2011 rok chęć realizacji projektów zgłosiły wszystkie PCPR-y tj.100 % oraz 81 % OPS-ów.

Ocenia się, iż do zwiększenia wykorzystania alokacji w Działaniu 7.1 przyczyni się nowy podział środków dla OPS/PCPR na 2011 r. opracowany przez IP, przy udziale IP2, uwzględniający zapotrzebowanie zgłaszane przez tylko tych beneficjentów, którzy dekalrują swój udział w realizacji projektów systemowych w 2011 r., przy uwzględnieniu limitów w planie finansowym IW (IP2). Zrezygnowano z zastosowania algorytmu podziału środków, który nie odzwierciedlał realnego zapotrzebowania i uwzględniał wszystkie potencjalne jednostki, które potem nie składały wniosków aplikacyjnych, co skutkowało powstaniem niewykorzystanych środków i koniecznością przeprowadzania ponownych realokacji. Nowy podział środków skutkuje wykorzystaniem indykatywnej alokacji na rok 2011 pomimo nieaplikowania o środki przez wszystkich beneficjentów. Przegląd możliwości zwiększenia limitów do kwot wnioskowanych przez OPS/PCPR będzie możliwy dopiero po rozliczeniu wszystkich zwrotów z 2010 r. oraz po złożeniu wszystkich wniosków o dofinansowanie na 2011 r.

Mając na uwadze powyższe, szczególnie przy uwzględnieniu nowego sposobu podziału środków, poziom planowanych kontraktacji w latach 2012-2013 wyniesie łącznie: 42 mln zł (prognoza na podstawie indykatywnych wartości alokacji na 2012 i 2013 r.) w ramach Poddziałania 7.1.1 - co spowoduje według prognozy IW (IP2) wykorzystanie alokacji 2007-2013 w 75,23%, oraz 25 mln zł (prognoza na podstawie indykatywnych wartości alokacji na 2012 i 2013 r.) w ramach Poddziałania 7.1.2 - co spowoduje według prognozy IW (IP2) wykorzystanie alokacji 2007-2013 w 82,98%. W przypadku pozostałych niewykorzystanych środków rozważane będzie ich przesunięcie na Działania/Poddziałania, zgodnie z potrzebami regionu. IW (IP2) prognozuje wykorzystanie alokacji w ramach Poddziałania 7.1.3 w 100 %.

Bieżąca (terminowa) weryfikacja i zatwierdzanie wniosków o płatność przekłada się na wydatkowanie środków na poziomie 32,91 % w stosunku do alokacji 2007-2013 w ramach Działania 7.1, co przewyższa indykatywny poziom alokacji 14,02% (porównanie zgodnie z zasadą N+3), choć należy mieć jednocześnie na względzie, że w tym Działaniu są realizowane projekty na podstawie jednorocznych wniosków o dofinansowanie (całość środków z danego aneksu do umowy ramowej powinna być wydatkowana w danym roku). Do działań, które przyczyniły się do polepszenia sytuacji w zakresie rozliczania środków można zaliczyć m.in. podejmowanie przez IW (IP2) konsultacji z beneficjentami przed złożeniem wniosku o dofinansowanie/o płatność, stosowanie elastycznego okresu rozliczeniowego, spotkania informacyjno-szkoleniowe z Beneficjentami realizującymi projekty w zakresie prawidłowego przygotowania wniosku o płatność, publikację instruktażu wypełniania wniosku w celu uniknięcia najczęstszymi popełnianych błędów.

Osiągnięty poziom wykorzystania alokacji 2007-2013, który wynosi 40,45 % dla całego **Działania 7.2**, na obecnym etapie wdrażania Programu jest niższy od zakładanego, biorąc pod uwagę, iż poziom alokacji indykatywnej do końca 2010 r. wynosi 57,52 %.

W 2011 roku IP zwróci szczególną uwagę na problem wykorzystania alokacji w Działaniu 7.2. W celu przyspieszenia kontraktacji w Poddziałaniu 7.2.1, 4 z 6 planowanych do ogłoszenia w 2011 roku konkursów zostanie ogłoszonych na początku roku. W przypadku występowania dobrych pod względem jakościowym projektów na które nie wystarczy środków w ramach danego konkursu, IP będzie dążyła do przesuwania alokacji zaplanowanej do wykorzystania na kolejne lata.

W przypadku Poddziałania 7.2.2 wsparcie do końca obecnego okresu programowania będzie skupiało się głównie na wzmocnieniu pozycji instytucji wspierających ekonomię społeczną w ramach poszczególnych subregionów województwa dolnośląskiego. Ponadto w kolejnych latach przeprowadzone zostaną konkursy na inne formy wsparcia przewidziane w SzOP, min. zakładające przyznawanie dotacji na zakładanie spółdzielni socjalnych, co również przyczyni się do wykorzystania alokacji w tym Poddziałaniu.

Bieżąca (terminowa) weryfikacja i zatwierdzanie wniosków o płatność przekłada się na wydatkowanie środków na poziomie 16,97 % w stosunku do alokacji 2007-2013 w ramach Działania 7.2, co nieznacznie przewyższa indykatywny poziom alokacji 14,02% (porównanie zgodnie z zasadą N+3). W celu zwiększenia tempa rozliczania zakontraktowanych środków w Działaniu 7.2 IW (IP2) podejmuje, podobnie jak w przypadku Działania 7.1, działania polegające na przeprowadzaniu indywidualnych konsultacji z beneficjentami, co wpływa na jakość składanych wniosków o płatność, czy stosowaniu elastycznego okresu rozliczeniowego. Pozytywne efekty w zakresie prawidłowego rozliczania wniosków o płatność przynoszą również spotkania informacyjno-szkoleniowe z beneficjentami realizującymi projekty w zakresie prawidłowego przygotowania wniosku o płatność oraz publikowanie instruktaży wypełniania wniosku o płatność. W opinii IP również przyspieszenie działań w zakresie kontraktowania środków (jeżeli zostanie pomyślnie zrealizowane) przyczyni się do poprawy sytuacji w tym zakresie.

Osiągnięty poziom wykorzystania alokacji 2007-2013, który wynosi 19,58 % dla całego **Działania 7.3**, na obecnym etapie wdrażania Programu jest niższy od zakładanego, biorąc pod uwagę, iż poziom alokacji indykatywnej do końca 2010 r. wynosi 57,52 %.

Biorąc pod uwagę dotychczasowe doświadczenia we wdrażaniu Działania 7.3, można zauważyć, iż kwota alokacji zaplanowana na niniejsze Działanie jest przeszacona w stosunku do możliwości jej wykorzystania w regionie. Ponadto, beneficjenci składający wnioski o dofinansowanie w ramach Działania 7.3 najczęściej nie posiadają doświadczenia w aplikowaniu o środki, przez co w latach 2007-2009 obserwowane było zjawisko braku wystarczającej liczby projektów pod względem jakościowym i finansowym, aby w pełni zakontraktować środki w ramach alokacji przeznaczonej na poszczególne lata. W związku z powyższym, alokacja zarówno na rok 2010, jak na 2011, została ustalona na etapie konstruowania *Planów działania* na poziomie niższym niż w latach poprzednich (alokacja na rok 2010 i 2011 wynosi 1 800 000,00 zł). Ponadto należy zauważyć, iż wskaźnik realizowany w ramach Działania 7.3 *Liczba projektów wspierających rozwój inicjatyw na rzecz aktywizacji i integracji społeczności lokalnych*, realizowany jest obecnie na poziomie 80% wartości docelowej zaplanowanej do osiągnięcia do końca 2013 r., co dodatkowo stanowi argument przemawiający za przesunięciem części niewykorzystanej alokacji w tym Działaniu na inne Działania, w tym w szczególności na Poddziałanie 7.2.1 oraz wykorzystaniem środków na potrzeby projektów innowacyjnych w VII Prioryecie.

Już obecnie środki Działania 7.3 są wykorzystywane w tym celu - konkurs na projekty innowacyjne prowadzony w roku 2010 zgodnie z harmonogramem zostanie rozstrzygnięty na początku 2011 r.

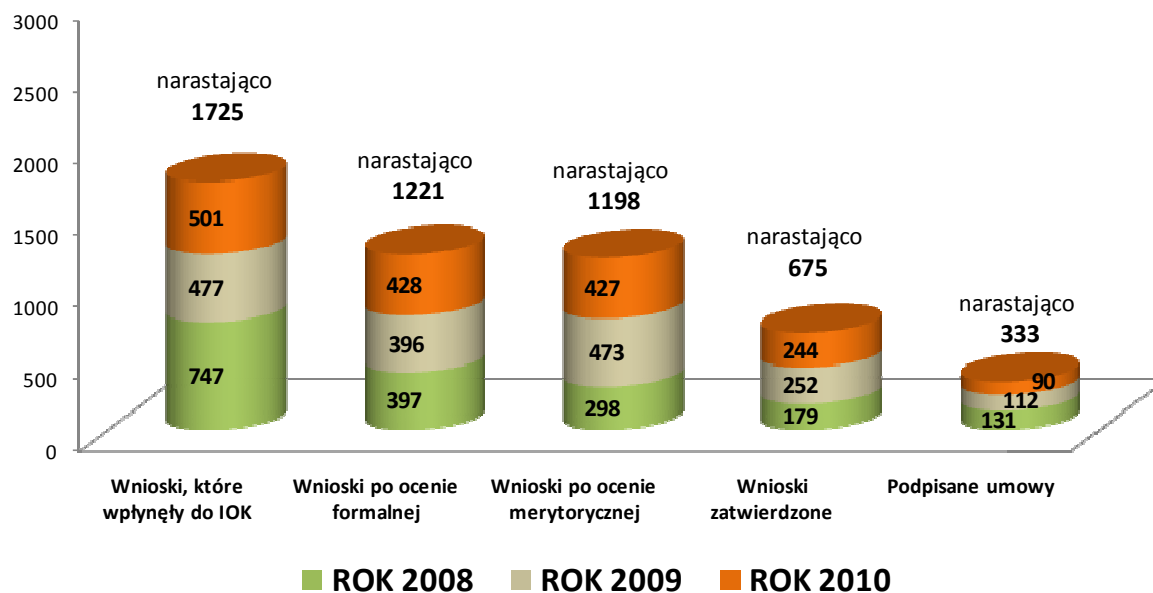
Wydatkowanie środków na poziomie 12,24 % w stosunku do alokacji 2007-2013 nieznacznie odbiega od poziomu alokacji indykatywnej 14,02% (porównanie zgodnie z zasadą N+3). Niemniej w celu zwiększenia tempa rozliczania zakontraktowanych środków podejmowane są analogiczne działania jak w przypadku Działania 7.2, które będą kontynuowane również w kolejnych okresach sprawozdawczych.

- **Przebieg procesu wnioskowania**

W ramach Poddziałania 7.2.1 najczęściej realizowanym typem operacji są kursy i szkolenia, poradnictwo psychologiczne, psychospołeczne lub zawodowe oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych, a także rozwój usług społecznych. Widoczne jest również większe zainteresowanie odbywaniem stażu, jako formy aktywizacji zawodowej. Działalność podmiotów integracji społecznej wspierana jest zarówno w ramach Poddziałania 7.2.1, jak i 7.2.2. W 2010 roku ogłoszono odrębny konkurs w ramach Poddziałania 7.2.1 na wsparcie dla tworzenia i działalności podmiotów integracji społecznej. Mając na uwadze dostępność wszystkich typów operacji, IW (IP2) nie zauważa braku odpowiedniej liczby projektów pod względem jakościowym i finansowym przewidzianych do realizacji, tym bardziej, iż stosowane kryteria dostępu mają na celu wyłonienie do dofinansowania projektów oferujących kompleksowe wsparcie na rzecz uczestników oraz taki dobór form wsparcia, aby umożliwić skuteczną aktywizację społeczno-zawodową uczestników.

Przy uwzględnieniu utrzymania poziomu alokacji na konkursy w danym roku w wysokości 1,8 mln zł, IW (IP2) nie zauważa obecnie braku odpowiedniej liczby projektów pod względem jakościowym i finansowym przewidzianych do realizacji w ramach Działania 7.3. W ramach Działania 7.3 realizowane są zarówno projekty przyczyniające się do integracji społecznej, jak i zawodowej oraz nastawione na rozwój dialogu i partnerstwa lokalnego.

PRIORYTET VII

- **Realizacja projektów systemowych IP2**

„Raport potrzeb i możliwości podmiotów integracyjno – społecznych województwa dolnośląskiego” - projekt systemowy realizowany w ramach Poddziałania 7.2.1

1. Osiągnięte rezultaty projektu

- Wykonanie raportu diagnozującego obecny stan potrzeb i możliwości podmiotów działających na rzecz aktywności i integracji społecznej na terenie województwa dolnośląskiego. Przedmiotem badania były podmioty integracyjno-społeczne, w szczególności instytucje pozarządowe na terenie woj. dolnośląskiego, które zarówno w swej charakterystyce, jak i obszarach aktywności są bardzo zróżnicowane. Przedmiotowe badanie pozwoliło na uzyskanie pełnego obrazu ich potencjału i możliwości, w szczególności w kontekście geograficznych uwarunkowań obszaru działania (w tym zjawiska peryferyjności w kontekście odniesienia do regionalnego ośrodka wzrostu, jakim jest Wrocław). Podkreślić należy, iż wzrost liczby aktywnych organizacji integracyjno-społecznych świadczy o systematycznym wzmacnianiu się struktur społeczeństwa obywatelskiego na Dolnym Śląsku. Jest to jasny sygnał o wzmacnianiu się wspólnot lokalnych i aktywizacji mieszkańców regionu. Publikacja jest dostępna w formie elektronicznej <http://www.umwd.dolnyslask.pl/spoleczenstwoobywatelskie/informacja-o-wydziale/nasze-projekty/raport-potrzeb-i-mozliwosci-ngo/>.
- Konferencja podsumowująca rezultaty projektu, którą przeprowadzono w dniu 3 grudnia 2010.
- Publikacja pokonferencyjna zawierająca wystąpienia ekspertów, naukowców i przedstawicieli JST dotycząca diagnozy sytuacji podmiotów działających na rzecz zwiększenia równości i integracji społecznej województwa dolnośląskiego.

2. Stopień wydatkowania / postęp finansowy (na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność)

W pierwszym okresie rozliczeniowym – od 01.04.2010 do 30.06.2010 r. – Beneficjent nie ponosił wydatków. W drugim okresie rozliczeniowym od 01.07.2010 do 30.09.2010 r. Beneficjent poniósł oraz wykazał we Wniosku o płatność wydatki w wysokości 42 125,44 PLN. W trzecim okresie rozliczeniowym od 01.10.2010 do 19.11.2010 r. Beneficjent poniósł oraz wykazał we Wniosku o płatność wydatki w wysokości 85 535,18 PLN. Zgodnie z obowiązującym Harmonogramem Płatności Beneficjentowi przekazana została II transza dofinansowania w wysokości 131 785,00 PLN. Wniosek za czwarty okres rozliczeniowy od 20.11.2010 do 31.12.2010 na kwotę 36 705,23 PLN wpłynął w styczniu 2011 r.

3. Ewentualne opóźnienia i problemy w realizacji projektu oraz ich przyczyny

Do najważniejszych przyczyn opóźnień w realizacji projektu zaliczyć należy opóźnienie z zatrudnieniu koordynatora projektu z powodu braku etatu, rezygnacja koordynatora z pełnienia funkcji z dniem 31 października

2010 r., opóźnienie w procedurze wyłonienia wykonawcy na stanowisko asystenta koordynatora ds. merytorycznych i administracyjnych, przesunięcie w czasie wydania i wydruku raportu, a co za tym idzie jego dystrybucji.

4. Harmonogram realizacji projektu uwzględniający kamienie milowe w jego wdrażaniu

Z uwagi na opóźnienia w realizacji projektu, zadania takie jak zakup materiałów biurowych, wybór zewnętrznego podmiotu w zakresie wydania raportu z przeprowadzonych badań zostały przesunięte na początek 2011 roku. Do najważniejszych etapów realizacji projektu zaliczyć należy zatrudnienie koordynatora projektu i asystenta ds. merytorycznych i administracyjnych, opracowanie i wydruk materiałów promocyjnych, przeprowadzenie badań i opracowanie raportu z badania, z których powstało opracowanie zawierające wyniki diagnozy potrzeb i możliwości podmiotów integracyjno-społecznych województwa dolnośląskiego. Ponadto przeprowadzono konferencję upowszechniającą wyniki badań.

5. Znaczące zmiany w projekcie

W trakcie realizacji projektu dokonano zmian dotyczących wydłużenia okresu realizacji projektu, a także dokonano zmniejszenia kwoty ogółem projektu.

6. Kluczowe przetargi, które mają przełożenie na rezultaty projektu

- a) Przetarg związany z wyłonieniem asystenta ds. merytorycznych i administracyjnych zatrudnienie nastąpiło od dnia 10 sierpnia do 15 grudnia 2010 r.
- b) Przetarg związany z wyłonieniem wykonawcy opracowania i wydruku materiałów promocyjnych, zatrudnienie nastąpiło od dnia 3 sierpnia do 30 listopada 2010 r.
- c) Przetarg związany z wyłonieniem wykonawcy do przeprowadzenia badań i opracowanie na ich podstawie raportu, zatrudnienie nastąpiło od dnia 3 września do dnia 15 grudnia 2010 r.

- **Analiza struktury uczestników**

Po dokonaniu analizy struktury uczestników projektów realizowanych w ramach Priorytetu VII na podstawie danych zawartych w załącznikach nr 2-6 nie zidentyfikowano szczególnego rodzaju grup, które są niedoreprezentowane lub nadreprezentowane w odniesieniu do grup docelowych wskazanych w SzOP.

PRIORYTET VIII

- **Postęp finansowy**

W ramach Priorytetu VIII od początku realizacji PO KL w województwie dolnośląskim zawarto 241 umów, w tym 217 umów dla Działania 8.1 i 24 umowy dla Działania 8.2. Łączna wartość zakontraktowanych środków w Priorytecie VIII wynosi 246 mln PLN. Wartość środków publicznych zakontraktowanych w ramach podpisanych umów wynosi 236 mln PLN, co stanowi 54,86% wykorzystania alokacji przewidzianej dla Priorytetu VIII na cały okres programowania 2007 - 2013.

W okresie sprawozdawczym podpisano 104 umowy na łączną wartość środków publicznych 106 mln PLN, w tym podjęto dwie uchwały dla projektów systemowych na kwotę przekraczającą 13 mln PLN.

Wartość wydatków poniesionych ze środków publicznych, w ramach 866 zatwierdzonych oraz wprowadzonych do KSI SIMIK 07-13 wniosków o płatność, wynosi ponad 101 mln PLN, co stanowi 23,56% wykorzystania alokacji przeznaczonej na cały okres programowania.

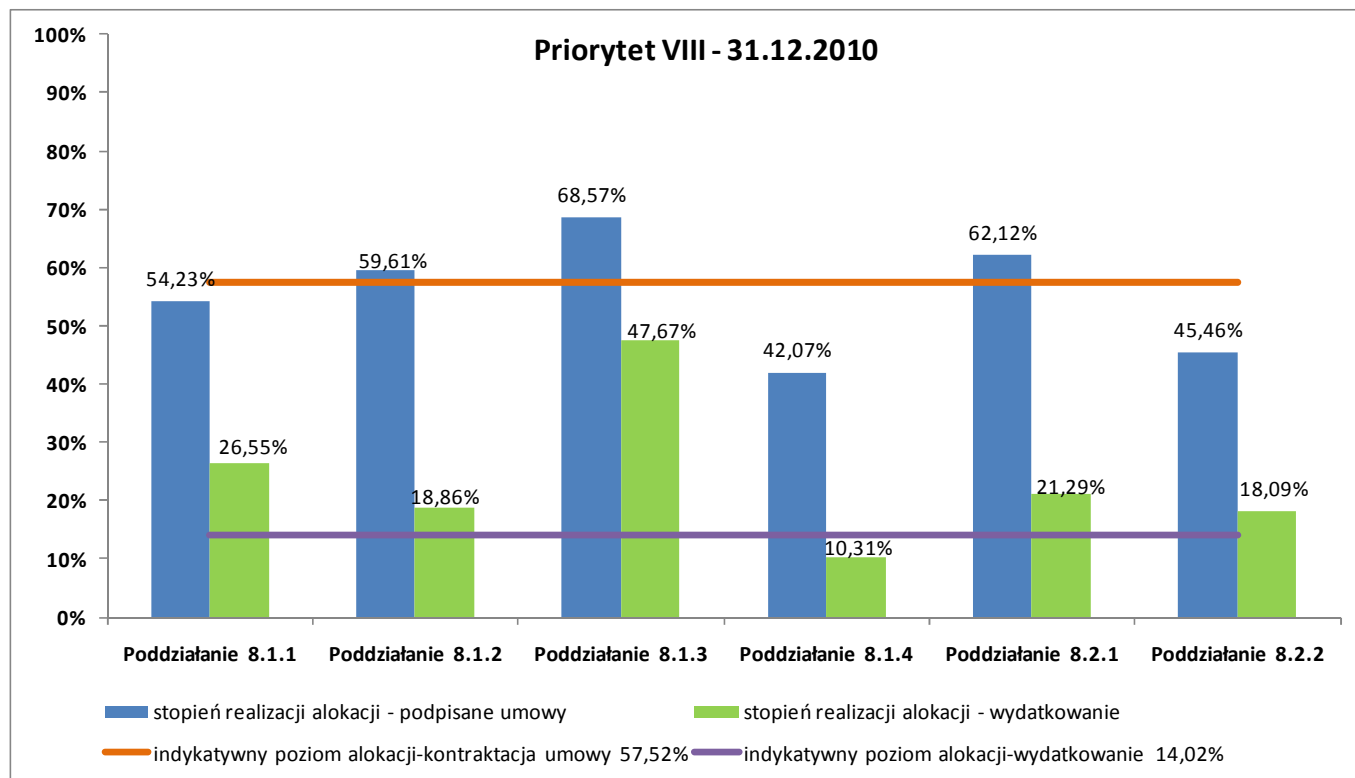
W bieżącym okresie sprawozdawczym - na podstawie 625 zatwierdzonych i wprowadzonych do KSI SIMIK 07-13 wniosków o płatność – wartość wydatków publicznych wynosi ponad 77 mln PLN.

Do końca okresu sprawozdawczego rozliczono 42,95% środków publicznych zakontraktowanych w ramach Priorytetu VIII, zaś w porównaniu z wynikiem osiągniętym na koniec 2009 r. – 18,14%, jest to potwierdzenie sukcesywnej tendencji wzrostowej.

Indykatorywny poziom kontraktacji na koniec 2010 roku wynosi 57,52% (wyznaczony na podstawie indykatorywnego podziału alokacji na lata, zawartego w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL), zaś osiągnięta wartość dla Priorytetu VIII na koniec okresu objętego sprawozdaniem wyniosła 54,86%, zatem nieznacznie odbiega od wyznaczonego pułapu (różnica wynosi zaledwie 2,66 pkt. proc.). Odnotowano prawie 2-krotny postęp w kontraktacji, w porównaniu z rokiem 2009.

Indykatorywny poziom wydatkowania (rozliczenia środków PO KL we wnioskach beneficjentów o płatność) na koniec 2010 roku wynosi 14,02% (wyznaczony na podstawie indykatorywnego podziału alokacji na lata, zawartego

w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL jako poziom niezbędny do prawidłowego zachowania zasady $n+2/n+3$, zaś osiągnięta wartość dla Priorytetu VIII na koniec okresu objętego sprawozdaniem wyniosła 23,56%. Znaczący postęp w wydatkowaniu, w porównaniu z rokiem 2009, odnotowano dla Działania 8.1 (z 5,19% do 24,61%), również prawie 3-krotnie wzrósł poziom wydatkowania (z 6,45% do 19,37%) dla Działania 8.2. W 2010 r. duży nacisk w pracy obu instytucji wdrażających Działania Priorytetu VIII (IP i IP2) położono na wzrost tempa wydatkowania środków w Priorytecie VIII.

Analizując postęp **kontraktacji**, należy zauważyć, iż najwyższy względny poziom kontraktacji osiągnięto w Poddziałaniu 8.1.3 i 8.2.1. Jest to m.in. związane z niskimi alokacjami (w wartościach bezwzględnych) w tych Poddziałaniach. Jednocześnie Poddziałania te cieszą się dużym zainteresowaniem beneficjentów (partnerów społecznych i podmiotów uczestniczących w realizacji Dolnośląskiej Strategii Innowacji). O ile w Poddziałaniu 8.1.3 możliwe jest nieogłaszanie kolejnych konkursów po 2011 roku (w wyniku wyczerpania dostępnych środków), o tyle w Poddziałaniu 8.2.1 alokacja może zostać jeszcze zasilona środkami niewykorzystanymi na projekty systemowe w Poddziałaniu 8.2.2.

Analiza trendu **wydatkowania** dla powyższych Poddziałania wskazuje na jego właściwe tempo, jednak niewystarczające w odniesieniu do Poddziałania 8.1.4 (projekty systemowe) - zaledwie na poziomie 10,31%, nie osiągając tym samym indykatorywnego poziomu rozliczenia środków na poziomie minimum 14,02%. IP2 – która nadzoruje realizację projektów w Poddziałaniu 8.1.4 - na bieżąco monitorowała wszystkie projekty, a w przypadkach zakłóceń w ich realizacji, podejmowała interwencje mające na celu pomoc w realizacji projektów i osiągnięciu założonych wskaźników (przesunięcia okresów realizacji, zmiany budżetowe i inne wynikające z bieżących wnioskowanych przez beneficjenta zmian zgłaszanych na formularzach zmian, spotkania bezpośrednie IP2 i IP z beneficjentami), czego efektem było pokonanie większości trudności w realizacji tych projektów. Najwyższy poziom rozliczenia wydatków (ponad 47,67%) osiągnięto w Poddziałaniu 8.1.3. Na podstawie danych przedstawionych powyżej IP nie przewiduje zagrożenia nieosiągnięcia zasady $n+2/n+3$ dla Priorytetu VIII.

- **Przebieg procesu wnioskowania**

W Poddziałaniu 8.1.1 w 2010 r., w ramach ogłoszonych 4 konkursów, ogromnym zainteresowaniem cieszyły się szkolenia określone jako typ 1 i 3 w SzOP, przy czym najpopularniejsze były projekty nieobjęte zasadami pomocy publicznej, obejmujące szkolenia dla osób zgłaszających się do udziału w nich z własnej inicjatywy. Podobnie było w latach ubiegłych, bowiem formy wsparcia w postaci szkoleń i doradztwa wynikającego ze szkolenia są łatwiejsze

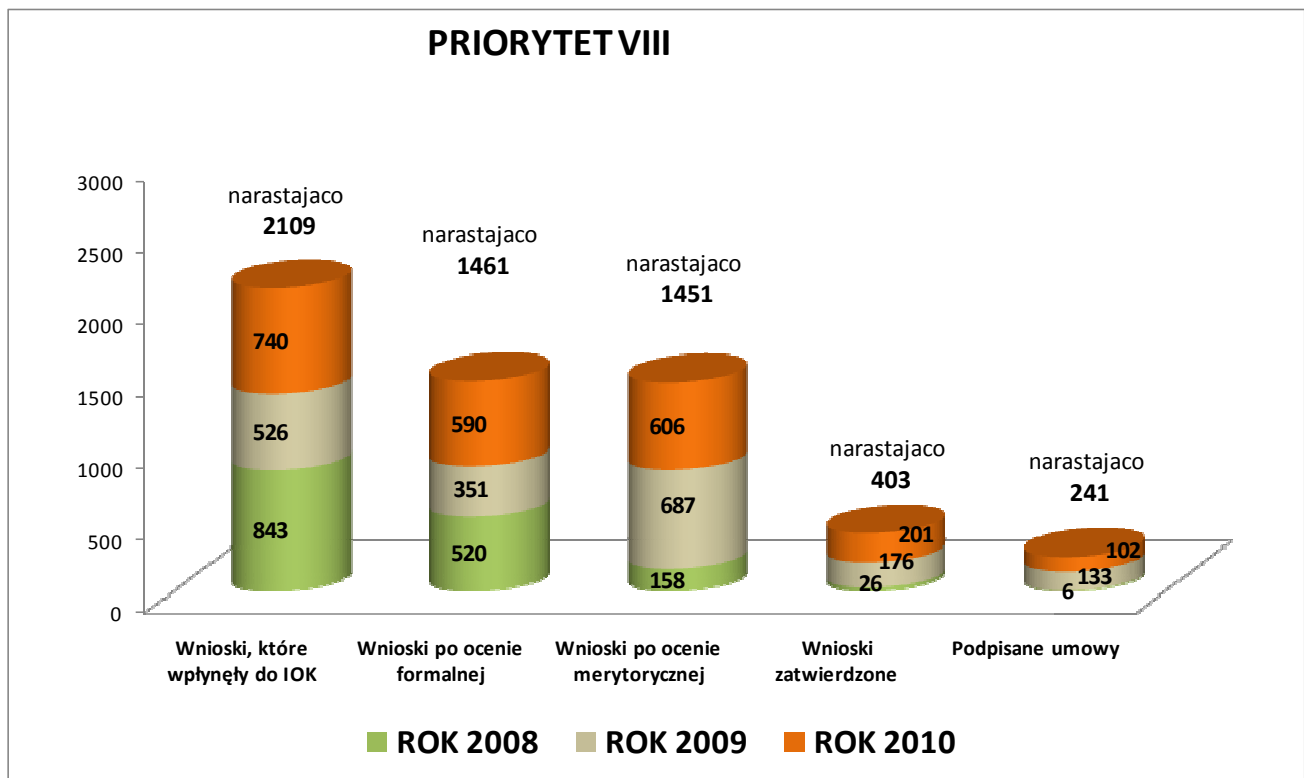
do przeprowadzenia niż usługi doradcze dla przedsiębiorstw oraz jest na nie duże zapotrzebowanie na rynku pracy, co przełożyło się na liczbę złożonych wniosków w odpowiedzi na konkursy. Popularnością nie cieszy się natomiast 2. forma wsparcia z SzOP – doradztwo dla przedsiębiorców. Zaledwie pojedyncze projekty obejmowały tę formę wsparcia, ale nie przeszły pozytywnie oceny merytorycznej. Przyczyną tego jest niewielkie zainteresowanie przedsiębiorców ze skorzystania z doradztwa, zwłaszcza w sytuacji, gdy 50% kosztów usługi musi ponieść przedsiębiorca; IP2 upatruje przyczyny również w formalnościach związanych z udzielaniem tej pomocy.

W ramach Poddziałania 8.1.2 w 2010 r. ogłoszono dwa konkursy. Większym zainteresowaniem cieszył się konkurs nr I/8.1.2/A/10 obejmujący 5 form wsparcia określonych w SzOP (za wyjątkiem projektów badawczych). Konkurs nr II/8.1.2/B/10 cieszył się mniejszym zainteresowaniem, przewidywał jedną formę wsparcia nr 1 z SzOP-pomoc w tworzeniu partnerstw lokalnych mających na celu formułowanie strategii rozwoju lokalnego i zarządzania zmianą gospodarczą, w którym należało wykazać związek projektu z EURO 2012. Nie bez znaczenia – w opinii IP2, która organizowała konkursy - pozostała tu kolejność ogłaszania konkursu – przed konkursem nr II/8.1.2/B/10, ogłoszono konkurs nr I/8.1.2/A/10, na który beneficjenci złożyli już wnioski na ten sam typ wsparcia. Ponadto zakres merytoryczny konkursu II/8.1.2/B/10 w opinii IP2 okazał się trudniejszy dla wnioskodawców niż zakres „standardowego” konkursu w tym Poddziałaniu. Zarówno w 2010 r., jak i w latach poprzednich, największym zainteresowaniem cieszyły się formy wsparcia związane z przeprowadzaniem szkoleń dla osób odchodzących z rolnictwa, ze względu na łatwość organizacji oraz zapotrzebowanie rynku pracy w tym zakresie. Dużym zainteresowaniem cieszyła się forma wsparcia: pomoc w tworzeniu partnerstw lokalnych (...), mających na celu opracowanie i wdrażanie strategii przewidywania i zarządzania zmianą gospodarczą na poziomie lokalnym i wojewódzkim, ze względu na potrzeby samorządów związane z opracowywaniem przedmiotowych strategii. Początkowo nie cieszyły się zainteresowaniem projekty outplacementowe, ze względu na brak jednoznacznych uregulowań prawnych dotyczących tej formy wsparcia i niewskazującą na potrzeby sytuacją na dolnośląskim rynku pracy. Stopniowo, pod koniec 2009 r. oraz w roku 2010, na skutek niekorzystnych zmian na rynku pracy i akcji promocyjnej outplacementu wśród beneficjentów, projekty takie zostały złożone i wyłonione do dofinansowania. Realizowane są również pojedyncze projekty obejmujące podnoszenie świadomości pracowników i kadr zarządzających modernizowanych firm w zakresie możliwości i potrzeby realizacji projektów wspierających procesy zmian poprzez szkolenia i doradztwo. Zazwyczaj ta forma wsparcia nie występuje samodzielnie w projektach, towarzyszą jej inne formy. Brak zainteresowania beneficjentów formą wsparcia: szkolenia i doradztwo dla przedsiębiorców wspomagające proces zmiany profilu działalności przedsiębiorstwa wynika z objęcia tej formy wsparcia zasadami pomocy publicznej, w której część kosztów musi ponieść z wkładu własnego przedsiębiorca oraz z formalności związanych z jej udzielaniem.

W Poddziałaniu 8.1.3 beneficjenci wykazali – w porównaniu do innych Poddziałania - niewielkie zainteresowanie formami wsparcia, czego efektem była najmniejsza liczba złożonych wniosków o dofinansowanie w odpowiedzi na ogłoszone konkursy. Wynikało to jednak z ograniczonej liczby podmiotów uprawnionych do aplikowania o środki (partnerzy społeczni: organizacje pracodawców i przedstawicielstwa pracownicze) i ze specyfiki form wsparcia. Nie dostrzega się problemów w kontraktowaniu założonej alokacji.

W ramach Poddziałania 8.2.1 w konkursach ogłoszonych w 2010 r. największą popularnością cieszyły się projekty dotyczące promocji idei przedsiębiorczości i tworzenia sieci współpracy, które odpowiadają typom 3 i 5 z SzOP. Podobna tendencja występowała w latach poprzednich. W konkursach odpowiadających typowi 2 i 4 z SzOP przeważały działania z zakresu szkoleń i doradztwa, żaden ze złożonych projektów nie obejmował tymczasowego zatrudnienia w MŚP wysoko wykwalifikowanego personelu. Liczba składanych wniosków o dofinansowanie w odpowiedzi na ogłoszone konkursy w ramach Działania 8.2 nie jest duża, jednak ich jakość merytoryczna w większości przypadków pozwala na całkowite wykorzystanie alokacji przeznaczony na poszczególne konkursy. W bieżącym okresie sprawozdawczym ogłoszono również konkurs na projekty współpracy ponadnarodowej, przewidziane działania obejmowały promocję idei przedsiębiorczości, szkolenia i doradztwo oraz wsparcie tworzenia sieci współpracy, odpowiadały one typom 3, 4 i 5 SzOP. W przedmiotowym konkursie wyłoniony został projekt, który niemal w całości wykorzystuje alokację przewidzianą na konkurs.

W ramach Priorytetu VIII w 2010 r. przeprowadzono także nabór wniosków w konkursie na projekty innowacyjne. Tematem przedmiotowego konkursu były „*Mechanizmy w zakresie koncepcji społecznej odpowiedzialności biznesu (społecznego zaangażowania biznesu)*”. Wyłoniono projekt, który niemal w całości wyczerpuje alokację przewidzianą na konkurs, w przeciwieństwie do 2009 roku, gdy ocena merytoryczna wniosków nie zakończyła się skierowaniem żadnego z nich do dofinansowania. IP ocenia to jako sukces, będący skutkiem m.in. prowadzonych od początku 2010 roku intensywnych działań informacyjno-promocyjnych dotyczących projektów innowacyjnych i ponadnarodowych w PO KL.

- **Realizacja projektów systemowych IP2**

W 2009 roku, w ramach Poddziałania 8.1.2 został zmieniony tryb konkursowy na systemowy dla projektu: **„Wsparcie pracodawców przechodzących procesy adaptacyjne i ich pracowników szansą stabilizacji regionalnego rynku pracy”** - POKL.08.01.01-02-069/09.

W trakcie realizacji projektu do 31.12.2010 r. zatwierdzono 8 wniosków o płatność, beneficjent systemowy otrzymał 6,1 mln PLN, z czego rozliczył 2,3 mln PLN, tj. 37,65 %. W 2010 roku w projekcie dokonywane były zmiany, wynikające z dostosowania jego realizacji do bieżących potrzeb, zgodnie z ideą projektu szybkiego reagowania. W konsekwencji rezultaty projektu określone we wniosku o dofinansowanie oraz stopień ich realizacji na dzień 31.12.2010 r. są następujące: wsparciem objęto 8 na 8 planowanych przedsiębiorstw, 307 pracowników zagrożonych negatywnymi skutkami procesów restrukturyzacji zostało objętych działaniami szybkiego reagowania z 554 planowanych, wypłacono 3 jednorazowe dodatki relokacyjne na 40 planowanych, 5 jednorazowych dodatków motywacyjnych z 44 planowanych, 38 dotacji na uruchomienie działalności gospodarczej z 80 planowanych, 11 osobom z 80 udzielono podstawowego wsparcia pomostowego, 133 osoby na 323 wzięły udział w szkoleniach zawodowych, 371 osób z 554 skorzystało z poradnictwa zawodowego, 20 z 40 osób z poradnictwa psychologicznego, 7 osób z 330 znalazło alternatywne miejsce zatrudnienia w rezultacie skorzystania ze szkoleń i doradztwa, 307 osób z 753 skorzystało z doradztwa w ramach projektu. Projekt jest realizowany do 30 czerwca 2013 r.

W trakcie realizacji projektu wystąpiły następujące problemy zgłaszane przez beneficjenta systemowego: brak szczegółowych uregulowań prawnych we wdrażaniu Poddziałania 8.1.2; brak na etapie realizacji projektu szczegółowych informacji w zakresie sposobu naliczania wysokości dodatku motywacyjnego; problemy z udzielaniem pomocy de minimis.

Kluczowe przetargi mające przełożenie na rezultaty projektu - wybór podwykonawców w drodze przetargu nieograniczonego na realizację: usługi doradztwa zawodowego, poradnictwa psychologicznego, szkoleń zawodowych, kompleksowego wsparcia szkoleniowo-doradczego z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej, poradnictwa zawodowego, szkoleń zawodowych, negocjacje bez ogłoszenia, zapytania ofertowe na dostawę sprzętu komputerowego, usług przygotowania i przeprowadzenia szkolenia zawodowego na operatorów wózków jezdniowych, zapytanie o cenę-usługa przeprowadzenia i przygotowania szkolenia zawodowego z zakresu Kadry i płace w oparciu o program symfonia, zaprojektowanie i druk ulotek.

- **Analiza struktury uczestników**

Z analizy danych zawartych w załącznikach sprawozdawczych dla Działania 8.1, dotyczących przepływu uczestników projektów wynika, że więcej kobiet (ok. 59%) wzięło udział w projektach niż mężczyzn (41%). Ponad 64% uczestników projektów to pracownicy przedsiębiorstw, blisko 30% uczestników projektów jest zatrudnionych w administracji publicznej, najmniej osób ma status osób samozatrudnionych - bo zaledwie 1,6%. Biorąc pod uwagę wykształcenie uczestników projektów, najwięcej osób posiada wykształcenie wyższe - ponad 37%, najmniej osób jest z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i niższym – tylko 1,8%. Analizując udział w szkoleniach w podziale na płeć uczestników projektów wynika, że kobiety są lepiej wykształcone, ponieważ ponad 60% mężczyzn biorących udział w szkoleniach posiada wykształcenie podstawowe, gimnazjalne i niższe oraz ponadgimnazjalne, natomiast w przypadku wykształcenia pomaturalnego oraz wyższego przewaga zmienia się na korzyść kobiet i wynosi ponad 64%. Największą grupą docelową, bezpośrednio korzystającą z pomocy, są przedsiębiorcy i ich pracownicy, zaś najmniej liczną grupę stanowią osoby zatrudnione w organizacjach pozarządowych.

W ramach Działania 8.2, na koniec 2010 roku zauważalna jest niemal dwukrotna przewaga uczestniczek w realizowanych projektach. Liczba osób rozpoczynających udział w realizowanych projektach w podziale na płeć ma wyraźne odzwierciedlenie w strukturze uczestników ze względu na status na rynku pracy, ze względu na wiek oraz ze względu na wykształcenie. Wśród bezrobotnych (są to absolwenci – w okresie 12 miesięcy od daty ukończenia studiów oraz studenci kształcący się wyłącznie w systemie wieczorowym lub zaocznym) ponad 86 % rozpoczynających uczestników stanowią kobiety. W grupie osób w wieku 55-64 lat 94% stanowią mężczyźni (jest to również grupa *pracowników w wieku starszym*). Zdecydowana większość uczestników projektów to osoby z wykształceniem wyższym i pomaturalnym, co oddaje specyfikę organizowanych przez IOK konkursów - wyraźna przewaga udziału kobiet w ww. grupach w projektach realizowanych w Działaniu 8.2 (odpowiednio 67% i 71%) pokazuje, że kobiety chętniej się szkolą i podnoszą swoje kwalifikacje. Ze względu na status na rynku pracy, największą grupę stanowią osoby nieaktywne zawodowo - do tej grupy zaliczyć można doktorantów oraz osoby, które ukończyły studia wyższe. Podobnie jak w Działaniu 8.1 najmniej liczną grupę stanowią osoby zatrudnione w organizacjach pozarządowych.

PRIORYTET IX

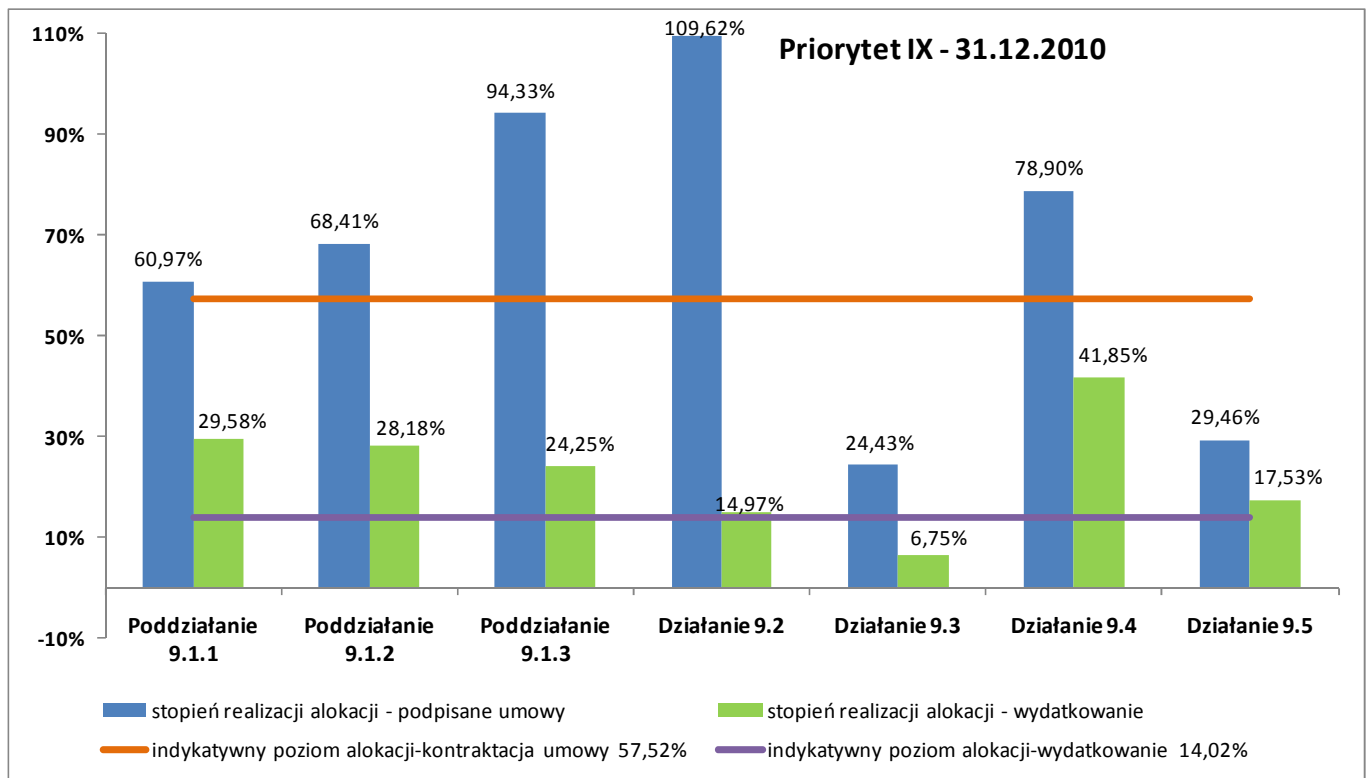
- **Postęp finansowy**

W województwie dolnośląskim w ramach Priorytetu IX od początku realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki zawarto 463 umowy, z czego 135 podpisano w ramach Działania 9.1, 29 w ramach Działania 9.2, 12 w Działaniu 9.3, 26 umów w ramach Działania 9.4 oraz 261 w Działaniu 9.5. Wartość środków publicznych zakontraktowanych w ramach podpisanych umów wynosi ponad 335,5 mln PLN, co stanowi 72,70 % alokacji przewidzianej dla Priorytetu IX na cały okres programowania (2007-2013).

W okresie objętym sprawozdaniem zawarto 210 umów na łączną wartość środków publicznych blisko 172 mln PLN. Do powyższej puli zaliczają się uchwały podjęte przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego odnośnie realizacji dwóch projektów systemowych na łączną kwotę ponad 106,5 mln PLN (odpowiednio: uchwałą nr 4187/III/10 z 6 kwietnia 2010 r. skierowano do realizacji projekt pt: „*Szkolenie nauczycieli w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych uczniów*” na łączną kwotę 2 mln PLN, natomiast uchwałą nr 127/IV/10 z 27 grudnia 2010r. inicjatywę „*Modernizacja kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku II*”, na którą przeznaczono ponad 104,5 mln PLN).

Wartość wydatków poniesionych ze środków publicznych w ramach 1 218 zatwierdzonych oraz wprowadzonych do KSI SIMIK 2007-2013 wniosków o płatność wynosi ponad 100 mln PLN, co w 21,82 % wykorzystuje alokację przewidzianą dla Priorytetu na cały okres programowania (2007-2013).

W bieżącym okresie sprawozdawczym rozliczono 892 wnioski o płatność o wartości środków publicznych blisko 85 mln PLN. Do końca bieżącego okresu sprawozdawczego rozliczono 30,02 % środków publicznych zakontraktowanych w ramach Priorytetu IX.

Proces wdrażania Priorytetu IX w opinii tutejszej Instytucji Pośredniczącej PO KL przebiega prawidłowo. Na niski stopień rozliczenia zakontraktowanych środków w ramach całego Priorytetu wpływa niewątpliwie fakt, iż z końcem grudnia 2010 roku została podjęta uchwała o rozpoczęciu realizacji projektu systemowego w ramach Działania 9.2, którego wartość opiewa na ponad 104 mln PLN (obrazując skalę projektu można wskazać, iż w ramach całego Priorytetu IX od początku okresu programowania rozliczono 100,5 mln PLN, a zakontraktowano środki o łącznej wartości 335,5 mln PLN).

Jednocześnie należy podkreślić, iż stosunkowo niewysoki stopień rozliczenia alokacji przewidzianej na lata 2007-2013 jest efektem nadrabiania zaległości we wdrażaniu Priorytetu IX w związku z przejęciem niniejszego zadania od Instytucji Pośredniczącej II stopnia (IW). Rok 2009 zaowocował odrobieniem zapóźnień w zakresie kontraktacji środków, natomiast w roku 2010 to kwestii rozliczeń nadano priorytetowy charakter, dążąc do zwiększenia wykorzystania alokacji pod względem rozliczenia wydatkowanych środków. Zadanie to zostało wykonane dzięki intensywnej indywidualnej pracy z beneficjentami, aczkolwiek jego efekty mogą być widoczne jeszcze w najbliższym czasie. Wobec powyższego należy przewidywać, iż sytuacja w zakresie rozliczania wniosków o płatność powinna nadal kształtować się pozytywnie i nadane w 2010 tempo powinno zostać utrzymane. To w konsekwencji przełoży się również na wzrost bezwzględnych wartości rozliczanych środków.

Tempo kontraktacji i wydatkowania znajduje odzwierciedlenie w wartościach osiąganych wskaźników i świadczy o przełożeniu zaangażowanych środków na liczbę podmiotów lub osób, którym udzielono wsparcia.

W całym Działaniu 9.1 zarówno poziom kontraktacji, jak i rozliczenia przebiega pomyślnie, nie stanowią zagrożenia dla realizacji zasady n+3. Warto zauważyć, iż postęp we wdrażaniu Działania 9.1 jest znaczny. Od maja 2009 roku obserwuje się liniowy wzrost kontraktacji, a od początku 2010 roku proporcjonalny poziom wykorzystania alokacji na podstawie rozliczonych środków wykazanych w ramach zatwierdzonych wniosków o płatność. Na koniec 2009 roku w Działaniu 9.1 rozliczono 48 wniosków o płatność na łączną wartość blisko 2,5 mln PLN. Zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2010 roku, tylko w bieżącym okresie sprawozdawczym w 446 wnioskach rozliczono około 55 mln PLN.

Obecnie w ramach Działania 9.2 są realizowane dwa projekty systemowe Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego:

- projekt pn. *Modernizacja kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku I* nr umowy POKL.09.02.00-02-001/09-01, w ramach którego zgodnie z KSI SIMIK 07-13 przewidziano wydatki kwalifikowalne na kwotę 31 969 330 PLN, oraz

- projekt pn. *Modernizacja kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku II* nr umowy POKL.09.02.00-02-001/10-00, w ramach którego zgodnie z KSI SIMIK 07-13 przewidziano wydatki kwalifikowalne na kwotę 104 599 910 PLN.

Ich łączna wartość wynosi 136 569 240 PLN. Należy jednak wziąć pod uwagę, że wartość projektu *Modernizacja kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku* zostanie pomniejszona z planowanych 31 969 330 PLN do 20 400 000 PLN, co zostało przewidziane w zapisach *Planu działania na rok 2011*. Stosowna zmiana nie została uwzględniona w KSI SIMIK 2007-2013 na dzień 31.12.2010 r., ponieważ trwała procedura związana ze zmianą projektu. W związku z powyższym po wprowadzonych zmianach w obecnie realizowanym projekcie wartość środków zakontraktowanych w ramach Działania 9.2 zmniejszy się o ok. 11,5 mln PLN. W sytuacji, gdy po zmniejszeniu wartości wspomnianego projektu nadal występować będzie nadkontraktacja w ramach Działania 9.2, Instytucja Pośrednicząca planuje dokonać realokacji ze środków z Działania 9.5.

W porównaniu do pozostałych Działań w Priorytecie IX, sytuacja w Działaniu 9.3 wygląda niekorzystnie. Od początku programowania zawarto zaledwie 12 umów, które w niewystarczającym stopniu wykorzystują alokację przewidzianą dla tego Działania. Małe zainteresowanie projektodawców oraz niska jakość wniosków w pierwszych konkursach są głównym powodem niezadowolającego stanu jego realizacji. Zintensyfikowane działania promocyjno-informacyjne podjęte w obecnym okresie, większe zainteresowanie i wiedza projektodawców na temat działań kwalifikowalnych (brak możliwości realizacji wsparcia dla szkół policealnych) przyczyniła się do znaczącego wzrostu kontraktacji i wydatkowania. W stosunku do stanu kontraktacji na koniec 2009 r. wzrosła ona na koniec 2010 r. ponad pięciokrotnie. Podobnie wydatkowanie, które wzrosło na koniec 2010 r. prawie dwukrotnie. Pomimo zwiększonej dynamiki, będącej wynikiem podjętych działań zaradczych, ich poziom jest niezadowolający i trudny do nadrobienia z powodu niedużego zainteresowania i niskiej jakości wniosków składanych we wcześniejszych latach w ramach ogłoszonych konkursów dla Działania.

Odnosząc się zarówno do przedsięwzięć realizowanych w Działaniu 9.2, jak i 9.3 wykonanie celu n+3 należy uznać za zagrożone, jeżeli utrzyma się dotychczasowe tempo wydatkowania środków. W Działaniu 9.2 ta niekorzystna tendencja powinna się zmienić ze względu na przyjęcie do realizacji dużego projektu systemowego Samorządu Województwa Dolnośląskiego, w ramach którego - zgodnie z Planem działania na rok 2011 w kolejnym roku kwota planowanych wydatków w projekcie wyniesie ponad 30 mln PLN. W przypadku Działania 9.3. Tutejsza IP dostrzega możliwość przełamania sytuacji tylko w przypadku zmiany zakresu wsparcia oferowanego w Działaniu.

W całym Działaniu 9.4 zarówno poziom kontraktacji, jak i rozliczenia przebiega pomyślnie, nie stanowiąc zagrożenia dla realizacji zasady n+3.

W odniesieniu do Działania 9.5 niski poziom kontraktacji nie jest wynikiem braku zainteresowania beneficjentów tą formą wsparcia, lecz jest spowodowany specyfiką inicjatyw podejmowanych w jego ramach, których maksymalna wartość może wynosić 50 tys. PLN. Liczba aż 463 zawartych umów nie pozwala jednak na wykorzystanie alokacji w pełnym zakresie. Tutejsza IP stoi na stanowisku, że nie należy zwiększać wartości docelowych w ramach Działania, lecz zasadnym rozwiązaniem jest w kolejnych okresach przesunięcie alokacji z Działania 9.5 na inne Działania w Priorytecie lub na finansowanie projektów innowacyjnych oraz ponadnarodowych.

• **Przebieg procesu wnioskowania**

W 2010 roku w ramach Priorytetu IX Instytucja Pośrednicząca PO KL ogłosiła 7 konkursów (3 w trybie zamkniętym, 4 w trybie naboru otwartego).

Do konkursów cieszącym się największym zainteresowaniem wśród potencjalnych beneficjentów należy zaliczyć nabór w ramach Poddziałania 9.1.1. Dwa spotkania informacyjne zorganizowane we Wrocławiu i Wałbrzychu przełożyły się na liczbę 64 złożonych aplikacji, których łączna wartość przewyższała sześciokrotnie dostępną alokację. Proces podpisywania umów w ramach naboru 2010 przebiegał sprawnie, z niewielkimi opóźnieniami wynikającymi z braku dostępnych limitów wydatków IP PO KL. Podpisane w ramach konkursu umowy wyczerpały alokację przewidzianą na rok 2010.

Popularnością cieszyła się również tematyka wdrażania programów rozwojowych w placówkach kształcenia ogólnego. W roku 2010 ogłoszono jeden konkurs w ramach Poddziałania 9.1.2, który przewidywał możliwość realizacji jednego typu projektów, skupionych na realizacji programów rozwojowych szkół i placówek oświatowych. Konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem - wpłynęło 86 aplikacji, których łączna wartość przewyższała

trzykrotnie dostępną alokację. Proces podpisywania umów w ramach naboru 2010 przebiegał sprawnie, z niewielkimi opóźnieniami wynikającymi z braku dostępnych limitów IP. Podpisane w ramach konkursu umowy wyczerpały alokację przewidzianą na rok 2010.

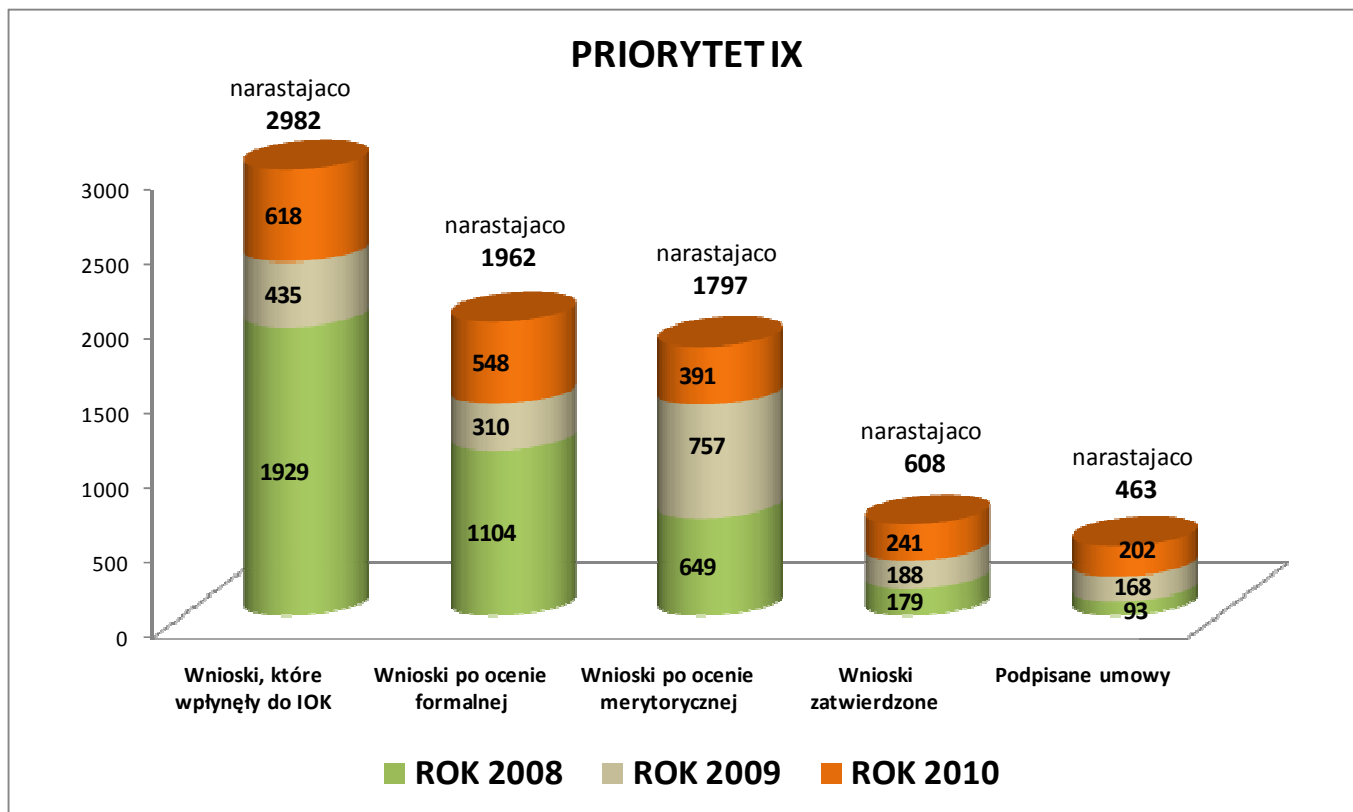
W 2010 roku rozpoczęła się realizacja projektu systemowego w ramach Poddziałania 9.1.2 pt.: „*Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkoły podstawowej w kontekście wdrażania nowej podstawy kształcenia ogólnego*”. Regionalna koncepcja, przyjęta przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego decyzją 8 lutego 2010 r., założyła przeprowadzenie jesienią 2010 r. tylko jednego naboru wniosków o dofinansowanie projektu, który objął całość alokacji przeznaczonej dla Dolnego Śląska, czyli kwoty ponad 39 mln PLN. Finalnie liczba wniosków o dofinansowanie, która wpłynęła w odpowiedzi na nabór ogłoszony w dniu 4 sierpnia 2010 r. wyniosła 183. Do końca 2010 roku nie została zawarta żadna umowa o dofinansowanie projektu.

W bieżącym okresie sprawozdawczym zainteresowaniem cieszył się także nabór w ramach Działania 9.3. W odpowiedzi na konkurs złożono jedynie 19 wniosków o dofinansowanie, ale ich łączna wartość blisko czterokrotnie przewyższyła dostępną alokację. Co istotne, zauważalna jest tendencja wzrostowa w jakości składanych aplikacji. Odnosząc się do preferencji projektodawców należy stwierdzić, iż największym zainteresowaniem, bo blisko 58%, cieszył się typ wsparcia: *kształcenie w formach szkolnych osób dorosłych z własnej inicjatywy zainteresowanych uzupełnieniem lub podwyższeniem swojego wykształcenia i kwalifikacji ogólnych i zawodowych*.

Niestabnym zainteresowaniem cieszył się konkurs ogłoszony w Działaniu 9.4. 61 aplikacji, których łączna wartość blisko siedmiokrotnie przewyższyła dostępną alokację w przeważającej części przewidywała wsparcie w ramach jednego typu wsparcia, tj.: *studiów podyplomowych, kursów kwalifikacyjnych i doskonalących oraz innych form podwyższania kwalifikacji dla nauczycieli w zakresie zgodnym z lokalną i regionalną polityką edukacyjną* (w tym przygotowanie do nauczania drugiego przedmiotu lub rodzaju prowadzonych zajęć). Na 61 wniosków złożonych aż 49 dotyczyło tej formy wsparcia, co niestety niekorzystnie wpływało na realizację wskaźnika dla Działania 9.4, jakim jest: *Liczba nauczycieli, którzy uczestniczyli w doskonaleniu zawodowym w krótkich formach w tym nauczycieli na obszarach wiejskich oraz nauczycieli kształcenia zawodowego*.

Możliwość realizacji inicjatyw w ramach Działania 9.5, podobnie jak w latach poprzednich, spotkała się z dużym odzewem środowisk lokalnych. Organizacja 4 spotkań informacyjnych w poszczególnych subregionach Dolnego Śląska znalazła odzwierciedlenie w liczbie aplikacji złożonych w odpowiedzi na konkurs. Do IOK wpłynęło 197 wniosków, których łączna wartość przewyższała dwukrotnie dostępną alokację. Decyzją Zarządu Województwa Dolnośląskiego dwukrotnie zwiększono pierwotną alokację, dzięki czemu wszystkie przedsięwzięcia, które zostały rekomendowane do dofinansowania będą mogły zostać zrealizowane.

W 2010 roku beneficjenci wykazali po raz pierwszy zainteresowanie w aplikowaniu o środki przeznaczone na projekty innowacyjne. W odpowiedzi na konkurs złożono 6 wniosków o dofinansowanie, z których aż 5 zostało przekazanych do oceny merytorycznej (do końca okresu sprawozdawczego trwał proces ich weryfikacji). Należy podkreślić, iż w 2009 roku nabór na realizację tych specyficznych przedsięwzięć nie spotkał się z zainteresowaniem projektodawców. W odpowiedzi na ubiegłoroczny konkurs nie wpłynęła bowiem żadna aplikacja. Przyczyn sukcesu w bieżącym okresie sprawozdawczym należy upatrywać w kilku działaniach. Przede wszystkim przeznaczono większą alokację na konkurs, która w 2010 r. wyniosła 2,5 mln PLN (w roku 2009 – ok. 1,2 mln PLN). Dodatkowo wzmocniono działania informacyjno-promocyjne. I tak tematyka projektów innowacyjnych była poruszana w kwartalniku *Biuletyn Europejskiego Funduszu Społecznego*, a także broszurze *Plany działania, czyli jakie projekty będzie można realizować na Dolnym Śląsku w 2010 roku*. Dodatkowo, w sierpniu br. zorganizowano spotkanie informacyjne dla potencjalnych projektodawców dot. przedmiotowego konkursu. Mając na uwadze ułatwienie kojarzenia partnerów do wspólnej realizacji projektów ponadnarodowych i innowacyjnych, Instytucja Pośrednicząca przystąpiła do prac nad przygotowaniem *bazy potencjalnych projektodawców i partnerów*. Lista podmiotów została zamieszczona na stronie internetowej www.efs.dolnyslask.pl. W 2010 roku odbył się również pierwszy konkurs w ramach Priorytetu IX na wyodrębnione projekty współpracy ponadnarodowej. Nie spotkał się on z tak pozytywną odpowiedzią jak nabór na projekty innowacyjne, gdyż w odpowiedzi na jego ogłoszenie wpłynęła tylko jedna aplikacja. Niestety został on negatywnie zweryfikowany pod względem merytorycznym. W konsekwencji, w wyniku naboru przeprowadzonego w bieżącym okresie sprawozdawczym nie wyłoniono podmiotu, z którym zostałaby zawarta umowa o dofinansowanie.

- **Realizacja projektów systemowych IP**

„Dolnośląska szkoła liderem jakościowych zmian w polskim systemie edukacji”

- Beneficjent: Wydział Edukacji i Nauki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.
- Działanie, w którym jest realizowane:- Działanie 9.1/ Poddziałanie 9.1.2.
- Termin realizacji: 1 stycznia 2010 r.- 30 listopada 2011 r.
- Wartość projektu: 12 mln PLN.
- Stopień wydatkowania na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność: do 31.12.2010 r. zostały zatwierdzone 4 wnioski o płatność za okres od stycznia do września 2010 r. na łączną kwotę 1 676 023,38 PLN, co stanowi 13,97 % całkowitej wartości projektu.
- Opóźnienia w realizacji projektu: w 2010 roku wystąpiły opóźnienia w zakupie sprzętu komputerowego do biura projektu oraz do MULTICentrum, które finalnie zostało zakupione w I kwartale 2010 r. Spowodowane były one wydłużającą się procedurą przetargową. Zwłoka wystąpiła również w przypadku remontu pomieszczenia na MULTICentrum. Opóźnienie to związane było z wydłużającymi się pracami remontowymi. Jednakże Beneficjent przewidział odpowiednie środki naprawcze, polegające na bliższej współpracy merytorycznej z Wydziałami UMWD zajmującymi się zamówieniami publicznymi oraz informatyzacją. Poświadczył ponadto, że zrealizuje założone w projekcie cele i rezultaty.
- Postęp rzeczowy: Beneficjent nie przeprowadził żadnych zajęć w ramach projektu, w związku z czym nie przedstawiał w ramach zał. nr 2 do WNP danych liczbowych dotyczących uczestników. Został natomiast w pełni osiągnięty wskaźnik przewidziany w *Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL* dla Poddziałania 9.1.2 PO KL, w ramach którego wykazano wszystkie 250 szkół uczestniczących w projekcie. Każda z nich opracowała program rozwojowy w ramach projektu. Ponadto zatrudniono dwóch tutorów zewnętrznych udzielających szkołom wsparcia merytorycznego.
- Kluczowe przetargi: opis kluczowych przetargów został przygotowany na podstawie zestawienia przekazanego przez beneficjenta za cały rok 2010. Wynika z niego, że w ramach projektu beneficjent przeprowadził 4 postępowania zgodnie z PZP, z czego 3 stanowiły przetargi nieograniczone, natomiast 1 zrealizowano w trybie zamówienia z wolnej ręki. Do najistotniejszych postępowań należy zaliczyć: 1. dostawę sprzętu komputerowego i osprzętu wraz z instalacją; 2. zakup programów, licencji komp. oraz akcesoriów edukacyjnych i techno - dydaktycznych – MULTICentrum. Realizator – DODN przeprowadził 6

przetargów nieograniczonych, przy czym 1 z nich unieważniono. Postępowania dotyczyły: 1. wycieczek edukacyjnych; 2. materiałów biurowych dla szkół oraz 3. przewozów uczniów do MultiCentrum.

„Modernizacja kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku”

- Beneficjent: Wydział Edukacji i Nauki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.
- Działanie, w którym jest realizowane:- Działanie 9.2.
- Termin realizacji: 1 czerwca 2009 r. - 31 maja 2011 r.
- Wartość projektu: 31 969 330 PLN (wartość projektu zostanie pomniejszona z planowanych 31 969 330 PLN do 20 400 000 PLN, co zostało przewidziane w zapisach *Planu działania na rok 2011*).
- Stopień wydatkowania na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność: do 31.12.2010 r. zostało zatwierdzonych 7 wniosków o płatność za okres do 30 listopada 2010 r. na łączną kwotę 7 812 961,69 PLN, co stanowi 24,44 % całkowitej wartości projektu.
- Opóźnienia w realizacji projektu: w 2010 roku wystąpiły opóźnienia w zakupie wyposażenia dla szkół w ramach cross- finansingu, co spowodowało zwłokę w organizacji staży dla uczniów szkół zawodowych. Opóźnienia spowodowane były wydłużającą się procedurą przetargową. Większość pomocy dydaktycznych została już jednak zakupiona przez Beneficjenta, w związku z czym zaplanowane w ramach projektu staże zostaną przeprowadzone do końca okresu realizacji projektu.
- Postęp rzeczowy: w bieżącym okresie sprawozdawczym w ramach zał. nr 2 do WNP wykazano 18 646 uczestników. Są to uczniowie szkół kształcenia zawodowego, którzy wzięli udział w zajęciach zaplanowanych w ramach programów rozwojowych. Spośród wskazanej grupy 7 750 stanowią kobiety, a 10 896 mężczyźni. Z terenów wiejskich pochodzi 8 840 osób, w tym 3 778 to kobiety. Wszyscy uczestnicy są w wieku od 15 do 24 lat. W bieżącym okresie sprawozdawczym brali oni udział w takich formach wsparcia jak zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze, zajęcia w ramach wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, doradztwo zawodowe, zajęcia dodatkowe ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych.
- Kluczowe przetargi: w ramach projektu beneficjent przeprowadził 1 przetarg nieograniczony na obsługę prawną projektu w zakresie doradztwa prawnego i reprezentacji prawnej. Realizator – DCIZiDN w Wałbrzychu przeprowadził 51 postępowań zgodnie z PZP (36 stanowią przetargi nieograniczone, 13 z nich unieważniono, 15 stanowiły zamówienia z wolnej ręki). Do najistotniejszych postępowań należy zaliczyć: 1. dostawę 140 innowacyjnych pakietów informacji zawodowej zawierających: poradniki, materiały metodyczne, narzędzia oraz programy komputerowe i multimedia; 2. organizację wycieczek zawodoznawczych dla uczniów szkół zawodowych województwa dolnośląskiego; 3. dostawę wyposażenia dla szkół zawodowych w branży mechanicznej województwa dolnośląskiego; 4. dostawę wyposażenia dla szkół zawodowych w branży turystycznej województwa dolnośląskiego; 5. dostawę sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem, drukarek, kserokopiarek, telefonów, aparatury nagłaśniającej oraz akcesoriów komputerowych do siedziby Dolnośląskiego Centrum Informacji Zawodowej i Doskonalenia Nauczycieli w Wałbrzychu; 6. dostawę sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem, drukarek, urządzeń wielofunkcyjnych, niszczarek, skanerów oraz akcesoriów komputerowych do siedziby DCIZiDN w Wałbrzychu oraz do biur subregionalnych projektu: w Legnicy, Wałbrzychu, Wrocławiu, Jeleniej Górze.

„Modernizacja kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku II”

- Zarząd Województwa Dolnośląskiego uchwałą nr 127/IV/10 z dnia 27 grudnia 2010 r. przyjął do realizacji projekt systemowy Wydziału Edukacji i Nauki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego pt. *„Modernizacja kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku II”*. Inicjatywa podjęta w ramach Działania 9.2 przewidziana została na lata 2011-2014. Wartość projektu kształtuje się na poziomie blisko 105 mln PLN.
- Przedsięwzięcie jest kontynuacją zadań projektu *„Modernizacja kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku I”*, realizowanego w okresie od 1.06.2009 r. do 31.05.2011 r.
- Dzięki wsparciu z Europejskiego Funduszu Społecznego publiczne szkoły zawodowe w województwie mają szansę poszerzyć swoją dotychczasową ofertę edukacyjną o działania umożliwiające każdemu uczniowi wszechstronny rozwój oraz zwiększyć atrakcyjność i jakość kształcenia zawodowego młodzieży poprzez realizację programów rozwojowych szkół prowadzących kształcenie zawodowe.

- Głównym celem projektu jest wdrożenie działań określonych w strategiach edukacyjnych (krajowej, wojewódzkiej i w strategiach lokalnych) zakładających lepsze dostosowanie kierunków kształcenia zawodowego do regionalnych i lokalnych uwarunkowań rynku pracy i gospodarki opartej na wiedzy, w szczególności poprzez bardziej racjonalne i efektywne stymulowanie ścieżek rozwoju edukacyjnego wybieranych przez młodzież.
- Wsparcie kierowane będzie łącznie do 55 000 uczniów z 250 publicznych szkół młodzieżowych zawodowych: zasadniczych i techników (w tym szkół specjalnych i policealnych), prowadzonych przez JST województwa dolnośląskiego kształcących w 7 branżach: mechanicznej, turystycznej, budowlanej, informatycznej, elektryczno-energetycznej, samochodowej, mechatroniczno - elektronicznej.

„Szkolenie nauczycieli w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych uczniów”

- Beneficjent: Wydział Edukacji i Nauki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.
- Działanie, w którym jest realizowane:- Działanie 9.4.
- Termin realizacji: 1 stycznia 2010 r. - 31 sierpnia 2011 r. (uchwała dotycząca realizacji projektu została przyjęta przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego w dniu 6 kwietnia 2010 r.)
- Wartość projektu: 2 mln PLN.
- Stopień wydatkowania na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność: do 31.12.2010 r. zostały zatwierdzone 4 wnioski o płatność za okres do 8 grudnia 2010 r. na łączną kwotę 325 507,44 PLN, co stanowi 16,27 % całkowitej wartości projektu.
- Opóźnienia w realizacji projektu: w 2010 roku wystąpiły opóźnienia w zakupie sprzętu komputerowego do biura projektu oraz do zadań merytorycznych. Były one efektem wydłużającej się procedury przetargowej. Beneficjent przewidział odpowiednie środki naprawcze w postaci zacieśnienia współpracy merytorycznej z Wydziałami UMWD zajmującymi się zamówieniami publicznymi oraz informatyzacją. W konsekwencji, w 2010 roku zrealizowano powyższe działania. Dokonanie zakupów umożliwiło prowadzenie szkoleń w ramach projektu, co pozwoli Beneficjentowi osiągnąć założone cele i rezultaty. W okresie objętym sprawozdaniem 465 nauczycieli rozpoczęło udział w projekcie, przy czym osoby biorące udział w krótkich formach wsparcia jeszcze ich nie ukończyły. Tym samym nie został dotychczas zrealizowany wskaźnik przewidziany w *Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL* dla Działania 9.4 PO KL, który mierzy liczbę uczestników „na wyjściu”, czyli w chwili zakończenia ich udziału w określonej formie wsparcia. Spośród osób, które rozpoczęły udział w projekcie 159 pochodzi z terenów wiejskich, w tym 138 stanowią kobiety. Wszyscy uczestnicy posiadają wyższe wykształcenie. Dwie osoby są w wieku 15-24 lata, 7 osób to pracownicy w wieku starszym (55-64 lata).
- Kluczowe przetargi: w ramach projektu beneficjent przeprowadził 1 przetarg nieograniczony na dostawę sprzętu komputerowego i osprzętu wraz z instalacją. Realizator, czyli DODN przeprowadził 7 postępowań zgodnie z PZP, z czego 6 stanowiły przetargi nieograniczone (5 z nich unieważniono - dwa całe postępowania, dwie części z postępowania trzyczęściowego, jedną część z postępowania dwuczęściowego), natomiast 1 to zamówienie z wolnej ręki. Przedmiotem najistotniejszego zamówienia były szkolenia dla nauczycieli.
- **Analiza struktury uczestników**

Priorytet IX w swojej idei skupiony jest na upowszechnianiu edukacji na każdym etapie życia człowieka. Już z założenia zatem uczestnikami projektów w tym obszarze mogą być osoby z różnego przedziału wiekowego, z różnorodnym wykształceniem, zarówno bezrobotne jak i zatrudnione, zamieszkujące w miastach oraz na wsiach. Wobec powyższego IP nie odnotowała nadreprezentacji bądź niedoreprezentowanych grup wskazanych w SzOP.

KOMPLEMENTARNOŚĆ:

PRIORYTET VI

W ramach Poddziałania 6.1.1 konkursu otwartego nr I/6.1.1/A/10 do dofinansowania został wyłoniony projekt firmy *Europejska Grupa Doradcza Sp. z o.o.* pt. „**Nadal aktywni nadal potrzebni**”. Wartość projektu wynosi 1.079.004,00 PLN. Termin realizacji projektu: 01.09.2010 r. – 31.08.2011 r. Projekt zapewnia wykorzystanie metody aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w środowisku lokalnym, wypracowanej na podstawie

zwalidowanych rezultatów PIW-EQUAL: coaching, jako metoda aktywizacji zawodowej i społecznej w trzech sektorach gospodarki (D0391) i zintegrowany model utrzymania pracowników 45+ na rynku pracy oparty na metodologii jobcoachingu (F0607). Celem projektu jest podniesienie poziomu zdolności do zatrudnienia oraz aktywności zawodowej 120 osób powyżej 45 roku życia. Projekt oferuje indywidualne doradztwo zawodowe i psychologiczne, warsztaty z zakresu nabywania kompetencji kluczowych, kurs komputerowy oraz warsztaty z zakresu technik aktywnego poszukiwania pracy.

W ramach Działania 6.3 konkursu otwartego nr I/6.3/A/10 do dofinansowania został wyłoniony projekt *Fundacji EkoRozwoju* pt. „**Pomysł na wioskę – pomysł na pracę**”. Wykorzystanie modelu wiosek tematycznych w aktywizacji zawodowej mieszkańców Doliny Baryczy”. Wartość projektu wynosi 43.368,00 PLN. Termin realizacji projektu: 01.09.2010 r. - 28.02.2011 r. Celem projektu jest zwiększenie aktywności zawodowej ok. 30 kobiet i 20 mężczyzn wsi Kołęda, Dziewiętlin, Ruda Żmigrodzka i Łędzina, poprzez przeprowadzenie zajęć edukacyjnych uatrakcyjniających ofertę turystyczną wsi. Projekt zakłada również prowadzenie zajęć aktywizacyjno-kulturowych i warsztatów planowania przestrzeni wiejskiej oraz warsztatów kulinarnych. Projektodawca wykazał w doświadczeniu powołanie Lokalnej Grupy Działania *Leader+* i opracowanie „Zrównoważonej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2008”. Wnioskodawca odwołuje się do Lokalnych Grup Działania, które jako partnerstwa trójsektorowe, składające się z przedstawicieli sektora publicznego, gospodarczego i społecznego, powstały w ramach *Pilotażowego Programu Leader+* realizowanego w Sektorowym Programie Operacyjnym *Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006* oraz w ramach *Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013*.

PRIORYTET VII

Jako przykłady projektów przyjętych do realizacji w 2011 roku w ramach Priorytetu VII, którym przyznano punkty strategiczne za spełnienie zasady w obszarze komplementarności można wskazać projekty realizowane w Działaniu 7.3. Wskazane projekty zapewniają komplementarność wsparcia EFS z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013, w ramach którego tworzone są Lokalne Grupy Działania. Beneficjenci powyższych projektów jako członkowie Lokalnych Grup Działania identyfikują problemy miejscowych społeczności i określają sposoby ich rozwiązania właśnie za pośrednictwem planowanych do realizacji działań projektowych, mając za cel przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców obszarów wiejskich oraz rozwój dialogu społecznego. Ostatni z wymienionych projektów spełnia również kryterium komplementarności w zakresie wykorzystania rezultatów inicjatywy wspólnotowej EQUAL.

Projekt pod tytułem „**Głowa do góry!!! Nie jesteś sam!!!**” (Działanie 7.3). Projekt skierowany jest do osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym z problemem alkoholowym mieszkających na terenie Gminy wiejskiej Krośnice. Celem głównym projektu jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wzbudzenie motywacji do rozpoczęcia procesu zmiany siebie i swojej sytuacji życiowej u 15 osób uzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin. Najistotniejsze w planowanym projekcie są działania warsztatowo – terapeutyczne, na które składają się: treningi umiejętności społecznych, terapeutyczne sesje rodzinne, warsztaty radzenia sobie z uczuciami i stresem. Projekt realizowany będzie w okresie od 01.01.2011 do 30.06.2011 r. Wartość dofinansowania: 50 tys zł. Beneficjent projektu jest członkiem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo dla Doliny Baryczy”.

Projekt pod tytułem „**Klub Aktywizatora w Gminie Olszyna**” (Działanie 7.3). Celem głównym projektu jest aktywizacja i integracja społeczna 25 mieszkańców Gminy Olszyna w wieku 45-64 lata doświadczających wykluczenia społecznego do końca II kwartału 2011 r. poprzez realizację warsztatów integracyjnych w ramach Klubu Aktywizatora. Działania planowane w projekcie to: zajęcia interpersonalne z psychologiem, szkolenia w zakresie: obsługi komputera i Internetu, pierwszej pomocy, języka angielskiego, podatków, przedsiębiorczości, kompozycji zieleni. Projekt realizowany będzie w okresie od 01.01.2011 do 31.05.2011 r. Wartość dofinansowania: 43 tys zł. Beneficjent projektu jest członkiem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo Izerskie”.

Projekt pod tytułem „**Centrum Rozwoju Lokalnego dla terenów wiejskich powiatu oławskiego**” (Działanie 7.3). Celem głównym projektu jest integracja grupy 30 osób wokół idei Centrów Rozwoju Lokalnego społeczności lokalnych zamieszkujących obszary wiejskie trzech dolnośląskich gmin: Oława, Jelcz-Laskowice oraz Domaniów. Działania planowane w projekcie to: uczestnictwo w warsztatach szkoleniowych i doradczych, co ma zapewnić zwiększenie integracji społeczności lokalnych, poprzez tworzenie oraz działalność Centrów Rozwoju Lokalnego będących zwalidowanym rezultatem Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL. Tworzenie podmiotów w postaci Centrów Rozwoju Lokalnego na bazie rezultatów EQUAL wpisuje się w koncepcję metody CAL. CAL, czyli Centrum

Aktywności Lokalnej ma służyć aktywizowaniu społeczności lokalnej oraz kształtowaniu poczucia przynależności do danego miejsca i grupy. Praca metodą CAL odpowiada na rozpoznane potrzeby społeczności lokalnej oraz angażuje mieszkańców w proces ich rozwiązywania, dążąc do kształtowania społeczeństwa obywatelskiego. Projekt realizowany będzie w okresie od 01.02.2011 do 31.05.2011 r. Wartość dofinansowania: 50 tys zł. Beneficjentem projektu jest Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Starorzecze Odry”.

PRIORYTET IX

Do najciekawszych przedsięwzięć, których realizacja rozpoczęła się w 2010 roku należy zaliczyć:

L.p.	Nr Działania/ Poddziałania	Tytuł projektu	Numer projektu	Wartość projektu	Termin realizacji projektu	Zakres komplementarności projektu
1.	Działanie 9.1/ Poddziałanie 9.1.1	Wsparcie sieci przedszkoli w Gminie Czernica	POKL.09.01.01-02-056/10	1 051 228 PLN	01.08.2010-31.07.2012	Projekt komplementarny z inicjatywą podjętą w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” – PROW. W wyremontowanym w ramach projektu PROW budynku świetlicy wiejskiej w Wojnowicach utworzony zostanie oddział przedszkolny.
2.	Działanie 9.1/ Poddziałanie 9.1.1	Nowe przedszkole w Gminie Udanin	POKL.09.01.01-02-026/10	1 198 110 PLN	25.10.2010-24.10.2012	Projekt komplementarny z inicjatywą współfinansowaną ze środków EFRR w ramach RPO. W wyremontowanym i zaadaptowanym do potrzeb wychowania przedszkolnego budynku byłej szkoły podstawowej utworzone zostanie przedszkole.
3.	Działanie 9.2	Modernizacja kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku II	POKL.09.02.00-02-001/10-00	104 599 910 PLN	03.01.2011-30.09.2014	Projekt komplementarny z inicjatywą Wydziału Edukacji i Nauki UMWD współfinansowaną ze środków EFRR w ramach RPO „Modernizacja centrów kształcenia zawodowego”, w ramach którego zostanie wzbogacone wyposażenie dla szkół zawodowych dla uczniów uczestniczących w projekcie z PO KL.
4.	Działanie 9.3	Wirtualnie znaczącej efektywniej	POKL.09.03.00-02-018/10-00	715 807,00 PLN	01.10.2010-29.02.2012	Projekt PO KL - wspierający rozwój społeczeństwa informacyjnego poprzez wykorzystanie e-learningu jako narzędzia w nauczaniu osób dorosłych, komplementarny jest z inicjatywą współfinansowaną ze środków EFRR w ramach RPO „Informatyzacja Urzędu Gminy wraz z jednostkami organizacyjnymi w celu poprawy jakości usług świadczonych przez te podmioty oraz wprowadzenia usług elektronicznych dla mieszkańców Gminy”. W ramach projektu RPO zakupiony zostanie sprzęt komputerowy oraz stworzony portal edukacyjny. Sprzęt będzie mógł zostać wykorzystany do szkoleń dzięki umiejętnościom zdobytym w projekcie PO KL.
5.	Działanie 9.4	"KAPITAŁ EDUKACYJNY" Podyplomowe Studia Menadżerów Projektów Edukacyjnych i Społecznych	POKL.09.04.00-02-027/10-00	806 614,85 PLN	01.11.2010-31.03.2012	Projekt stanowi odpowiedź na niewystarczającą wiedzę teoretyczną oraz umiejętności praktyczne pracowników placówek oświatowych, szczególnie dyrektorów szkół w zakresie projektów edukacyjnych i społecznych. Jest on komplementarny pod względem merytorycznym wobec inicjatyw podejmowanych w ramach Działania 9.1.2 i 9.2 PO KL, a także projektu systemowego „Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I - III”, w ramach których od nauczycieli i dyrektorów wymagane są m.in. kompetencje w zakresie pracy metodą projektów edukacyjnych. Dodatkowo, zjazdy uczestników będą przeprowadzane w Ośrodku

						Edukacyjnym Fundacji Św. Jadwigi w Morawie, który został wyremontowany ze środków Programu Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III A Wolny Kraj Związkowy Saksonia – Rzeczpospolita Polska: „Przywrócenie historycznego otoczenia południowej strony pałacu w Morawie”.
--	--	--	--	--	--	--

PODKOMITET MONITORUJĄCY:

W marcu 2010 r. Podkomitet rozpatrzył i rekomendował Komitetowi Monitorującego PO KL zmiany w *Planie działania na rok 2010* dla Priorytetu IX w związku z przekazaniem do realizacji projektu *Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkoły podstawowej*.

W obecnym okresie sprawozdawczym Grupy robocze PKM PO KL WD pracowały nad *Planami działania na rok 2011*. Projekt PD 2011 został również zaprezentowany i poddany pod dyskusję na VII posiedzeniu Podkomitetu, dnia 15 czerwca 2010 r.

W 2010 roku odbyły się: po 2 spotkania Grup roboczych ds. zatrudnienia, ds. integracji społecznej oraz ds. adaptacyjności i transferu wiedzy. W przypadku grupy roboczej ds. edukacji odbyło się jedno spotkanie. Głównym tematem poruszonym podczas spotkań były Plany działania na rok 2011 oraz stan wdrażania poszczególnych Priorytetów.

Na VII posiedzeniu poruszono również następujące kwestie:

- zaprezentowane zostało sprawozdanie roczne z realizacji Priorytetów komponentu regionalnego PO KL za rok 2009 oraz stan wdrażania w województwie dolnośląskim.
- powołano skład instytucjonalny Regionalnej Sieci Tematycznej. Skład osobowy RST został powołany w procedurze pisemnej na początku sierpnia 2010 r.

W procedurze pisemnej przyjęto rekomendacje płynące z badania „Ocena realizacji projektów systemowych w ramach Poddziałania 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej i 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie, Działania 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Priorytetu VII Promocja integracji społecznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013” (28.07.2010 r.).

W procedurze pisemnej podjęto również uchwałę w sprawie składu osobowego RST w województwie dolnośląskim (5.08.2010 r.).

Na VIII posiedzeniu (3 listopada 2010 r.) rekomendowane zostały *Plany działania na rok 2011* dla Priorytetu VI, VII, VIII i IX PO KL. W wyniku dyskusji wprowadzono zmiany we wszystkich Planach działania.

Zaprezentowane zostało także sprawozdanie okresowe z realizacji komponentu regionalnego PO KL za I półrocze 2010 r. oraz postępy we wdrażaniu PO KL na Dolnym Śląsku.

3. Opis postępu w realizacji działań, o których mowa w art. 10 Rozporządzenia (WE) 1081/2006

- **włączenie problematyki równości płci do głównego nurtu polityki**

PRIORYTET VI

W okresie od 01.03.2009 r. do 31.08.2010 r. był realizowany w ramach Poddziałania 6.1.1 projekt pt. „**Pracownicy na obcasach – szkolenia zawodowe dla kobiet, które nie boją się prawdziwie męskich zawodów**”. Celem głównym projektu było podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia 138 kobiet – mieszkańców Dolnego Śląska pozostających bez zatrudnienia oraz stworzenie warunków dla rozwoju ich aktywności zawodowej w woj. dolnośląskim. Z przeprowadzonej przez Projektodawcę analizy wynikało, że istnieje szereg zawodów, tzw. typowo „męskich”, na które w woj. dolnośląskim jest zgłaszane duże zapotrzebowanie. Biorąc to pod uwagę oraz fakt, że pozycja kobiet na rynku pracy jest gorsza od pozycji mężczyzn, Projektodawca postanowił przyjąć w projekcie nowatorskie rozwiązanie ww. problemów polegające na przeszkoleniu kobiet do wykonywania zawodów typowo „męskich”.

W projekcie zaplanowano i zrealizowano następujące działania: doradztwo indywidualne, wsparcie psychologiczno-aktywizujące/doradztwo grupowe – warsztaty, kursy: kierowca autobusu, pracownik ochrony mienia I stopnia, przedstawiciel handlowy wraz z prawem jazdy kategorii B.

Podczas każdego z ww. kursów, warsztatów oraz rozmów z doradcą zapewniono opiekę nad dziećmi uczestniczek projektu oraz pokryto koszty dojazdów.

Z założonych w rezultatach twardych 119 kobiet, ogółem 117 ukończyło udział w projekcie zgodnie z zaplanowaną ścieżką uczestnictwa w projekcie co świadczy o sukcesie projektu.

PRIORYTET VII

Projekt pt. **„Bądź aktywną zawodowo kobietą!”** (Poddziałanie 7.2.1), którego celem jest podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz szans na rynku pracy 60 kobiet (w tym 18 kobiet w wieku 45+ oraz 18 kobiet z lekkim bądź umiarkowanym stopniem niepełnosprawności) w wieku aktywności zawodowej, niezatrudnionych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, z co najmniej jednego powodu spośród wskazanych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, będących w trudnej sytuacji społeczno – ekonomicznej zamieszkujących na terenie powiatu dzierzoniowskiego i ząbkowickiego. W projekcie tym zasada równości szans kobiet i mężczyzn obejmuje wszystkie działania i inicjatywy w sposób pełny i aktywny, z uwagi na wyjątkowo złą sytuację kobiet na rynku pracy. Planuje się, iż projekt przyczyni się do zwiększenia dostępu do zatrudnienia oraz trwałej integracji na rynku pracy kobiet biorących udział w projekcie, zachęci do aktywności w starszym wieku i dłuższej aktywności zawodowej oraz wpłynie na zwiększenie uczestnictwa w rynku pracy.

Planowane działania w projekcie to trening kompetencji i umiejętności społecznych, szkolenia zawodowe i coaching: „Projektantka stron www”, „Florystyka”, „Opiekunka do dzieci i osób starszych”, „Manikiur z pedikiurem medycznym” oraz staże zawodowe.

PRIORYTET VIII

Projekt **„Kadry gospodarki Dolnego Śląska”**: kobiety są bardziej narażone na utratę pracy niż mężczyźni. Branże, w których dominują kobiety, są szczególnie wrażliwe na ruchy koniunktury. Jednocześnie młode kobiety są postrzegane przez pracodawców, jako ryzykowni pracownicy ze względu na spodziewane macierzyństwo, a kobiety powyżej 40 roku życia są uważane za osoby o zdezaktualizowanej wiedzy. Celem głównym projektu jest podniesienie szans na zatrudnienie lub samozatrudnienie na lokalnym rynku pracy 100 mieszkanek Dolnego Śląska zagrożonych utratą zatrudnienia, pracujących w branżach: włókienniczej, kolejowej, elektromaszynowej oraz w służbie zdrowia (branżach uznanych za szczególnie dotknięte procesami modernizacyjnymi w regionie).

- **zwiększenie integracji w dziedzinie zatrudnienia i integracji społecznej innych grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji**

PRIORYTET VI

W ramach Działania 6.2 PO KL realizowany jest projekt pt. **„Sam sobie sterem, żeglarzem i okrętem – pracuję na swoim, mam własną firmę”**, którego celem głównym jest zapewnienie kompleksowego wsparcia 20 osobom niepełnosprawnym nieaktywnym zawodowo z województwa dolnośląskiego tj. 12 kobietom i 8 mężczyznom, zamierzającym rozpocząć działalność gospodarczą w okresie VIII.2010-III.2012. Wsparciem objęta została grupa 20 osób niepełnosprawnych o wszystkich stopniach niepełnosprawności.

Wszystkie działania w ramach projektu mają na celu kompleksowe wsparcie ww. grupy docelowej poprzez:

- ✓ szkolenia i doradztwo,
- ✓ opracowanie Indywidualnych Planów Działania,
- ✓ przyznanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla minimum 80% uczestników ,
- ✓ wsparcie pomostowe i doradztwo.

Projekt jest realizowany w okresie od 01.08.2010 r. do 31.03.2012 r. Na chwilę obecną Projektodawca jest na etapie podpisywania umów o przyznanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej i przyznania podstawowego wsparcia pomostowego dla 19 uczestników. Wskaźniki osiągnięcia rezultatów założone w związku z dwoma pierwszymi działaniami zostały osiągnięte w 100%, a przypadku pozostałych działań założone wskaźniki zostaną osiągnięte powyżej 100% co świadczy o sukcesie projektu przyczyniającego się do zwiększenia aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych.

PRIORYTET VII

Projekt pt. „**Do zatrudnienia 1 krok**” (Poddziałanie 7.2.1), którego głównym celem jest zwiększenie aktywizacji społecznej i zawodowej 120 niezatrudnionych mieszkańców M. Wrocławia (w tym 60 % kobiet) zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym 10 niepełnosprawnych, 30 bezdomnych, 10 opuszczających zakłady karne, 20 uzależnionych uczestniczących w terapii odwykowej i 50 osób bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Projekt ten jest realizowany w okresie od 01.07.2010 r. do 30.06.2012 r. Działania planowane w projekcie to: reintegracja społeczna i zawodowa, poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, usługi społeczne, treningi umiejętności społecznych, kursy poruszania się po rynku pracy, autoprezentacji, umiejętności psychospołecznych, obsługi komputera, szkolenie BHP oraz kursy zawodowe, staże/zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawców.

Projekt pt. „**Zaprobowani – aktywizacja zawodowa i społeczna jako wzmocnienie działań probacyjnych**” (Poddziałanie 7.2.1), którego głównym celem jest aktywizacja zawodowa i społeczna w procesie probacji 100 bezrobotnych osób z Gminy Wrocław, w tym 15 kobiet i 85 mężczyzn, skazanych na karę ograniczenia wolności oraz prace społecznie użyteczne Projekt ten jest realizowany w okresie od 01.12.2010 r. do 31.03.2012 r. Działania planowane w projekcie to: działania probacyjne zakładające poradnictwo zawodowe, psychologiczne, prawne, pobudzenie aktywności skazanego. Ponadto uczestnicy projektu wezmą udział w intensywnym kursie kompetencji zawodowych, polegającym na podniesieniu indywidualnych kompetencji zawodowych. W ramach tego zadania , opracowane zostaną mapy kompetencji zawodowych, wykorzystana zostanie strategia doboru ofert pracy zgodnie z kompetencjami, czy testy sytuacyjne, zadaniowe (ćwiczenia praktyczne z elementami dramy i analizy nagranych wypowiedzi. Natomiast zakres merytoryczny kursów będzie dostosowywany do zdiagnozowanych potrzeb poszczególnych uczestników.

- **innowacyjność oraz ponadnarodowość w realizowanych projektach**

PRIORYTET VI

W 2009 roku w Priorytecie VI PO KL do dofinansowania został wyłoniony **projekt innowacyjny** testujący z komponentem ponadnarodowym. Beneficjentem projektu pt. „*Pracownik 50+. Przełamywanie barier na rynku pracy*” jest *Stowarzyszenie Pro Silesia et Europa*. Umowa została podpisana w 2010 roku a wartość projektu wynosi 799 100,00 PLN. Termin realizacji projektu: 01.03.2010 r. - 31.05.2011 r. Projekt posiada dwóch partnerów krajowych: instytucję badawczą oraz firmę szkoleniową. W ramach komponentu ponadnarodowego zawiązana została współpraca z dwoma firmami zagranicznymi: *Euroform RFS* (Włochy) zajmująca się edukacją zawodową osób dorosłych 50+ poprzez organizację kursów szkoleniowych i reorientację uczestników na rynku pracy oraz *Amadeus Association* (Austria) zajmująca się szeroko pojętą edukacją we współpracy z około 700 krajowymi i zagranicznymi firmami z różnych sektorów, w których umieszcza uczestników swoich szkoleń na kursach przygotowawczych.

Celem głównym wprowadzenia innowacji jest zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób powyżej 50 roku życia w województwie dolnośląskim poprzez wypracowanie nowych narzędzi i metod wsparcia oraz wprowadzenie ich do głównego nurtu polityki na poziomie lokalnym. Cel ten można osiągnąć w szczególności poprzez: podniesienie świadomości wagi problemu zatrudniania osób w wieku 50+ wśród przedstawicieli grup docelowych oraz zwiększenie ich aktywności w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na wiek, zwiększenie zakresu współpracy i integracji działań przedstawicieli grup docelowych w celu aktywizacji na rynku pracy osób w wieku 50+ oraz zwiększenie zaangażowania przedstawicieli grup docelowych w rozwiązywanie problemów osób powyżej 50 roku życia na rynku pracy. Grupy docelowe projektu stanowią interesariusze, których w różnym stopniu dotyczy zagadnienie aktywności zawodowej 50+, a także mogą w różnym stopniu skorzystać z wypracowanych w projekcie metod i narzędzi. Odbiorcami produktów są nieaktywni zawodowo mieszkańcy województwa dolnośląskiego powyżej 50 roku życia oraz pracodawcy prowadzący działalność na terenie tego województwa, ze szczególnym uwzględnieniem małych i średnich przedsiębiorstw. Natomiast użytkownikami produktów są przedstawiciele lokalnych władz samorządowych na terenie gminnym i powiatowym; partnerzy społeczni - zrzeszenia pracodawców i pracowników (związki zawodowe); Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej; organizacje pozarządowe i ich związki; media lokalne i regionalne oraz miejskie i gminne biblioteki publiczne.

W ramach projektu, na obszarze województwa dolnośląskiego zostały przeprowadzone badania jakościowe przedsiębiorców i pracowników mające na celu rozpoznanie przyczyn niskiej aktywności osób 50+ na rynku pracy. Kluczowe rekomendacje, jakie wypłynęły z tych badań to:

- tworzenie porozumień i partnerstw na rzecz osób w wieku 50+, co przyczyni się do sprawniejszej realizacji działań na rzecz osób powyżej 50 roku życia,
- organizacja targów pracy dla osób powyżej 50 roku życia,
- promowanie elastycznych form organizacji czasu pracy poprzez materiały informacyjne i seminaria,
- zarządzanie wiedzą – promowanie międzypokoleniowego przekazywania wiedzy, wprowadzanie młodszych pracowników w kwestie zapobiegania dyskryminacji na tle wieku,
- zmiana negatywnego wizerunku osób powyżej 50 roku życia, gdyż zmiana taka jest w opinii respondentów potrzebna ze względu na postrzeganie siebie samych, jako ludzi mniej sprawnych zawodowo,
- zmiana oferty szkoleniowej poprzez wypracowanie nowej metodologii szkoleń skierowanych do osób powyżej 50 roku życia (promowanie warsztatów, nauki przez doświadczenie).

Produktem finalnym projektu jest model współpracy grup docelowych na rzecz aktywizacji osób po 50 roku życia na rynku pracy. Zawiera on narzędzia, dzięki którym przy nawiązaniu współpracy można oddziaływać na lokalną społeczność. Takie rozwiązanie zakłada interaktywną i kompleksową współpracę lokalnych podmiotów na rynku pracy i nie powiela istniejących rozwiązań.

4. Informacja o przeprowadzonych w ramach Priorytetu kontrolach oraz ich wynikach

- **Informacja o wykrytych nieprawidłowościach podczas kontroli systemowych oraz kontroli realizacji projektów w ramach Priorytetu**

W pierwszym półroczu 2010 roku Instytucja Pośrednicząca PO KL przeprowadziła jedną trzydniową planową kontrolę systemową w instytucji wdrażającej (Instytucji Pośredniczącej II stopnia), która przewidziana była na 2009 rok. Powodem, dla którego odstąpiono od czynności kontrolnych w 2009 roku związanych ze wspomnianą kontrolą była prośba instytucji wdrażającej (Instytucji Pośredniczącej II stopnia) o przesunięcie terminu kontroli (kontrolę zaplanowano na okres od 28 do 30 grudnia 2009 roku). Tutejsza Instytucja Pośrednicząca przychyliła się do prośby IW (IP2) i przełożyła czynności kontrolne na okres od 20 do 22 stycznia 2010 roku).

Planowa kontrola systemowa w instytucji wdrażającej (Instytucji Pośredniczącej II stopnia) przewidziana była na III kwartał 2010 roku, natomiast Instytucja Pośrednicząca przeprowadziła jedną pięciodniową planową kontrolę w okresie od 8 do 14 grudnia 2010 roku.

Przeprowadzone kontrole systemowe wykazały takie nieprawidłowości jak:

- naruszenie zapisów Instrukcji wykonawczych,
- wprowadzanie danych do Krajowego Systemu Informatycznego (SIMIK 07-13) sprzecznie z wytycznymi,
- uchybienia podczas posiedzeń Komisji Oceny Wniosków,
- uchybienia występujące podczas procesu oceny merytorycznej wniosków o dofinansowanie projektów,
- uchybienia występujące podczas procesu podpisywania umów o dofinansowanie projektów.

W rocznym Planie Kontroli na 2010 rok zaplanowano przeprowadzenie kontroli co najmniej 30% projektów realizowanych w ramach każdego wdrażanego Działania. Zgodnie zapisami RPK założono przeprowadzenie 116 kontroli. W roku 2010 Instytucja Pośrednicząca przeprowadziła łącznie 104 kontrole projektów na miejscu w siedzibie beneficjenta w trakcie realizacji projektu, z czego 62 kontrole były kontrolami wynikającymi z Roczno Planu Kontroli, 38 kontroli było kontrolami przewidzianymi w Rocznym Planie Kontroli, nie wynikającymi jednak z obowiązkowej próby a 4 kontrole to kontrole doraźne.

Instytucja Pośrednicząca przeprowadziła ponadto 11 kontroli doraźnych w związku z informacjami o możliwości wystąpienia nieprawidłowości podczas realizacji projektów. Kontrole zostały przeprowadzone w ramach Działań wdrażanych przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy – instytucję wdrażającą (Instytucję Pośredniczącą II stopnia). Były to: 6 kontroli w ramach Działania 6.1, 1 kontrola w ramach Działania 6.2, 2 kontrole w ramach Działania 6.3 oraz 2 kontrole w ramach Działania 7.3.

Ponadto przeprowadzono jedną kontrolę planową na miejscu w ramach projektu systemowego realizowanego przez instytucję wdrażającą (Instytucję Pośredniczącą II stopnia). Przedmiotowa kontrola nie wykazała nieprawidłowości/uchybień podczas realizacji projektu.

Czynności kontrolne przeprowadzone w 2010 roku przez IP oraz IP2 wykazywały najczęściej występujące uchybienia:

- realizacja projektu z naruszeniem prawa,
- realizacja projektu sprzecznie z zapisami *Systemu realizacji PO KL*,
- realizacja projektu niezgodnie z harmonogramem realizacji projektu,
- uchybienia związane ze stosowaniem Ustawy Prawo Zamówień Publicznych,
- uchybienia związane z przetwarzaniem danych osobowych,
- zatrudnianie kadry merytorycznej sprzecznie z zapisami wniosku o dofinansowanie,
- błędy w deklaracjach uczestnictwa w projekcie
- błędny rachunkowe i rzeczowe we wnioskach o płatność,
- błędy w nakładce PEFS,
- nie stosowanie się do zapisów *Wytycznych dotyczących oznaczania projektów w ramach PO KL*.
- brak informacji o oferowanych w ramach projektu formach wsparcia w internetowej bazie ofert szkoleniowych na stronie www.inwestycjawkadry.pl
- nieprawidłowości/uchybienia w zakresie prawidłowości rozliczeń finansowych,
- nieprawidłowości/uchybienia w zakresie działań promocyjno – informacyjnych,
- nieprawidłowości/uchybienia w zakresie przechowywania i archiwizacji dokumentacji projektowej.

Równocześnie Instytucja Pośrednicząca przeprowadziła 90 kontroli na zakończenie realizacji projektu przeprowadzonej na dokumentacji dostępnej w siedzibie IP.

Instytucja Pośrednicząca podczas prowadzonych czynności kontrolnych nie wykryła nieprawidłowości systemowych, wynikających z nieprawidłowego funkcjonowania systemu realizacji PO KL.

Ponadto, w dniach od 18 do 19 listopada 2010 roku w tutejszej Instytucji Pośredniczącej została przeprowadzona doraźna kontrola systemowa. Kontrolę – na zlecenie Instytucji Zarządzającej – przeprowadził Zespół Kontrolujący składający się z przedstawicieli Grupy Gomułka – Audyt Sp. z o. o. W ramach kontroli zweryfikowano:

- wybór projektów,
- zmiany dokonywane we wnioskach o dofinansowanie,
- proces weryfikacji i zatwierdzania wniosków o płatność,
- prawidłowość rozliczeń finansowych w ramach projektu,
- kontrolę projektów.

W wyniku kontroli Zespół Kontrolujący stwierdził, że wybór projektów do dofinansowania, zatwierdzanie zmian w projektach, weryfikacja wniosków o płatność oraz realizacja rozliczeń finansowych przebiega co do zasady zgodnie z procedurami oraz *Zasadami finansowania PO KL*. Wskazał jednak następujące uchybienia:

- brak dostatecznej weryfikacji działań planowanych do realizacji w projektach systemowych,
- ryzyko niezachowania bezstronności i poufności podczas oceny wniosku o dofinansowanie,
- brak odpowiedniego nadzoru nad realizacją projektów systemowych.

Ze względu na brak zgody z opisanymi uchybieniami Instytucja Pośrednicząca odmówiła podpisania *Informacji Pokontrolnej* sporządzonej w oparciu o opisaną kontrolę.

• **Liczba przeprowadzonych kontroli systemowych oraz kontroli realizacji projektów na miejscu w ramach Priorytetu/ Działania na podstawie KSI SIMIK 07-13**

Priorytet/ Działanie	Kontrole systemowe		Kontrole projektów *		Wizyty monitoringowe*
	planowane	doraźne	planowane	doraźne	
Działanie 6.1	2**	0	24	7	19
Działanie 6.2			8	1	6
Działanie 6.3			5	1	2
Działanie 7.1			54	0	31
Działanie 7.2			13	1	8
Działanie 7.3			16	2	5
Działanie 8.1			39	1	38
Działanie 8.2	-	-	5	0	2
Działanie 9.1	-	-	28	3	18
Działanie 9.2	-	-	9	1	5
Działanie 9.3	-	-	1	0	0
Działanie 9.4	-	-	5	0	2
Działanie 9.5	-	-	47	0	1

* Na podstawie danych z KSI wprowadzonych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 roku

**Kontrole systemowe nie są wprowadzane do KSI SIMIK 07-13

• **Informacja o działaniach kontrolnych podjętych przez inne instytucje**

W okresie objętym sprawozdaniem skontrolowano dwa projekty systemowe tutejszej IP POKL:

1. Projekt Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, Departamentu Spraw Społecznych, Wydziału Edukacji i Nauki nr: POKL.09.01.02-02-160/09 pn. „*Dolnośląska szkoła liderem jakościowych zmian w polskim systemie edukacji*”.

Nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym.

Nazwa podmiotu kontrolowanego: Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Departament Spraw Społecznych, Wydział Edukacji i Nauki.

Termin i zakres kontroli: 18 - 19 listopada 2010 r. Zakres kontroli: Uchwały Zarządu Województwa Dolnośląskiego w sprawie realizacji projektów systemowych oraz powierzenia części zadań związanych z ich realizacją Dolnośląskiemu Ośrodkowi Doskonalenia Nauczycieli, wnioski o dofinansowanie realizacji projektów, dokumentacja związana z zatrudnieniem personelu projektu, w tym umowy o pracę, zakresy czynności, umowy zlecenia, ewidencje czasu pracy i sprawozdania.

Wykryte nieprawidłowości: Niezasadne i nieefektywne zatrudnianie personelu oraz z naruszeniami PZP, niezapewnienie terminowej realizacji działań, niska efektywność realizowanych działań, brak dokonania weryfikacji kompletności i prawidłowości funkcjonowania oprogramowania przed dokonaniem płatności na rzecz dostawcy.

2. Projekt Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, Departamentu Spraw Społecznych, Wydziału Edukacji i Nauki, nr POKL.09.04.00-02-028/09 pn. „*Szkolenie nauczycieli w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych uczniów*”.

Nazwę podmiotu przeprowadzającego kontrolę: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym.

Nazwę podmiotu kontrolowanego: Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Departament Spraw Społecznych, Wydział Edukacji i Nauki.

Termin i zakres kontroli: 18 - 19 listopada 2010 r. Zakres kontroli: Uchwały Zarządu Województwa Dolnośląskiego w sprawie realizacji projektów systemowych oraz powierzenia części zadań związanych z ich realizacją Dolnośląskiemu Ośrodkowi Doskonalenia Nauczycieli, wnioski o dofinansowanie realizacji projektów, dokumentacja związana z zatrudnieniem personelu projektu, w tym umowy o pracę, zakresy czynności, umowy zlecenia, ewidencje czasu pracy i sprawozdania.

Wykryte nieprawidłowości: Niezasadne i nieefektywne zatrudnianie personelu oraz z naruszeniami PZP, niezapewnienie terminowej realizacji działań.

W zakresie kontroli podjętych przez inne instytucje w Priorytecie VI oraz Działaniu 8.1 informacje zostały przekazane przez IW(IP2), która odpowiada za wdrażanie niniejszego Priorytetu i Działania.

W 2010 roku została przeprowadzona kontrola przez Urząd Kontroli Skarbowej we Wrocławiu – Ośrodek Zamiejscowy w Legnicy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Głogowie realizującym projekt systemowy pt. „Pogoda na pracę” w ramach Poddziałania 6.1.3 (na protokole z kontroli nie ma zakresu dat dotyczących przeprowadzonej kontroli w PUP).

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono niezgodność przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na usługi szkoleniowe (przetarg nieograniczony) z przepisami prawa zamówień publicznych, w szczególności niezachowania zasad konkurencyjności oraz równego traktowania wykonawców.

W postępowaniu RP-3410-2/IO/08 na usługi szkoleniowe zostały zmienione istotne elementy ogłoszenia o zamówieniu (przedłużenie terminu składania ofert o 4 dni) bez publikacji tych zmian w Biuletynie Zamówień Publicznych. IP2 na podstawie posiadanej dokumentacji oraz w oparciu o opinię prawną nie znalazła podstaw do uznania zakwestionowanych wydatków na usługi szkoleniowe za wydatki niekwalifikowalne i odstąpiła od wymierzenia korekty finansowej za naruszenie przepisów prawa zamówień publicznych.

W 2010 roku projekt nr POKL.08.01.01-02-282/08 pt. „Profesjonalni i skuteczni” realizowany przez MEDIATOR Ośrodek Szkolenia i Doradztwa Gospodarczego Krzysztof Wierzęć, został objęty postępowaniem kontrolnym postanowieniem Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej z dnia 09.03.2010 r. W trakcie czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

5. Opis istotnych problemów we wdrażaniu Priorytetu wraz z informacją o podjętych lub planowanych do podjęcia środkach zaradczych

Zidentyfikowany problem	Podjęte lub planowane do podjęcia środki zaradcze
Komponent regionalny	
Istotnym problemem w roku 2010 było okresowe wyczerpanie limitów zaciągania zobowiązań w bieżącym roku.	Ograniczony plan finansowy Instytucji Pośredniczącej spowodował konieczność kilkukrotnego występowania do beneficjentów realizujących projekty, z prośbą o weryfikację harmonogramów płatności i wcześniejsze wykazywanie oszczędności. IP podjęła ww. czynności z odpowiednim wyprzedzeniem, aby nie dopuścić do spowolnienia tempa kontraktacji. Mimo to, część umów podpisanych była z opóźnieniem, ze względu na wydłużający się czas oczekiwania na rozwiązanie rezerwy celowej. IP2 wystąpiła o zwiększenie limitów wydatków w planie finansowym, na które IP wyraziła zgodę w 2010 r.
PRIORYTET VI	
W ciągu roku monitorowane są wartości poszczególnych wskaźników i podobnie jak w ubiegłym roku IP2 stwierdza, iż wartości docelowe Działania 6.2 oraz wartość docelowa wskaźnika dotyczącego IPD w Działaniu 6.1 są niemożliwe do osiągnięcia.	IP2 poinstruuje członków Komisji Oceny Projektów o konieczności negocjacji projektów zakładających maksymalne wartości wsparcia celem zwiększenia wartości wskaźników. IOK ma również możliwość renegotjacji umów w trakcie ich realizacji również w zakresie zwiększenia ilości uczestników projektu otrzymujących wsparcie finansowe na rozwój przedsiębiorczości np. w przypadku powstałych w projekcie oszczędności.
W projektach niedoreprezentowanymi grupami są osoby młode w wieku 15-24 lata, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze w wieku 55-64 lata.	Plan działania na rok 2011 przewiduje wyodrębnienie alokacji na konkursy mające na celu wyłonienie projektów skierowanych do osób niepełnosprawnych. Ponadto kryteria dostępu wprowadzone w Planie działania na rok 2011 w ramach Poddziałania 6.1.1 oraz Działania 6.2 pozwolą skierować wsparcie wyłącznie do grup defaworyzowanych na dolnośląskim rynku pracy w tym również do osób w wieku 15-24 lata oraz 55-64 lata.

<p>Zagrożenie niezrealizowania przez kilku Beneficjentów Poddziałania 6.1.3 założenia wynikającego z kryterium dostępu zawartego w Planie działania na rok 2010, tj. „co najmniej 20% uczestników projektów, którzy rozpoczęli udział w projekcie w 2010 roku będą stanowiły osoby po 45 roku życia, a wsparcie w ramach projektu zostało dostosowane do specyficznych potrzeb tej grupy docelowej.”</p>	<p>Zgodnie z zaleceniami IZ reguła proporcjonalności określona w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i> będzie stosowana w przypadku wszystkich umów o dofinansowanie projektu, dla których nie został zatwierdzony wniosek o płatność końcową przed 1 stycznia 2011 r. W związku z powyższym w przypadku, gdy projekt systemowy po zatwierdzeniu końcowego wniosku o płatność za rok 2010 nie spełni kryteriów dostępu określonych w Planie działania na rok 2010 zostaną zastosowane odpowiednie zapisy <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i> oraz umowy o dofinansowanie projektu dot. reguły proporcjonalności.</p>
<p>PRIORYTET VII</p>	
<p>Nie wszyscy uprawnieni Beneficjenci zaaplikowali o dostępne środki (w tym ci, którzy zaaplikowali nie kontraktowali całych dostępnych dla nich alokacji), co ma wpływ na poziom osiągnięcia wartości docelowych wskaźników oraz wykorzystanie alokacji w Działaniu 7.1</p>	<p>IP oraz IW(IP2) przeprowadziły realokację środków niewykorzystanych z lat 2007-2009 w ramach Poddziałania 7.1.1 i 7.1.2, która nie cieszyła się zbyt dużym zainteresowaniem ze strony beneficjentów systemowych.</p> <p>IW (IP2) przygotowała "Raport dotyczący wsparcia finansowego na upowszechnienie pracy socjalnej beneficjentów systemowych Poddziałń 7.1.1 oraz 7.1.2" z dnia 24.09.2010 r., w celu wypracowania nowej metody podziału środków na upowszechnianie pracy socjalnej, czyli zatrudniania dodatkowych pracowników w OPS/PCPR.</p> <p>IP opracowała nowy podział środków dla OPS/PCPR na 2011 r. uwzględniający zapotrzebowanie zgłaszane przez tylko tych beneficjentów, którzy deklarują swój udział w realizacji projektów systemowych w 2011 r. Zrezygnowano z zastosowania algorytmu podziału środków, który nie odzwierciedlał realnego zapotrzebowania i uwzględniał wszystkie potencjalne jednostki, które potem nie składały wniosków aplikacyjnych.</p> <p>IW (IP2) podjęła działania informacyjne odnośnie aplikowania na 2011 r. Na rok 2011 chęć realizacji projektów zgłosiły wszystkie PCPR-y tj. 100 % oraz 81 % OPS-ów.</p> <p>Na stronie internetowej udostępnione są zarówno pytania i odpowiedzi dotyczące tematyki aplikowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych OPS/PCPR. IW (IP2) organizaowała targi oraz publikacje dobrych praktyk oraz przygotowała instruktaż wypełniania wniosku o dofinansowanie</p> <p>Pomimo podjętych środków zaradczych szacuje się, iż w ramach Działania 7.1 nie zostaną osiągnięte poziomy wskaźników zaplanowanych na lata 2007-2013. Przyczyny tego stanu rzeczy zostały opisane w części sprawozdania dotyczącej analizy wskaźników.</p>
<p>Wydłużający się proces weryfikacji wniosków o płatność</p>	<p>IW (IP2) na bieżąco (terminowo) weryfikuje i zatwierdza wnioski o płatność, jednakże nadal występuje znaczna ilość ich korekt.</p> <p>IW (IP2) podejmuje działania polegające na przeprowadzaniu indywidualnych konsultacji z beneficjentami, czy stosowaniu elastycznego okresu rozliczeniowego. Pozytywne efekty w zakresie prawidłowego rozliczania wniosków o płatność przynoszą również spotkania informacyjno-szkoleniowe z beneficjentami realizującymi projekty w zakresie prawidłowego przygotowania wniosku o płatność oraz publikowanie instruktaży wypełniania wniosku o płatność.</p> <p>Oprócz podjętych działań przez IW (IP2) istotne wydaje się</p>

	<p>zaangażowanie ROEFS-ów w pomoc w edukacji beneficjentów z zakresu rozliczania wniosków o płatność. W 2010 roku ośrodki ROEFS organizowały szkolenia/warsztaty w zakresie rozliczania wniosków o płatność. Jednak główny nacisk był położony na wspieranie potencjalnych projektodawców. Natomiast w roku 2011 r. (i latach następnych), liczba działań wspierających projekty realizowane wzrosła. Wsparcie to w szczególności ma dotyczyć rozliczania wniosków o płatność. W roku 2011 Instytucja Pośrednicząca zleciła ROEFS-om w I kw. tego roku realizację szkoleń warsztatowych dla dla wszystkich klientów Ośrodków realizujących projekty w ramach PO KL.</p>
<p>Duża liczba wniosków nie przechodzi oceny formalnej i merytorycznej z wynikiem pozytywnym w procedurze konkursowej</p>	<p>IW (IP2) organizuje spotkania informacyjne i informacyjno-szkoleniowe z beneficjentami, zamieszcza na stronie internetowej wykaz najczęściej popełnianych błędów, jak również telefonicznie i elektronicznie udziela niezbędnych informacji.</p> <p>Ponadto IW (IP2) opracowuje, a następnie publikuje, przed rozpoczęciem naboru projektów w ramach ogłoszonych konkursów, na stronie internetowej Poradniki dla projektodawców, jak aplikować o środki w ramach Działania 7.2 i 7.3, w których wykazywane są najczęściej popełniane błędy formalne, najczęściej zadawane pytania oraz wskazówki dotyczące wypełniania wniosków o dofinansowanie uwzględniające specyfikę danego konkursu.</p>
PRIORYTET VIII	
<p>Bardzo duża liczba wniosków złożonych w odpowiedzi na konkursy (698 wniosków) w Działaniu 8.1, przysporzyła problemów przy dochowaniu terminowości oceny formalnej.</p>	<p>Do oceny formalnej wniosków okresowo delegowani byli opiekunowie projektów, co pozwoliło na dochowanie terminów oceny formalnej.</p>
<p>Wyniki oceny merytorycznej dla trzech z siedmiu ogłoszonych w 2010 r. konkursów były opóźnione. Przyczyną tego stanu rzeczy było nałożenie się na siebie terminów posiedzeń KOP ww. konkursów dla pierwszych i drugich rund. Problem był nasilony również ze względu na skomplikowaną ocenę projektów, w których występuje pomoc publiczna. IP2 borykała się z nadmiarem wniosków przypadających na oceniających w jednostce czasu i prośbami oceniających o przedłużenie terminu oceny.</p>	<p>Aby zapobiec opóźnieniom w ocenie merytorycznej, powołano ekspertów spoza województwa dolnośląskiego, którzy wcześniej nie współpracowali z tutejszą Instytucją Wdrażającą (IP2) i umożliwiono oceniającym dokonywanie ocen na platformie internetowej w Lokalnym Systemie Informatycznym, co pozytywnie wpłynęło na terminowość oceny. Ponadto w przyszłości terminy ogłaszania konkursów będą planowane rozsądniej przez IP2.</p>
<p>Najczęstszym problemem zgłaszanym przez beneficjentów było opóźnianie wypłacania transz, związane m.in. z częstym poprawianiem wniosków o płatność.</p>	<p>Problem ten został rozwiązany poprzez przyspieszenie weryfikacji wniosków o płatność, dzięki zastosowaniu możliwości korygowania we wnioskach oczywistych pomyłek pisarskich oraz informowania beneficjentów o możliwości potrącania wynagrodzeń kadry zarządzającej przy uporczywie powtarzających się błędach we wnioskach o płatność.</p>
<p>Problemem, jaki zaobserwowała IP2 w projektach, były również początkowo niedoprecyzowane zasady realizacji projektów outplacementowych.</p>	<p>IP2 występowała o interpretacje do MRR i UOKiK, dzięki czemu wątpliwości były sukcesywnie wyjaśniane.</p>

<p>W niektórych projektach systemowych odnotowano opóźnienia realizacji wynikające z przedłużającej się oceny merytorycznej wniosków, jak również długotrwałe procedury wyboru wykonawców z zastosowaniem PZP, czy też wyboru partnera w procedurze konkursowej.</p>	<p>W celu zaradzenia tym problemom były organizowane spotkania, podczas których omawiano sytuacje w projektach, możliwości rozwiązań problemów oraz dyscyplinowano beneficjentów systemowych do sprawniejszego działania.</p>
<p>PRIORYTET IX</p>	
<p>W okresie objętym sprawozdaniem zdiagnozowano, iż część ośrodków przedszkolnych / innych form przedszkolnych utworzonych w ramach PO KL nie kontynuuje działalności po zakończeniu realizacji projektów, a także nie ma zapewnionej trwałości rezultatów w projektach dotyczących wspierania w PO KL istniejących przedszkoli (nie są kontynuowane działania realizowane w trakcie trwania projektów).</p>	<p>Ze względu na zagrożenie zachowania trwałości produktów w ramach projektów realizowanych w Poddziałaniu 9.1.1 PO KL, w 2010 roku wprowadzono kryterium dostępu, które zobowiązuje jednostki samorządu terytorialnego do partycypowania w kosztach projektu (10 % wkład własny). Dodatkowo dokumentacja konkursowa przewidywała premię punktową za spełnienie kryterium strategicznego, polegającego na realizacji projektu w partnerstwie JST i organizacji pozarządowej.</p> <p>W <i>Planie działania na rok 2011</i>, wprowadzono kryterium dostępu, w którym zobowiązuje się organ prowadzący dane przedszkole (będącego liderem lub partnerem projektu) do przedstawienia <i>deklaracji</i> zapewnienia funkcjonowania ośrodka przedszkolnego po zakończeniu realizacji projektu.</p>
<p>Do istotnych trudności we wdrażaniu Priorytetu IX w woj. dolnośląskim należy zaliczyć liczne błędy popełniane przez Beneficjentów we wnioskach o płatność. Duża część wniosków oceniana była negatywnie, co spowalniało proces rozliczania zakontraktowanych środków.</p> <p>Najczęściej popełniane błędy dotyczyły harmonogramu płatności, załącznika nr 1, a także nieprawidłowego wypełniania załącznika nr 2.</p>	<p>Problemy związane z nieprawidłowym sporządzaniem załącznika nr 2 do WNP ujawniły się przy przygotowaniu sprawozdania okresowego za I półrocze 2010 r. (we wcześniejszych okresach w większości projektów nie wykazywano postępu rzeczowego). Na etapie agregacji danych na poziomie Priorytetu okazało się, że beneficjenci błędnie dokonują pomiaru wskaźników, a także nieprawidłowo wykazują uczestników projektu w załącznikach dot. przepływu osób.</p> <p>Zastosowane środki zaradcze: organizacja dwudniowego szkolenia wewnętrznego dla opiekunów projektów, organizacja cyklu szkoleń dla Beneficjentów (odbyło się ok. 10 spotkań), indywidualne spotkania opiekunów z beneficjentami i udzielaniu pomocy w prawidłowym sporządzeniu wniosku o płatność. Wynikiem pracy opiekunów z beneficjentami są skorygowane załączniki nr 2 do WNP, a także lepsza jakość kolejnych składanych wniosków.</p>
<p>w tym zidentyfikowane problemy ze stosowaniem ustawy <i>Prawo zamówień publicznych</i> (bez podziału na Priorytety)</p>	
<p>Nieumieszczenie przez Zamawiającego informacji w Biuletynie Zamówień Publicznych po zawarciu umowy z Wykonawcą.</p>	<p>Zobowiązano Beneficjentów do bezwzględnego stosowania się do zapisów Prawa Zamówień Publicznych i niezwłocznego wywiązywania się z obowiązków wynikających zapisów ustawy.</p>
<p>Beneficjenci zgłaszali problem przedłużającego się procesu zamówień publicznych wynikający z konieczności stosowania procedur określonych przepisami prawa.</p>	<p>W celu zaradzenia tym problemom organizowane były spotkania, podczas których omawiano sytuacje w projektach, możliwości rozwiązań problemów oraz dyscyplinowano Beneficjentów do sprawniejszego działania. Przedłużano okresy realizacji projektów (najczęściej bez zwiększenia wydatków na zarządzanie i koszty personelu), jeśli to było konieczne do osiągnięcia zaplanowanych rezultatów.</p>

Kontrole na miejscu wykazywały braki w postaci niekompletnej dokumentacji postępowania o zamówienia publiczne.	Były to uchybienia nienoszące charakteru rażącego naruszenia Ustawy. Beneficjenci otrzymywali zalecenia pokontrolne w tym zakresie.
--	---

III. INFORMACJA O ZGODNOŚCI REALIZACJI PRIORYTETU Z PRAWODAWSTWEM

1. Czy zapewniono zgodność z prawodawstwem w zakresie zamówień publicznych?

TAK NIE

2. Czy zapewniono zgodność z zasadami pomocy publicznej?

TAK NIE

3. Czy zapewniono zgodność z zasadami polityk horyzontalnych?

TAK NIE

IV. ZAŁĄCZNIKI:

ZAŁĄCZNIK 1: Osiągnięte wartości wskaźników

ZAŁĄCZNIK 2: Przepływ uczestników projektów realizowanych w ramach Priorytetu

ZAŁĄCZNIK 3: Określenie statusu na rynku pracy osób, które rozpoczęły udział w projektach realizowanych w ramach Priorytetu

ZAŁĄCZNIK 4: Osoby, które rozpoczęły udział w projektach realizowanych w ramach Priorytetu, znajdujący się w dwóch grupach wiekowych 15-24 i 55-64 lata

ZAŁĄCZNIK 5: Osoby, które rozpoczęły udział w projektach realizowanych w ramach Priorytetu ze względu na wykształcenie

ZAŁĄCZNIK 6: Przedsiębiorstwa, które przystąpiły do udziału w projektach realizowanych w ramach Priorytetu

ZAŁĄCZNIK 7: Informacje o zaliczkach przekazanych na rzecz beneficjentów (w PLN)

ZAŁĄCZNIK 8: Wartość udzielonej i wypłaconej pomocy publicznej oraz pomocy *de minimis* w ramach PO KL (w PLN)

ZAŁĄCZNIK 9: Protesty/ odwołania

ZAŁĄCZNIK 10: Monitorowanie projektów innowacyjnych i ponadnarodowych¹

V. OŚWIADCZENIE INSTYTUCJI POŚREDNICZĄCEJ

Oświadczam, iż informacje zawarte w niniejszym sprawozdaniu są zgodne z prawdą.

Data	01.04.2011 r.
Pieczęć imienna i podpis osoby upoważnionej do zatwierdzenia sprawozdania w imieniu Instytucji Pośredniczącej PO KL	

¹ Dotyczy sprawozdań rocznych i sprawozdania końcowego

INFORMACJE DO UŻYTKU WEWNĘTRZNEGO*

**wypełnia Instytucja Zarządzająca PO KL*

Imię i nazwisko osoby weryfikującej sprawozdanie	
Data	
Podpis	